

Q/1

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 31 במרץ, 2011





4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
6	מידע הצופה פני עתיד
6	הון הבנק ועסקות במניותיו
7	חלוקת דיבידנדים
8	הון והלימות הון
9	דירוג הבנק
9	סקירה כלכלית ופיננסית
11	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
14	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
15	רווח ורווחיות
21	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
37	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות
37	מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות
40	מיגזר משקי הבית
44	מיגזר הבנקאות הפרטית
48	מיגזר עסקים קטנים
52	המיגזר המסחרי
56	המיגזר העסקי
60	מיגזר ניהול פיננסי
61	אחרים והתאמות
62	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
69	חברות מוחזקות עיקריות
70	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
77	מידע כללי ונושאים נוספים
77	מצב הניזילות וגיוס המקורות בבנק
79	יעדים ואסטרטגיה עסקית
81	ניהול הסיכונים
101	באזל 2
114	גילוי על המבקר הפנימי
114	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
116	קיימות ואחריות חברתית
117	עניינים אחרים
120	בקורות ונהלים
121	סקירת ההנהלה
121	תוספת 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
126	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
134	תוספת 3 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד
137	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות - מאוחד
141	הצהרת המנכ"ל
142	הצהרת החשבונאי הראשי
143	דוחות כספיים
143	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
144	תמצית מאזן מאוחד
145	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
146	תמצית דוח על השינויים בהון
152	תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
154	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 30 במאי 2011, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-מרץ 2011.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 בכ-903 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-462 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-16.8% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-9.2% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-0.68 ש"ח, בהשוואה ל-0.35 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בכ-319.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-320.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 0.4%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-229.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-225.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, עלייה בשיעור של 2.0%.

סך פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-231.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-234.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, קיטון בשיעור של 0.9%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-23.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 0.5%.

יחס ההון הכולל לפי באזל 2 ליום 31 במרץ 2011 הסתכם לשיעור של 14.1% בדומה לסוף שנת 2010.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	31.03.2011	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
1,752	1,837	2,053	2,133	2,252	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,217	1,334	1,217	1,341	1,275	הכנסות תפעוליות ואחרות
2,969	3,171	3,270	3,474	3,527	סך ההכנסות
299	341	290	100	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,928	1,984	2,064	2,334	2,107	הוצאות תפעוליות ואחרות
461	512	538	701	902	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות הבנק
1	1	2	12	1	רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
462	513	540	713	903	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
מאזן - סעיפים עיקריים					
299,845	307,317	302,615	320,876	319,466	סך-כל המאזן
213,203	217,749	220,665	225,288	229,835	אשראי לציבור, נטו
26,516	26,680	28,935	31,604	28,932	ניירות-ערך
223,216	225,237	217,554	233,965	231,769	פקדונות הציבור
21,395	22,555	25,920	27,608	28,295	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
21,195	21,667	22,307	23,089	22,974	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,458	16,755	16,145	14,895	-	סך-הכל חבויות בעייתיות כפי שדווח בעבר
-	-	-	14,506	13,590	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראה החדשה*
-	-	-	8,259	7,735	מזה - חובות פגומים*
יחסים פיננסיים עיקריים					
95.5%	96.7%	101.4%	96.3%	99.2%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור
87.2%	87.9%	90.6%	86.1%	88.4%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
7.1%	7.1%	7.4%	7.2%	7.2%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן
7.9%	7.9%	8.1%	8.2%	8.1%	הון ליבה לרכיבי סיכון
8.8%	8.8%	8.9%	9.1%	8.9%	הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.9%	13.6%	13.9%	14.1%	14.1%	הון כולל לרכיבי סיכון
2.54%	2.67%	2.65%	2.61%	2.62%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ^(א)
64.9%	62.6%	63.1%	67.2%	59.7%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
0.57%	0.52%	0.47%	0.45%	0.02%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה מסך האשראי לציבור ^(א)
9.2%	9.9%	10.2%	13.0%	16.8%	תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ^(א)
9.2%	9.9%	10.2%	13.2%	16.8%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ^(א)
0.35	0.39	0.41	0.54	0.68	רווח נקי למניה בשיח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי
0.35	0.38	0.40	0.54	0.67	רווח נקי למניה בשיח המיוחס לבעלי מניות הבנק - מדולל

* בניכוי הפרשה פרטנית והפרשה לפי עומק פיגור.

(א) מחושב על בסיס שנתי.

(ב) מחושב - רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון.

(ג) בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.11 חושב כשיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה של האשראי לציבור.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם. מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים. לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

הון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 במרץ 2011 הינו 1,325,927,232 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,325,927,232 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 653,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,324,427,420 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,324,427,420 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 2,253,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק והן נחשבות למניות רדומות. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תגמול עובדים על-פי תוכנית ההמשך מחודש ספטמבר 2009 (ראה ביאור 16(א)(1) בדוחות הכספיים לשנת 2010) וכן לבצע רכישה עצמית של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים לשנת 2010) בהתאם לכמות המוסכמת בחוזים האישיים שנחתמו וייחתמו עם מנהלים בכירים ביחס לשלוש השנים הבאות. ביום 30 במרץ 2011 אישר הדירקטוריון תוכנית לרכישת מניות. עד לסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים רכש הבנק 1,600,000 מניות רגילות של הבנק, אשר הינן מניות רדומות כל זמן שהן מוחזקות בידי הבנק עצמו.

חלוקת דיבידנדים

ביום 30 במאי 2011 עדכן הדירקטוריון את מדיניות חלוקת הדיבידנד. המדיניות שנקבעה הינה, לחלק מדי שנה עד למחצית הרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות, וזאת בכפוף ליעדי ההון של הבנק, כפי שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תתבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שתתקבלנה על-ידי הדירקטוריון.

נוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגבייה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון יירד מתחת ליחס הנדרש לגביי; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23 לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסויימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור. מאחר ששנת 2008 הסתיימה בהפסד, הבנק מנוע מלחלק דיבידנד עד לשנת 2012 ללא קבלת אישור המפקח על הבנקים. הבנק קיבל סמוך לפני אישור הדוח הכספי, אישור מאת המפקח על הבנקים לחלק דיבידנד בשיעור של כ-30% מהרווח ברבעון הראשון של שנת 2011.

על-פי חוזר המפקח מחודש יוני 2010 לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון לביה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הני"ל.

כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה וישעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%. לפרטים נוספים בדבר היחס הנדרש בין הון הבנק לנכסי הסיכון שלו ואופן חישוב יחס זה, ראה בפרק "הון והלימות הון".

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק, לפרטים נוספים, ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים של שנת 2010.

יתרת העודפים של הבנק ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה ב-14,326 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינו ניתן לחלוקה כדיבידנד.

הון והלימות הון

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד יחס ההון הכולל זה גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכוני נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכוני נדבך 2 ונועד לאפשר לבנק לעמוד בדרישות ההון בעת קרות אירועי משבר (קיצוץ) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

31 בדצמבר 2010	31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2011
פרופורמה*	מדוח	
	במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

21,923	22,779	22,840	הון ליבה
24,251	25,107	25,193	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,968	13,968	14,506	הון רובד 2, לאחר ניכויים
38,219	39,075	39,699	סך-כל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

251,208	252,064	257,003	סיכון אשראי
5,483	5,483	5,493	סיכוני שוק
19,154	19,154	19,665	סיכון תפעולי
275,845	276,701	282,161	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי הסיכון

באחוזים			
7.95%	8.23%	8.09%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.79%	9.07%	8.93%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.86%	14.12%	14.07%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

* החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגמים וכן מספר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) שאומצו על-ידי הפיקוח על הבנקים. נתוני הפרופורמה מייצגים את יחס ההון של הבנק אילו היה מיישם הוראות אלו ביום 31 בדצמבר 2010. השפעת היישום על ההון ליום 1 בינואר 2011 הסתכמה בכ-856 מיליוני ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-14.07% בהשוואה ליחס הון של 14.12% ליום 31 בדצמבר 2010 ול-13.86% לסוף שנת 2010 בחישוב פרופורמה.

יחס הון ליבה ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-8.09% בהשוואה ליחס הון ליבה של 8.23% ליום 31 בדצמבר 2010 ול-7.95% לסוף שנת 2010 בחישוב פרופורמה.

ההון הכולל לצורך חישוב יחס הון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בסך של כ-39,699 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39,075 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי ומהנפקת כתבי התחייבת נדחים. גידול זה קוזז בעיקר מהשפעת האימוץ לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגמים וכן מספר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), כמפורט לעיל. נכסי הסיכון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-282.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-276.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010 ונבע בעיקר מעלייה באשראי לציבור.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:
בישראל מדורג הבנק על-ידי חברת "S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+).

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל – סוברני:				
אפריל 2011	יציב	P-1	A1	Moody's
מרץ 2010	יציב	A-1	A	S&P
נובמבר 2009	יציב	F1	A	FitchRatings
בנק הפועלים:				
אפריל 2011	יציב	P-1	A2	Moody's
מאי 2011	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2010	יציב	F2	A-	FitchRatings

בחודש אפריל 2011 עדכנה חברת הדירוג Moody's את הדירוג של המערכת הבנקאית בישראל, ובעקבותיה הורידה ל-5 הקבוצות הבנקאיות הגדולות בנוסף אחד את הדירוג לטווח הארוך. דירוג הבנק הורד מ-A1 ל-A2 לאור ציפיותיהם שרווחיות הבנקים תשאר נמוכה באופן יחסי לקבוצות השוואה בינלאומיות (בעלי דירוג דומה). כמו-כן, עודכן אופק הדירוג של הבנק משלילי ליציב. בחודש מאי 2011 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק כלא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

ההתאוששות בכלכלה הגלובלית נמשכה והתחזיות לצמיחה העולמית נותרו גבוהות סביב 4.5%. צמיחת המדינות המתפתחות ממשיכה להיות גבוהה מאוד ואילו במדינות המפותחות ניכרת האטה מסוימת בצמיחה. ההתפתחויות בחודשים האחרונים מעלות סימן שאלה לגבי המשך קצב הצמיחה הגלובלי הנוכחי ובפרט של המדינות המפותחות. העלייה במחירי חומרי הגלם והאנרגיה האטה את הצריכה הפרטית. מחירי האנרגיה והמזון הגבוהים מוסיפים ללבוש את האינפלציה, וזו כבר לא נחלתם של המשקיים המתעוררים בלבד. לעת עתה האינפלציה בארצות-הברית ובאירופה היא ברובה תוצאה של מחירי חומרי הגלם, אך גם הציפיות לאינפלציה עלו. באירופה הבנק המרכזי החל להעלות את הריבית ובארצות-הברית צפויה להגיע לסיימה תוכנית ההרחבה הכמותית בסוף חודש יוני 2011. רעידת אדמה שהחרידה את יפן הביאה לנזקים כלכליים נרחבים והתוצר צפוי להתכווץ במחצית הראשונה של השנה. בעיית החובות הריבוניים ממשיכה להטיל צל על אירופה וארצות-הברית. פורטוגל היתה המדינה השלישית בגוש האירו לאחר יוון ואירלנד שנאלצה להסתייע בכספי הקרן האירופית שהוקמה. פרמיות הביטוח על החוב של ממשלת יוון מגלמות עתה סיכויים גדולים לאי תשלום החוב כסדרו.

ישראל – הפעילות הכלכלית במשק

המשק המשיך לצמוח ברבעון הראשון של שנת 2011 בשיעור שנתי גבוה של 4.7%, והתוצר העסקי גדל בשיעור שנתי של 5.8%. הצמיחה הגבוהה משתקפת בכל ענפי המשק: מסחר, תעשייה, שירותים ובנייה. שיעור האבטלה המשיך לרדת על-פי נתוני המגמה ל-6.0% בחודש פברואר 2011. עוצמת הצמיחה הפתיעה במידת מה לאור העובדה שניתן היה לצפות להשפעה ממתנת של העלייה במחירי חומרי גלם ואנרגיה וכן של הייסוף הריאלי המתמשך של השקל.

הצמיחה המהירה של המשק הגדילה את הביקוש לעובדים, שיעור האבטלה ירד כאמור ל-6.0%, רמה שהמשק התקשה בעבר לרדת אליה, והיא משקפת כנראה מצב של תעסוקה מלאה או קרוב לכך. במהלך המחצית השנייה של שנת 2010 החל השכר לעלות במתינות, פרצו סכסוכי עבודה בסקטור הציבורי, שרובם יושבו עד כה וכן נחתם הסכם להעלאת שכר המינימום אשר אושר.

אזור המזרח התיכון וצפון אפריקה עבר בתקופה האחרונה תהפוכות רבות - משטרים התחלפו בתוניס, מצרים ותימן, לוב נמצאת בלחימה של מורדים כנגד השלטון והפגנות ענק בסוריה מאיימות על השלטון הקיים. לאלה נוסף לאחרונה הפיוס בין הפת"ח ותנועת החמאס והחשש להכרזה חד צדדית בחודש ספטמבר 2011 על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית. אי-הוודאות הגיאופוליטית עלתה, אך מוקדם עדיין להעריך כיצד הנושאים שהוזכרו יתפתחו בעתיד וכיצד הם ישפיעו על המשק הישראלי. צמיחת המשק תמשיך להיות תלויה, בין היתר, בשמירה על רגעה יחסית במצב הביטחוני.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון בשיעור של 0.9% וב-12 החודשים המסתיימים בחודש מרץ ב-4.2%. בנטרול עליית מחירי הדיור ומחירי הפירות וירקות עלה המדד בשנה האחרונה ב-3.2%. האינפלציה הגבוהה הושפעה מעליית מחירי הסחורות והאנרגיה בעולם, ואלו צפויים להמשיך להשפיע גם על מדדי המחירים ברבעון השני של השנה. שוק העבודה מאופיין עתה בתעסוקה מלאה או קרוב לכך, הלחצים לעליית שכר גוברים, וגם לכך השפעה על האינפלציה. סעיף הדיור במדד ממשיך להשרות הרבה אי-ודאות - סעיף הדיור התייקר בשנה האחרונה ב-6.4% ומחירי הדירות (שאינן נכללות במדד) ב-16.1%. בחודש אפריל 2011 הנחה בנק ישראל את הבנקים להגביל את שיעור המשכנתא בריבית משתנה לשליש מסך ההלוואה. צעד זה מתווסף לצעדים קודמים בתחום שנועדו לרסן את עליות המחירים ולצמצם את הסיכונים הפיננסיים.

שער החליפין של השקל מול הדולר התחזק במהלך הרבעון הראשון של 2011 בשיעור של 1.9% ואילו מול האירו נחלש השקל ב-4.5%. מול סל המטבעות האפקטיבי נרשם ייסוף מתון של 0.9%. בנק ישראל רכש במהלך הרבעון הראשון כ-2.5 מיליארד דולר ויתרות מטבע החוץ עלו לרמה של 74.5 מיליארד דולר בסוף חודש מרץ. בחודש ינואר הוטלה חובת נזילות כנגד עסקות של תושבי חוץ בנגזרי מטבע-חוץ. כמו-כן פורסמה טיוטת צו בדבר חובת דיווח על עסקות תושבי חוץ בנגזרי מטבע-חוץ. רכישות מק"מ ואגרות-חוב קצרות טווח.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

ברבעון הראשון של 2011 נצבר עודף של 2.0 מיליארד ש"ח בתקציב הממשלה לעומת גירעון של 3.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות ממסים המשיכו לגדול בשיעור גבוה של כ-9% מול התקופה המקבילה אשתקד. תוואי ההכנסות וההוצאות עולה בקנה אחד עם עמידה ביעד הגירעון של 2.9% מהתמ"ג לשנה זו. ריבית בנק ישראל עלתה מרמה של 2.0% בחודש דצמבר 2010 ל-2.50% בחודש מרץ 2011. בחודש אפריל 2011 הועלתה הריבית ב-0.5% לרמה של 3.0% ונותרה ללא שינוי בחודש מאי. המדיניות המוניטרית נותרה מרחיבה מאוד הן ביחס לצמיחת המשק והן ביחס לציפיות לאינפלציה החורגות מהגבול העליון של היעד. העלאות הריבית המתונות יחסית משקפות מחד גיסא את הצמיחה המהירה של המשק, ומאידך גיסא את הרצון למנוע לחצים נוספים לייסוף השקל.

שוקי הכספים והון

ברבעון הראשון של השנה נרשמה בשוק ההון הישראלי מגמה מעורבת. בחודשיים הראשונים נרשמו בתל-אביב ירידות שערים חדות שקוזזו על-ידי עליות השערים שנרשמו בחודש מרץ. המגמה בתל-אביב בחודשיים הראשונים היתה דומה למתרחש בשווקים המתעוררים ובלטה לשלילה למול העליות שנרשמו בשווקים המפותחים. בסיכום הרבעון עלה מדד ת"א 100 בשיעור נמוך של כ-0.6% לעומת עלייה של כ-5.4% במדד ה-S&P500.

שוק אגרות-החוב הושפע מעלייה בציפיות לאינפלציה ומעליית ריבית בנק ישראל. עקומי התשואות הנומינליות והריאליות עלו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011.

לשנת	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
	2010	2011
	ב-%	
2.3%	(1.0%)	0.9%
(6.0%)	(1.6%)	(1.9%)
(10.1%)	(8.2%)	1.9%
3.3%	(4.9%)	0.4%
(12.9%)	(8.3%)	4.5%
(8.8%)	(3.6%)	(2.1%)

שיעור עליית מדד המחירים הידוע

שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית

שיעור עליית (ירידת) שער הלירה סטרלינג

שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי

שיעור עליית (ירידת) שער האירו

שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה ובביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בבעיה, כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הנושאים העיקריים שפורטו בדוחות לשנת 2010 היו: הפרשה להפסדי אשראי, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, התחייבויות לזכויות עובדים, מיסים נדחים, התחייבויות תלויות והפרשות לירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים וירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך המוחזקים לפידיון. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדיסקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, למעט הנושאים המפורטים להלן שהושפעו משינויים כתוצאה מאימוץ כללי חשבונאות חדשים בתקופת הדיווח:

מדידות שווי הוגן

חלק מהמכשירים הפיננסיים בהם פועל הבנק, ובהם מרבית ניירות הערך בתיק הזמין למכירה, ניירות הערך בתיק למסחר ומכשירים פיננסיים נגזרים, נמדדים במאזן ו/או בדוח רווח והפסד על-פי שווי הוגן. שווי הוגן של מכשיר פיננסי מוגדר כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק בהתאם לרצונם; כלומר, בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק. לצורך הערכת השווי הוגן נעשה שימוש מרבי בנתונים נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק ומתקבל ממקורות בלתי תלויים. במקרים בהם אין נתונים נצפים לצורך מדידת השווי הוגן, נעשה שימוש בנתונים לא נצפים, נתונים אלה משקפים את ההנחות של הבנק והם כוללים מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלוונטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משוים עסקות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלוונטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

להלן יתרות המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן, הכלולים במאזן ליום 31 במרץ 2011:

ליום 31 במרץ 2011			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
במיליוני ש"ח			
נכסים			
21,268	4,034	491	25,793
סך-הכל ניירות-ערך זמינים למכירה			
1,687	-	-	1,687
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
211	6,175	148	6,534
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
949	-	-	949
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
24,115	10,209	639	34,963
סך-ככל הנכסים			
התחייבויות			
211	9,253	131	9,595
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
949	-	-	949
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
1,160	9,253	131	10,544
סך-ככל ההתחייבויות			

עם יישום FAS 157 בדבר מדידות שווי הוגן, נדרש הבנק לשקף את סיכון האשראי ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) בהערכת השווי הוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר נמדדים בשווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.
- כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד הינה מהותית - הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל).

בנוסף, הבנק מבצע בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע את ההתאמות המתחייבות לפי העניין.

להלן נתונים בדבר ההתאמה של הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, כאמור לעיל, נכון ליום 31 במרץ 2011:

6,534	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(140)	התאמה בגין סיכון האשראי של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,595	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(98)	התאמה בגין סיכון האשראי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית, ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו-כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי נעשית בהתבסס על הערכת ההנהלה לגבי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, לרבות חבויות בסעיפים חוץ-מאזניים. בתהליך ההערכה נסמכת ההנהלה על מספר רב של שיקולים ואומדנים.

לגבי כל לווה שנבחן פרטנית, אשר קיימים לגבי סימנים המעידים על בעיה אפשרית ביכולת פירעון האשראי שניתן לו, מבצע הבנק הערכה של הסכום הניתן לגבייה מאת לווה בהתאם למקורות הפירעון הרלוונטיים, ובהם מקורות הפירעון מפעילותו העסקית של הלווה, מקורות פירעון פרטיים של הלווה, ערך המימוש הצפוי של בטוחות שהעמיד וערך מימוש צפוי של ערבויות חיצוניות שהועמדו לטובת פירעון האשראי, כל זאת, תוך התחשבות במועדי הפירעון והמימוש הרלוונטיים. אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לאחר קביעת הסכום הניתן לגבייה, נרשמת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי, אשר מהווה את ההפרש בין סכום האשראי שניתן ללווה לבין הסכום הניתן לגבייה ממנו, מהוון בריבית החוב המקורית, או השווי ההוגן נטו של הביטחונות העומדים כנגד החוב, בכל מועד דיווח.

בנוסף, הבנק נדרש להעריך את היקף החוב אותו לא ניתן לגבות במאמצי גבייה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים) ולבצע מחיקה חשבונאית בגינו.

הסכום הניתן לגבייה מתבסס על פרמטרים שונים ובהם: תזרימי מזומנים צפויים מפעילותו העסקית של הלווה, ערך מימוש של נכסי נדל"ן, ציוד יצרני ונכסים אחרים של הלווה, ערך מימוש של ערבויות מצדדים שלישיים, ומועד המימוש של סכומים כאמור. מטבע הדברים, נתונים מעין אלה, המבוססים על אומדנים ועל הערכות, נסמכים על משתנים כלכליים אשר אינם בשליטת הבנק כגון, מצב כלכלי בשוק הישראלי ובשוקי העולם, שוקי פעילות של חברות ומוצריהן, שערי ריבית ומצב שוק ההון, מחירי נדל"ן ונכסים אחרים וביקושים בענף בארץ ובעולם ועוד. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי ושווי הביטחונות. עם זאת, מכיוון שמדובר במשתנים כלכליים ואחרים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדן שנקבע.

ההפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני המוערך על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מיום 1 בינואר 2011. תוך התחשבות בנתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי. בקביעת שיעורי ההפרשה הקבוצתית, נעשה שימוש במתודולוגיה שנקבעה בהלימה להוראות המפקח על הבנקים, תוך לקיחה בחשבון של הגורמים שפורטו לעיל. מכיוון שהיקף ושיעור ההפרשה הקבוצתית נסמכים, בין היתר, על עצם סיווג חוב כבעייתי ועיתוי הסיווג, הרי שגם בקביעת גובה ההפרשה הקבוצתית מסתמך הבנק על אותם אומדנים הקשורים לציבותו הפיננסית של הלווה ולאומדן יכולת הפירעון שלו, שהם הבסיס לצורך סיווג חוב כחוב בעייתי ולעיתוי הסיווג.

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים, כנדרש בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים), התשי"ע-2010 ובהתאמה גם להוראות ניהול בנקאי תקן 301 בנושא "הדירקטוריון".

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתקציב ולתוכניות העבודה של הבנק.

ועדת הביקורת מקבלת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שתהיה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי. ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שיושמה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, זאת באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) והחשבונאי הראשי של הבנק.

כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, בחובות הבעייתיים של הבנק, בוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך, שאינה בעלת אופי אחר מזמני, של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק, כן דנה ועדת הביקורת ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ראי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן מוזמן המבקר הפנימי של הבנק, לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוחות הכספיים לשנת 2010.

ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים קיימו במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2011 מספר ישיבות בנושאים אלה, ככל שנדרש. ועדת הביקורת הציגה את המלצותיה בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם בסך של 903 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 462 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-16.8% בחישוב שנתי בהשוואה ל-9.2% ברבעון המקביל אשתקד.

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.10	31.12.10	31.03.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%		במיליוני ש"ח			
28.5%	5.6%	1,752	2,133	2,252	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(95.3%)	(86.0%)	299	100	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
54.0%	10.1%	1,453	2,033	2,238	רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
4.8%	(4.9%)	1,217	1,341	1,275	הכנסות תפעוליות ואחרות
9.3%	(9.7%)	1,928	2,334	2,107	הוצאות תפעוליות ואחרות
89.5%	35.2%	742	1,040	1,406	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
75.1%	36.8%	289	370	506	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
(50.0%)	(85.7%)	2	7	1	החלק ברווחים, נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים
רווח נקי מפעולות רגילות:					
98.0%	33.1%	455	677	901	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83.3%)	(95.8%)	6	24	1	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
95.7%	28.7%	461	701	902	המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.0%	(91.7%)	1	12	1	רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מס, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
רווח נקי:					
97.8%	30.9%	456	689	902	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83.3%)	(95.8%)	6	24	1	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
95.5%	26.6%	462	713	903	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ^(א) :					
		9.2%	13.0%	16.8%	מרווח נקי מפעולות רגילות
		9.2%	13.2%	16.8%	מרווח נקי

(א) על בסיס שנתי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-2,252 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,752 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

העלייה ברווח מפעילות מימון בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקר מהכנסות מהתאמות לשווי הון של מכשירים נגזרים בהשוואה להפסד בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חל גידול ברווח מפעילות שוטפת שנבע מעלייה בבסיס הנכסים ושיפור במרווח המימוני שהגיע ל-2.62%. ירידה ברווחים ממימוש אגרות-חוב ומהכנסות ריבית על חובות שלא נרשמו בעבר קיזזה עלייה זו.

הנתונים בסעיף הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר אינם ברי השוואה לתקופות קודמות עקב יישום הוראת בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011. כתוצאה מכך, סכום הכנסות הריבית בגין חובות פגומים שניתן להכיר בהם במסגרת הרווח המימוני ירד משמעותית (ראה ביאור 1 בתמצית לדוחות הכספיים).

להלן ההתפתחות של הרווח המימוני לתקופה ינואר-מרץ 2011 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.11	
31.03.10	31.12.10	31.03.10	31.12.10		
ב-%		במיליוני ש"ח			
8.5%	4.9%	1,827	1,890	1,983	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
(113.6%)	(175.0%)	22	4	(3)	רווחים (הפסדים) בגין תיק נגזרי אשראי
(94.1%)	(91.3%)	*102	69	6	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(179.3%)		(280)	31	222	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(72.8%)	(81.0%)	81	116	22	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
-	(4.3%)	-	23	22	הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
28.5%	5.6%	1,752	2,133	2,252	רווח מדווח

להלן ההתפתחות הרבעונית של הרווח המימוני:

2010				2011		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון		
במיליוני ש"ח						
1,827	1,876	1,899	1,890	1,983		רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
22	-	4	4	(3)		רווחים (הפסדים) בגין תיק נגזרי אשראי
*102	*127	*92	69	6		הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(280)	(295)	(92)	31	222		התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
81	129	102	116	22		הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
-	-	48	23	22		הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
1,752	1,837	2,053	2,133	2,252		רווח מדווח

* סוג מחדש.

- הרווח מפעילות מימון בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התמודדות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגזר הצמוד למדד. נתוני סעיף זה לרבעון הראשון של שנת 2011 כוללים השפעת יישום FAS 157.
- השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער על מקורות המימון. הקיזוז לסכום השפעה זה מגיע בסעיף המס. לפרטים נוספים, ראה פרק "ניהול סיכונים".

פער הריבית הכולל (מאזני וחוף-מאזני) ברבעון הראשון של שנת 2011 עמד על 1.39% בהשוואה לפער ריבית כולל בשיעור של 1.15% ברבעון המקביל אשתקד.

העלייה בפער הריבית הכולל ברבעון הראשון של שנת 2011 נבעה מעלייה בפער הריבית במיגזר הצמוד למדד (כולל נגזרים), אשר עמד ברבעון הראשון של שנת 2011 על שיעור של 1.32% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.32% ברבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

פער הריבית (כולל נגזרים) במיגזר הלא-צמוד עמד ברבעון הראשון של שנת 2011 על 1.91% בהשוואה ל-1.67% ברבעון המקביל אשתקד. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר בשל עלייה במרווחים הפיננסיים ועליית הריבית במשק.

פער הריבית הכולל במיגזר מטבע-חוץ עמד ברבעון הראשון של שנת 2011 על 0.66% בהשוואה ל-0.76% ברבעון המקביל אשתקד. יצוין כי תוצאות הפעילות בגין אופציות מטבע-חוץ אינן נכללו בחישוב פער הריבית.

עם יישום הוראת בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, מחושבים שיעורי ההכנסה על בסיס האשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי, כך שפערי הריבית המוצגים נמוכים בעד כ-0.1% ביחס למדווח בשנת 2010.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.11	המיגזר
31.03.10	31.12.10	*31.03.10	31.12.10		
ב-%		במיליוני ש"ח			
16.0%	-	470	545	545	מיגזר משקי הבית
27.8%	6.5%	230	276	294	מיגזר הבנקאות הפרטית
11.2%	(2.2%)	241	274	268	מיגזר עסקים קטנים
7.8%	1.7%	166	176	179	המיגזר המסחרי
(6.0%)	(14.3%)	614	673	577	המיגזר העסקי
	105.8%	31	189	389	מיגזר ניהול פיננסי
28.5%	5.6%	1,752	2,133	2,252	סך-הכל

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

הגידול ברווח המימוני במיגזרי הבנקאות הקמעונאיות בישראל ברבעון הראשון של שנת 2011 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעלייה בפערי הריבית הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים ועליות הריבית במשק. הגידול ברווח המימוני במיגזר ניהול פיננסי נבע בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-14 מיליון ש"ח. ברבעון המקביל אשתקד הסתכמה ההפרשה לחובות מסופקים ב-299 מיליון ש"ח. עקב יישום הוראת בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011 (ראה גם ביאור ג' בתמצית לדוחות הכספיים), נתוני ההוצאות בגין הפסדי אשראי, אינם ברי השוואה במלואם ביחס לנתוני תקופות קודמות.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני נרשמה ברבעון הראשון של שנת 2011 הכנסה בסך של 236 מיליון ש"ח שעיקרה נבעה מגביות חוב והתאמת הפרשות שנרשמו בעבר.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי עבור חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-250 מיליון ש"ח. עיקר הגידול בהפרשה נובע מגידול שחל בתקופת הדיווח באשראי לציבור, ומעדכון שיעורי ההפרשה המבוססת לפי הוראות בנק ישראל על ענפי משק. ברבעון המקביל אשתקד, ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה ב-304 מיליון ש"ח, כאשר עיקר ההוצאה נבעה מענפי התעשייה, בינוי ונדל"ן ומאשראי שניתן לאנשים פרטיים.

בנוגע למרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראה ביאור 3 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן הוצאה הרבעונית להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים:

לשנת 2011		
רבעון ראשון*		
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
14	250	(236)
סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי		
שיעור הוצאה מסך האשראי לציבור**:		
0.02%	0.43%	(0.40%)
שיעור הוצאות מהיתרה הרשומה של האשראי לציבור		
0.02%	0.43%	(0.41%)
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור		
(0.58%)	(0.16%)	(0.43%)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור		
(25.36%)	(7.38%)	(19.07%)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור		

* לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.
** על בסיס שנתי.

להלן ההתפתחות הרבעונית של הפרשות לחובות מסופקים עד ליום 31 בדצמבר 2010 ולפני יישום ההוראות החדשות:

שנת 2010			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
במיליוני ש"ח			
461	421	419	524
הפרשה ספציפית במהלך התקופה			
(157)	(134)	(159)	(268)
הקטנת הפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר			
304	287	260	256
שינוי בהפרשה ספציפית			
(5)	54	30	(156)
שינוי בהפרשה הנוספת			
299	341	290	100
סך-הכל			
שיעור הפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:			
0.86%	0.77%	0.76%	0.93%
הפרשה ספציפית במהלך התקופה			
(0.29%)	(0.25%)	(0.29%)	(0.48%)
הקטנת הפרשה ספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר			
0.57%	0.52%	0.47%	0.45%
סך-הכל הפרשה ספציפית			

* על בסיס שנתי.

להלן התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מיגורי פעילות עיקריים:

שילוח חודשים שהסתיימו ביום		שילוח חודשים שהסתיימו ביום		במיליוני ש"ח	סך-הכל
31.03.10	31.12.10	*31.03.10	31.12.10		
שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		ב- %	
44.8%	(13.4%)	58	97	84	מיגור משקי הבית
109.1%		11	1	23	מיגור הבנקאות הפרטית
(63.6%)	(70.4%)	22	27	8	מיגור עסקים קטנים
(5.3%)		57	(8)	54	המיגור המסחרי
		151	(17)	(155)	המיגור העסקי
(95.3%)	(86.0%)	299	100	14	סך-הכל

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור לפי מיגורי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
*31.03.10	31.12.10	31.03.11
ב-%		
0.44%	0.67%	0.57%
0.22%	0.02%	0.37%
0.45%	0.51%	0.15%
1.11%	(0.15%)	0.96%
0.63%	(0.07%)	(0.63%)
0.56%	0.18%	0.02%

* סוג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.
(1) על בסיס שנתי.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-1,275 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,217 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההכנסות התפעוליות והאחרות:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.11	
31.03.10	31.12.10	31.03.10	31.12.10		
ב-%		במיליוני ש"ח			
עמלות תפעוליות:					
2.1%	(2.4%)	234	245	239	דמי ניהול חשבונות
7.0%	(4.7%)	342	384	366	כרטיסי אשראי; נטו
(7.0%)	(7.3%)	314	315	292	פעילות בניירות-ערך
17.1%	4.3%	41	46	48	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
5.0%	0.0%	20	21	21	ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
66.7%	25.0%	75	100	125	טיפול באשראי
8.3%	0.0%	60	65	65	הפרשי המרה
(10.0%)	(3.6%)	30	28	27	פעילות סחר חוץ
0.0%	8.3%	13	12	13	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
(7.1%)	(7.1%)	14	14	13	עמלות ביטוח חיים וביטוח דירות
(21.1%)	7.1%	19	14	15	עמלות אחרות
5.3%	(1.6%)	1,162	1,244	1,224	סך-הכל עמלות תפעוליות
46.7%	(45.0%)	15	40	22	רווחים מהשקעות במניות, נטו
(27.5%)	(49.1%)	40	57	29	הכנסות אחרות
4.8%	(4.9%)	1,217	1,341	1,275	סך-הכל עמלות תפעוליות ואחרות

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

העמלות התפעוליות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-1,224 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,162 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהכנסות תפעוליות ואחרות נבע בעיקר מעמלות מטיפול באשראי כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי ומרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות ומפעילות כרטיסי אשראי כתוצאה מגידול בהיקף העסקות. ירידה בהכנסות מפעילות בניירות-ערך קיזזה עלייה זו.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-2,107 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,928 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.10	31.12.10	31.03.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%		במיליוני ש"ח			
הוצאות שכר:					
7.0%	1.3%	1,028	1,086	1,100	שכר
113.3%	(33.6%)	75	241	160	מענקים ותגמול מבוסס מניות
14.2%	(5.0%)	1,103	1,327	1,260	סך-הכל שכר
0.0%	(8.0%)	369	401	369	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(66.7%)	(91.2%)	*9	*34	3	הפחתות וירידות-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
6.3%	(17.0%)	*447	*572	475	הוצאות אחרות
9.3%	(9.7%)	1,928	2,334	2,107	סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

* הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

הוצאות השכר ברבעון הראשון של שנת 2011 עלו בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק.

ההוצאות האחרות גדלו ברבעון הראשון של שנת 2011 בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות שיווק ופרסום, בהוצאות מחשב ובתרומות. גידול זה קוזז בירידה בהוצאות לתביעות משפטיות.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 בסך של 506 מיליון ש"ח בהשוואה ל-289 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור המס האפקטיבי ברבעון הראשון של שנת 2011 הגיע ל-36.0% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.5%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-902 מיליון ש"ח בהשוואה ל-461 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 בסך של 903 מיליון ש"ח בהשוואה ל-462 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-0.68 ש"ח בהשוואה ל-0.35 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-319.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-320.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום	יתרה ליום		
31.12.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%	במיליוני ש"ח		
(0.4%)	320,876	319,466	סך-כל הנכסים
2.0%	225,288	229,835	אשראי לציבור, נטו
(8.1%)	50,331	46,230	מזומנים ופקדונות בבנקים
(8.5%)	31,604	28,932	ניירות-ערך
(0.9%)	233,965	231,769	פקדונות מהציבור
2.5%	27,608	28,295	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(0.5%)	23,089	22,974	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי מיום	יתרה ליום		
31.12.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%	במיליוני ש"ח		
1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:			
42.6%	1,417	2,021	אשראי תעודות
9.0%	33,181	36,179	ערביות והתחייבויות אחרות
2.6%	29,688	30,446	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו*
0.4%	36,561	36,696	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(6.4%)	41,907	39,231	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):			
22.0%	217,627	265,430	חוזי ריבית
(1.0%)	251,842	249,307	חוזי מטבע
18.9%	23,324	27,729	חוזים בגין מניות
(6.0%)	4,246	3,992	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
9.9%	497,039	546,458	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

* לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,803 מיליוני ש"ח (31.3.10: 10,214; 31.12.10: 9,744 מיליוני ש"ח).

ג. להלן ההתפתחות ביתרות החזקה הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.10	31.03.11	
במיליוני ש"ח			
0.5%	675,346	678,528	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾
1.7%	44,311	45,082	בקרנות נאמנות ⁽²⁾
(1.1%)	85,962	85,006	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול ⁽³⁾
0.4%	805,619	808,616	סך-הכל

- (1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.
(2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.
(3) לקבוצת הבנק בישראל אין זכויות לניהול קופות-גמל וקרנות נאמנות.

ד. להלן ההתפתחות ביתרות קרנות השתלמות ובמוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ ("יתרות נועצות"):

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.10	31.03.11	
במיליוני ש"ח			
ב-%			
7.1%	6,761	7,244	יתרות נועצות עם הסכם הפצה

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיונים ובקרנות השתלמות (הנחשבות גם כמוצר פנסיוני), בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ פיננסי בקרנות השתלמות על-ידי יעוצי הבנק שהינם בעלי רישיון ייעוץ פנסיוני ו/או רישיון ייעוץ להשקעות לפי העניין ואשר הבנק זכאי עבורן לעמלות הפצה. יצוין כי היתרות הנועצות הן סך כל היתרות בגינן ניתן ייעוץ, וייתכן כי לא כל הייעוצים מומשו. הגידול נובע מהרחבת הייעוץ הפנסיוני וכפועל יוצא מהגידול ביתרה הממוצעת ליעוץ.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-229.8 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-225.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, גידול בשיעור של כ-2.0%. הגידול נובע בעלייה באשראי הצרכני בעיקר בהלוואות לדירור ובהלוואות עסקיות. כתוצאה מאימוץ הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידת חובות פגומים, נרשם קיטון ביתרות ליום 1 בינואר 2011 בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח שגרם לקיזוז הגידול באשראי.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר מסך האשראי לציבור ליום	יתרה ליום		שינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
	31.12.10	31.03.11				
ב-%			ב-%			
58.4%	58.4%	134,181	2.0%	2,654	131,527	מטבע ישראלי לא-צמוד
23.5%	23.4%	53,965	2.0%	1,064	52,901	מטבע ישראלי צמוד למדד
18.0%	18.1%	41,492	2.1%	837	40,655	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	197	(3.9%)	(8)	205	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	229,835	2.0%	4,547	225,288	סך-הכל

האשראי במיגזר השקלי הלא-צמוד עלה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-2.7 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-2.0% שנבע

בעיקר מסביבת ריבית נמוכה יחסית במשק.

האשראי במיגזר השקלי הצמוד למדד עלה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-1.1 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-2.0% המוסבר

בגידול בתחום המשכנתאות לדיור.

האשראי במיגזר מטבע-החוץ (כולל הצמוד מטבע-חוץ) עלה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-0.8 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור

של כ-2.1% המוסבר בייסוף השקל אל מול המטבעות המובילים.

אשראי לציבור, נטו, לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		
	31.12.10	31.03.11	
ב-%	במיליוני ש"ח		
2.1%	57,666	58,861	מיגזר משקי הבית
4.3%	23,932	24,951	מיגזר הבנקאות הפרטית
1.0%	21,384	21,596	מיגזר עסקים קטנים
4.9%	21,575	22,636	המיגזר המסחרי
1.2%	96,760	97,950	המיגזר העסקי
(3.3%)	3,971	3,841	אחרים והתאמות
2.0%	225,288	229,835	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל כלא הלוואות לדיור:			
0.7%	25,301	25,468	מיגזר משקי הבית
(0.1%)	10,166	10,155	מיגזר הבנקאות הפרטית
(0.4%)	18,592	18,514	מיגזר עסקים קטנים
0.1%	54,059	54,137	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:			
3.3%	31,764	32,826	מיגזר משקי הבית
9.4%	8,373	9,159	מיגזר הבנקאות הפרטית
10.4%	2,792	3,082	מיגזר העסקים הקטנים
5.0%	42,929	45,067	סך-הכל

להלן נתונים בדבר יתרת ההלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
31.03.10	31.12.10	31.03.11
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
37,195	42,929	45,067
הלוואות מכספי הבנק		
6,383	5,768	5,557
הלוואות מכספי האוצר*		
628	564	545
מענקים מכספי האוצר*		
44,206	49,261	51,169
סך-הכל		
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשנים עשר חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום
31.03.10	31.12.10	31.03.11
במיליוני ש"ח		
ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
15	43	5
הלוואות		
1	10	3
מענקים		
16	53	8
סך-הכל מכספי האוצר		
2,364	11,860	3,424
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
2,380	11,913	3,432
סך-הכל הלוואות חדשות		
420	1,992	478
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
2,800	13,905	3,910
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* כסום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

ניהול סיכונים באשראי לדיור - על רקע ההתפתחויות המאקרו כלכליות ועליית מחיר הדיור, פורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים ביום 11 ביולי 2010 הנחיות הדורשות לבחון מחדש את הסיכונים בתיק האשראי הקיים וכן, את המדיניות בתחום המשכנתאות על-מנת לוודא שאינה מביאה לנטיילת סיכונים מעבר לרצוי.

הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה - ביום 28 באוקטובר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיות ביחס להלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון על הלוואות לדיור בריבית משתנה העומדת בתנאים מסויימים תעמוד על 100% במקום 35% או 75% כפי שהיה עד כה. תחולת ההוראה היא בגין ההלוואות שאושרו החל מיום 26 באוקטובר 2010, אשר שיעור המימון בהן, במועד העמדת האשראי, גבוה מ- 60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה שווה ל-25%, או יותר. ההנחיות כאמור לא חלות על הלוואות לדיור שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף ש"ח וכן על הלוואות לדיור שניתנו כלולים שעומדים בקריטריונים לקבלת "תעודת זכאות" ממשד השיכון. הבנק יישם את ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, השפעת ההנחיות אינה מהותית.

הלוואות לדיור בריבית משתנה – ביום 3 במאי 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה לתאגיד הבנקאי לפיה החל מיום 5 במאי 2011 יאשר הלוואה חדשה לדיור רק אם היחס בין חלק הלוואה לדיור בריבית משתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים, לבין סך הלוואה לדיור אינו עולה על 33.3%. ההוראה תחול גם על הלוואות שהתאגיד הבנקאי מחזר החל ממועד זה למעט מחזור שבמסגרתו הוקטן משקל רכיב הלוואה בריבית המשתנה בתדירות הקצרה מ-5 שנים.

ההוראה אינה חלה על הלוואות לדיור במטבע-חוץ שניתנו לתושב חוץ, הלוואות גישור שתקופת הפירעון המקורית שלהן היא עד שלוש שנים והלוואות לכל מטרה בסכום של עד 100,000 ש"ח בתנאי שהיחס בין סך הלוואות לדיור בריבית משתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים לבין סך הלוואות לדיור שהועמדו לפי ההוראה החדשה במהלך רבעון קלנדרלי אינו עולה על 33.3%.

כמו-כן, על-פי ההוראה, על הבנק לשלוח ללווים ותיקים, אשר מרכיב הלוואה לדיור בריבית משתנה לא-צמודה בפריים שנטלו 33.3% או יותר, מכתב המביא לידיעתם את ההשלכות הכרוכות בעלייה עתידית אפשרית משעורי הריבית שיחולו על הלוואותיהם.

בנוסף, הנהלת התאגיד הבנקאי נדרשה לבחון את הצורך בגילוי מתאים ללווים אחרים. הבנק יישם את ההוראה בנוגע לאישור הלוואות חדשות ואישור מחזורים, ונערך ליישום ההוראה בנוגע ללקוחות ותיקים.

הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור – ביום 1 במאי 2011, לנוכח הגידול המהיר שחל בשנים האחרונות באשראי לדיור, שעדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק פיגור, פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיה לפיה על תאגיד בנקאי לשקול את הצורך בחישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור שניתנו בשנים האחרונות. בהתאם לכך, יצר הבנק הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור שניתנו החל משנת 2009 ואילך, ואשר היחס בין החוב לבין שווי הנכס המשועבד במועד העמדת הלוואה (LTV) גבוה מ-60%. ליישום ההנחיה האמורה לא היתה השפעה מהותית.

ניהול סיכוני אשראי לדיור

סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

מדיניות ונוהלי אשראי לדיור

מדיניות ונוהלי אשראי לדיור כולל מדרג הסמכויות אשר אושרו בהנהלה, מחייבים את כל העוסקים באשראי לדיור בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, וכן את האיסורים והמגבלות החלים על מתן האשראי.

בקשות האשראי מאושרות, על-פי מידרג סמכויות מוגדר.

העקרונות המנחים במתן האשראי לדיור כוללים תחילה את מתן האישור העקרוני, המבוסס הן על בחינת נתוני הלקוח באמצעות מודל סיכון ממוכן לאישור עקרוני והן על נוהלי אשראי לדיור לבחינת בקשת לקוח באופן פרטני. בקשת לקוח נבחנת על-פי מגוון פרמטרים ביניהם: טיב הלקוח (לאור היסטוריית האשראי שלו בבנק כולל ותק הלקוח), שיעור המימון המבוקש, יכולת החזר של הלקוח למשכנתא המבוקשת, ערך הבטוחה המוצעת (בהתחשב במצבה המשפטי וסחירותה). הבנק בוחן את כושר החזר של לקוחותיו על בסיס החזר חודשי המגלם עלייה בריבית הלוואה בהלוואות בריבית משתנה.

אשראי לדיור מטופל על-ידי צוות עובדים ומנהלים שעבר הכשרה ייעודית בתחום האשראי לדיור.

הערכות ייעודיות לאור ההתפתחות בתחום האשראי לדיור – פעולות להפחתת סיכון

בשנים האחרונות חל גידול משמעותי בהיקף האשראי לדיור על רקע עליות מחירי הדיור באזורים רבים בארץ וסביבת ריבית נמוכה. במקביל, חל גידול בביצועי האשראי לדיור ובסכום הלוואה הממוצעת ובשיעור המימון.

להלן הפעולות הננקטות בדיקה לניהול תיק האשראי לדיור:

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד, רמת מוצרים, וכן ברמת כלל התיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו וישמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שניתן במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 בהשוואה לרבעון הראשון של שנת 2010:

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

מאפיינים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.10	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.11
שיעורי מימון מעל 60%	36.6%	33.7%
שיעורי מימון מעל 70%	12.5%	11.6%
שיעור מימון ממוצע	50%	50%
ריבית משתנה בחידוש עד 5 שנים	80.6%	69.3%
מסגרות מעל 2 מיליון ש"ח	7.6%	9.5%
תקופות מקוריות מעל 25 שנה	8.3%	13.6%
דחיית החזר לתום תקופה קרן וריבית*	0.2%	0.6%
הלוואה ממוצעת לרכישה (אלפי ש"ח)	605	662

* הלוואות עם דחייה של קרן וריבית לסוף תקופה. תקופת הפירעון המקורית הממוצעת של הלוואות אלה קצרה (כ-3 שנים).

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

מבוצע מעקב שוטף אחר התפתחות תיק האשראי לדיור בפרמטרים רבים כגון: התפלגות LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי ושיעור הפיגורים.

בימים אלו משולב מודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפרשה הכלכלית הנדרשת בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עלייה בריבית ועלייה ברמת האבטלה במשק.

כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה. בנוסף, נדרש ביטוח אשראי בהלוואות בהן LTV גבוה משיעור של 75%.

דיון חודשי בנושא סיכונים אשראי לדיור

דיון חודשי בהתפתחות המדדים השונים הן ברמת ביצועי האשראי והן ברמת כלל התיק. זאת, בהתאם לתיאבון סיכון כפי שהוגדר על-ידי הנהלת הבנק.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

נתוני סיכון האשראי הכולל ליום 31 במרץ 2011 מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות בגין הפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי). נתוני סיכון האשראי הכולל ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים

בלבד. לפיכך, הנתונים ליום 31 במרץ 2011 אינם בני השוואה לנתונים ליום 31 בדצמבר 2010.

לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-389.7 מיליארד ש"ח.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור* לפי ענפי משק עיקריים:

31.12.10		31.3.11		
שיעור	סיכון אשראי	שיעור	סיכון אשראי	
מסך-הכל	כולל לציבור***	מסך-הכל	כולל לציבור***	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ענף המשק:
0.7%	2,584	0.7%	2,645	חקלאות
12.1%	45,949	11.8%	46,065	תעשייה
19.9%	75,311	19.9%	77,446	בינוי ונדל"ן**
1.7%	6,466	1.7%	6,450	חשמל ומים
6.7%	25,422	6.7%	26,185	מסחר
2.3%	8,895	2.4%	9,480	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
2.4%	8,945	2.2%	8,438	תחבורה ואחסנה
2.9%	11,057	2.8%	10,827	תקשורת ושירותי מחשב
12.6%	47,633	12.8%	49,822	שירותים פיננסיים
3.6%	13,617	3.7%	14,621	שירותים עסקיים אחרים
2.5%	9,629	2.5%	9,876	שירותים ציבוריים וקהילתיים
11.9%	45,117	12.2%	47,523	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
20.7%	78,732	20.6%	80,368	אנשים פרטיים - אחר
100%	379,357	100%	389,746	סך-הכל

* נתוני סיכון האשראי הכולל ליום 31 במרץ 2011 מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי). נתוני סיכון האשראי ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים בלבד. לפיכך, הנתונים ליום 31 במרץ 2011 אינם בני השוואה לנתונים ליום 31 בדצמבר 2010.

** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-371 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,718 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.10: סיכון אשראי מאזני בסך של כ-363 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,690 מיליוני ש"ח).

*** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,803 מיליוני ש"ח (31.12.10: 9,744 מיליוני ש"ח).

בינוי ונדל"ן

ליום 31 במרץ 2011 סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ב-77.4 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי* של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 31.3.11			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			
4,406	1,297	3,109	בנייה למסחר ושירותים
916	121	795	בנייה לתעשייה
28,225	19,797	8,428	בנייה לדיוור
33,915	5,940	27,975	נכסים מניבים
9,984	3,672	6,312	אחר
77,446	30,827	46,619	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני* ללוויים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 31 במרץ 2011:

סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	מספר לוויים	ענף המשק
במיליוני ש"ח			
11,231	8,482	6	תעשייה
1,632	724	1	בינוי ונדל"ן
1,634	815	1	חשמל ומים
1,248	189	1	תחבורה ואחסנה
3,694	1,155	2	תקשורת ושירותי מחשב
8,190	4,720	4	שירותים פיננסיים
27,629	16,085	15	סך-הכל

* הנתונים ליום 31 במרץ 2011 מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).

מידע על חביונות בעייתיות בהתאם להוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לוו ההוראה היתה מיושמת לראשונה בשנה זו. נתוני הפרופורמה פורסמו לראשונה בדוחות הכספיים לשנת 2010. בעקבות הבהרות שהתקבלו מהפיקוח על הבנקים ובדיקות שערך הבנק במהלך התקופה, הוצגו מחדש נתוני הפרופורמה.

א. סך סיכון האשראי הבעייתי

יתרה ליום	
31.12.10	31.03.2011
במיליוני ש"ח	
15,441	14,195
2,515	2,352
17,956	16,547

ב. פילוח חביונות בעייתיות

מאזני		חוף-מאזני		סך-הכל	
31.12.2010		31.03.2011			
במיליוני ש"ח					
13,255	2,028	11,197	11,989	1,585	10,404
2,294	193	2,101	2,243	153	2,090
2,437	1,570	1,867	2,315	554	1,761
17,956	2,791	15,165	16,547	2,292	14,255
14,506	2,590	11,916	13,590	2,200	11,390

נכסים שאינם מבצעים

כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה היא לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום	
31.12.10	31.03.2011
במיליוני ש"ח	
נכסים שאינם מבצעים	
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:	
10,887	9,946
39	36
10,926	9,982
146	160
11,072	10,142

יתרה ליום		
31.12.10	31.03.2011	
במיליוני ש"ח		
271	317	ד. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית
ה. סיכון אשראי מסחרי בעייתי ⁽¹⁾		
12,585	11,840	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
2,787	2,288	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור ⁽²⁾
15,372	14,128	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
69	67	סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
15,441	14,195	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
ו. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר		
1,326	1,275	מזה:
870	824	הלוואות לדיוור בגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
299	308	הלוואות לדיוור בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾

(1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות-חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ-מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.

(2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי.

(3) הלוואות לדיוור, אשר ההפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור, שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדיוור אחרות, שאינן פגומות, אשר הניב בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגינן לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ז. מדדי סיכון בהתאם להוראות החדשות:

ליום		
31.12.10	31.3.2011	
4.75%	4.24%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור*
0.58%	0.54%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
2.19%	2.04%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
26.99%	25.78%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית*
4.04%	3.64%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

להלן התפתחות החבויות הבעייתיות⁽¹⁾ לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים אשר היו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2010 ולפני יישום ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

יתרה ליום 31 במרץ 2010	יתרה ליום 30 ביוני 2010	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010
במיליוני ש"ח			
חובות בעייתיים:			
4,052	3,730	3,719	3,632
שאינם נושאי הכנסה			
429	541	1,600	1,493
שארונגו מחדש ⁽²⁾⁽³⁾			
2,018	1,977	916	1,028
מיועדים לארגון מחדש ⁽³⁾⁽⁴⁾			
621	646	745	499
בפיגור זמני			
5,800	6,664	6,229	5,418
בהשגחה מיוחדת ⁽³⁾⁽⁴⁾			
12,920	13,558	13,209	12,070
סך-הכל אשראי מאזני כלוים בעייתיים ⁽¹⁾			
2,345	3,041	2,711	2,653
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין לוים בעייתיים ⁽¹⁾⁽⁵⁾			
144	111	140	102
אגרות-חוב של לוים בעייתיים			
9	8	71	70
נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לוים בעייתיים			
40	37	14	-
פקדונות בבנקים זרים			
15,458	16,755	16,145	14,895
סך-הכל חבויות בעייתיות ⁽¹⁾			
130	135	138	147
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
423	426	431	407
(א) מזה: אשראי לדיור שבגיניו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור			
3,764	3,707	3,386	3,857
(ב) מזה: חובות ביגנים קיימת הפרשה ספציפית ⁽⁴⁾			

- (1) לא כולל חבויות המכוסות על-ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוים.
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת, וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי כלוים, אשר לגביו קיימת החלטה על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבגיניו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

התאמה בין החבויות הבעייתיות כפי שנכללו בדוח ליום 31 בדצמבר 2010 לבין נתוני פרופורמה לאותו מועד:

במיליוני ש"ח	
17,956	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות ⁽¹⁾
(3,139)	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
(311)	הפרשה לפי עומק הפיגור
14,506	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
התאמות הנובעות מיישום ההוראות החדשות:	
345	הגדלת הפרשה פרטנית בגין היוון תזרימי מזומנים חזויים
221	הגדלת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
50	גידול בהפרשה לפי עומק הפיגור
(227)	שינויים אחרים בירתות סיכון אשראי בעייתי, נטו
389	סך ההתאמות הנובעות מיישום ההוראות החדשות
14,895	סך חבויות בעייתיות כפי שדווחו ליום 31 בדצמבר 2010 ⁽²⁾

- (1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (2) מוצג לאחר ניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים (לרבות הפרשה לפי עומק הפיגור).

מזומנים ופקדונות בבנקים

המזומנים והפקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו ב-46.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-50.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, קטון בשיעור של כ-8.1%.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.10	31.03.11	
ב-%	במיליוני ש"ח		
			מזומנים
(23.9%)	3,230	2,458	פקדונות בבנק ישראל
(17.5%)	36,845	30,413	פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
67.6%	5,501	9,221	פקדונות בבנקים בישראל
(20.1%)	334	267	פקדונות בבנקים בחו"ל
(12.4%)	4,421	3,871	סך-הכל
(8.1%)	50,331	46,230	

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו ב-28.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-31.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של כ-8.5% בעיקר עקב קטון באחזקות אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווגם המאזני:

ליום 31 במרץ 2011				
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב:				
913	64	-	977	913
24,047	281	(228)	24,100	24,100
1,618	*2	*(6)	1,614	1,614
26,578	347	(234)	26,691	26,627
מניות:				
1,755	479	(2)	2,232	2,232
81	*1	*(9)	73	73
1,836	480	(11)	2,305	2,305
28,414	827	(245)	28,996	28,932

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסייוגם המאזני:

ליום 31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב:				
793	865	-	72	793
26,170	26,170	(53)	341	25,882
2,356	2,356	*(1)	*5	2,352
29,319	29,391	(54)	418	29,027
מניות:				
2,221	2,221	(2)	499	1,724
64	64	*(9)	*1	72
2,285	2,285	(11)	500	1,796
31,604	31,676	(65)	918	30,823

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 31 במרץ 2011 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב*:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
סך-הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים
במיליוני ש"ח				
220	9	-	2	209
8	8	-	-	-
228	17	-	2	209

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
סך-הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים
במיליוני ש"ח				
2	-	-	-	2

* הירידה בקרן ההון נובעת בעיקר בגין אגרות-חוב של ממשלת ישראל.

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל הערך במאזן	הערך במאזן	
אגרות-חוב ממשלתיות:		
	19,236	ממשלת ישראל
	236	ממשלת ארצות-הברית
	1,665	ממשלות מדינות מפותחות
	312	ממשלות מדינות מתפתחות
21,449		
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:		
		בנקים מדינות מפותחות
	406	ארצות-הברית
	131	שוויץ
	127	הולנד
	83	ספרד
	77	גרמניה
	168	בריטניה
	110	צרפת
	236	אחר*
1,338		
27		בנקים ארצות מתפתחות
		מוסדות כספיים (שאינם בנקים)
	1,025	ארצות-הברית**
	45	בריטניה
	40	שוויץ
	36	יפן
	20	אחר
1,166		
2,531		
אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים, ואינם מגובי נכסים (פילוח לפי ענפי משק):		
	322	תעשייה
	120	פעילויות בנדל"ן
	497	חשמל ומים
	5	מסחר
	2	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
	45	תחבורה
	27	תקשורת ושרותי מחשב
	105	שירותים פיננסיים
	110	שירותים ציבוריים
	232	שירותים עסקיים אחרים
1,465		
269		ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
25,714		סך-הכל אגרות-חוב

* כולל שש מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-52 מיליון ש"ח.

** כולל שנים עשר מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-321 מיליון ש"ח.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 31 במרץ 2011 בסך של 2,305 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,285 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.

פעילות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 במרץ 2011:

עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
271	-	(2)	269

אשראי שאינו לאנשים פרטיים

* נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הבנק השקיע באמצעות הסניף בניו-יורק בעסקות ABS בהן הנכסים המגובים הינם בעיקר מתכות יקרות. הבנק קובע את השווי ההוגן של ניירות-ערך מסוג ABS בהתבסס על מחיר אינדיקטיבי המתקבל מגופים המתמחים בציטוטי מחירים.

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 בדצמבר 2010:

עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
277	-	(15)	262

אשראי שאינו לאנשים פרטיים

* נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הפקדונות

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

יתרה ליום			
השינוי	31.12.10	31.03.11	
במיליוני ש"ח			
ב-%	233,965	231,769	פקדונות הציבור
(0.9%)	4,834	5,633	פקדונות מבנקים
16.5%	1,335	1,227	פקדונות הממשלה
(8.1%)	240,134	238,629	סך-הכל
(0.6%)			

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו ב-231.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-234.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, קיטון בשיעור של כ-0.9%. הקיטון נבע בעיקר מירידה בסך של 2.6 מיליארד ש"ח בפקדונות המיגזר העסקי ובסך של 2.1 מיליארד ש"ח בפקדונות מיגזר ניהול פיננסי, בעיקר של פקדונות מסוג CD'S Callable. מנגד, חלה עלייה של 2.1 מיליארד ש"ח בפקדונות החטיבה הקמעונאית.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום				
31.12.10	31.03.11	שינוי		31.12.10	31.03.11	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
58.4%	59.1%	0.3%	467	136,702	137,169	מטבע ישראלי לא-צמוד
8.3%	8.6%	2.3%	448	19,421	19,869	מטבע ישראלי צמוד למדד
33.2%	32.2%	(4.0%)	(3,103)	77,637	74,534	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	(3.9%)	(8)	205	197	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	(0.9%)	(2,196)	233,965	231,769	סך-הכל

פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		
31.12.10	31.12.10	31.03.11	
%-ב	במיליוני ש"ח		
1.3%	31,250	31,657	מיגזר משקי הבית
1.6%	107,266	108,991	מיגזר הבנקאות הפרטית
0.1%	20,216	20,229	מיגזר עסקים קטנים
3.2%	11,113	11,473	המיגזר המסחרי
(4.8%)	55,109	52,473	המיגזר העסקי
(22.9%)	9,011	6,946	מיגזר ניהול פיננסי
(0.9%)	233,965	231,769	סך-הכל

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו ב-28.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-27.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, גידול בשיעור של כ-2.5%. עיקר הגידול נובע מכך שבמהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך כולל של 0.8 מיליארד ש"ח.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. לפרטים בדבר שיוך לקוחות למיגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 32 בדוחות הכספיים לשנת 2010. מספרי השוואה שדווחו ברבעונים בשנת 2010 סווגו מחדש כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

עקב יישום הוראת בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011, וכתוצאה מכך שמספרי השוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, הרי שהנתונים ליום 31 במרץ 2011 ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011, אינם ברי השוואה במלואם לנתונים שדווחו בגין שנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 31 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.10	31.12.10	*31.03.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%		במיליוני ש"ח			
7.4%	132.0%	54	25	58	מיגזר משקי הבית
25.0%	83.3%	44	30	55	מיגזר הבנקאות הפרטית
22.9%	12.1%	83	91	102	מיגזר עסקים קטנים
20.6%	(51.2%)	34	84	41	המיגזר המסחרי
80.1%	18.0%	251	383	452	המיגזר העסקי
	115.3%	(30)	85	183	מיגזר ניהול פיננסי
(53.8%)	(20.0%)	26	15	12	אחרים והתאמות
95.5%	26.6%	462	713	903	סך-הכל

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

ב. אשראי לציבור, נטו, לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		
	31.12.10	31.12.10	
ב-%	במיליוני ש"ח		
2.1%	57,666	58,861	מיגזר משקי הבית
4.3%	23,932	24,951	מיגזר הבנקאות הפרטית
1.0%	21,384	21,596	מיגזר עסקים קטנים
4.9%	21,575	22,636	המיגזר המסחרי
1.2%	96,760	97,950	המיגזר העסקי
(3.3%)	3,971	3,841	אחרים והתאמות
2.0%	225,288	229,835	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל כלא הלוואות לדיר:			
0.7%	25,301	25,468	מיגזר משקי הבית
(0.1%)	10,166	10,155	מיגזר הבנקאות הפרטית
(0.4%)	18,592	18,514	מיגזר עסקים קטנים
0.1%	54,059	54,137	סך-הכל
הלוואות לדיר בישראל:			
3.3%	31,764	32,826	מיגזר משקי הבית
9.4%	8,373	9,159	מיגזר הבנקאות הפרטית
10.4%	2,792	3,082	מיגזר העסקים הקטנים
5.0%	42,929	45,067	סך-הכל

ג. פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		
	31.12.10	31.12.10	
ב-%	במיליוני ש"ח		
1.3%	31,250	31,657	מיגזר משקי הבית
1.6%	107,266	108,991	מיגזר הבנקאות הפרטית
0.1%	20,216	20,229	מיגזר עסקים קטנים
3.2%	11,113	11,473	המיגזר המסחרי
(4.8%)	55,109	52,473	המיגזר העסקי
(22.9%)	9,011	6,946	מיגזר ניהול פיננסי
(0.9%)	233,965	231,769	סך-הכל

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.10	31.12.10	*31.03.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.4%)	(0.9%)	3,273	3,289	3,260	מיגזר משקי הבית
(3.3%)	7.2%	1,318	1,188	1,274	מיגזר הבנקאות הפרטית
11.9%	2.4%	1,578	1,724	1,765	מיגזר עסקים קטנים
14.4%	2.6%	1,733	1,932	1,982	המיגזר המסחרי
9.5%	(0.9%)	8,021	8,862	8,784	המיגזר העסקי
(17.6%)	8.0%	3,406	2,599	2,806	מיגזר ניהול פיננסי
109.8%	(4.4%)	1,398	3,069	2,933	מיגזר אחרים והתאמות
10.0%	0.6%	20,727	22,663	22,804	סך-הכל

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.
 (1) הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מיגזר, מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

		יתרה ליום		
שינוי	31.12.10	31.03.11		
ב-%		במיליוני ש"ח		
(3.1%)	6,119	5,927		מיגזר משקי הבית
2.0%	142,973	145,798		מיגזר הבנקאות הפרטית
1.3%	12,731	12,901		מיגזר עסקים קטנים
5.1%	11,081	11,650		המיגזר המסחרי
0.1%	546,753	547,334		המיגזר העסקי
(1.1%)	85,962	85,006		אחרים והתאמות
0.4%	805,619	808,616		סך-הכל

(1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			סך-הכל
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
-	2	21	318	1	27	316
-	(1)	(12)	(261)	-	-	134
סך-הכל	1	9	57	1	27	450
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
-	-	-	28	17	131	131
-	-	-	3	(4)	-	(15)
סך ההכנסות	1	9	88	14	158	566
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
-	-	-	-	-	13	71
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
-	2	18	52	18	106	461
-	-	-	-	-	-	4
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	(1)	(9)	36	(4)	39	30
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
-	-	(3)	14	(1)	14	10
רווח (הפסד) נקי:						
-	(1)	(6)	22	(3)	25	20
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
-	-	2	-	-	(1)	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	(1)	(4)	22	(3)	24	20
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾						
7.1%	-	-	5.6%	-	27.3%	6.2%
יתרה ממוצעת של נכסים						
58,412	127	453	32,544	-	5,458	19,830
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
32,189	-	20	-	-	-	32,169
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						
42,601	67	405	19,213	-	5,166	17,750
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
2,711	-	-	-	2,711	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						
3,232	-	-	-	3,232	-	-
יתרת אשראי לציבור						
58,861	113	454	32,826	-	5,290	20,178
יתרת פקדונות הציבור						
31,657	-	21	-	-	-	31,636

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:								
1,384	(1)	-	10	900	1	25	449	- מחיצוניים
(839)	3	-	(4)	(842)	-	-	4	- בינמימרי
545	2	-	6	58	1	25	453	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
338	-	1	-	29	18	139	151	- מחיצוניים
(17)	-	-	-	7	(4)	-	(20)	- בינמימרי
866	2	1	6	94	15	164	584	סך ההכנסות
97	-	-	1	2	-	6	88	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
740	(5)	-	20	56	19	135	515	- מחיצוניים
1	-	-	-	-	-	-	1	- בינמימרי
28	7	1	(15)	36	(4)	23	(20)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
9	1	1	(4)	13	(2)	8	(8)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
רווח (הפסד) נקי:								
19	6	-	(11)	23	(2)	15	(12)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	(2)	-	8	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
25	4	-	(3)	23	(2)	15	(12)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
57,666	136	-	465	31,764	-	5,518	19,783	יתרת אשראי לציבור
31,250	-	-	23	-	-	-	31,227	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות								
בין הפסדי אשראי:								
574	6	-	18	52	1	18	479	- מחיצוניים
(104)	(4)	-	(9)	(1)	-	-	(90)	- בינמימרי
470	2	-	9	51	1	18	389	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
298	-	-	-	29	17	119	133	- מחיצוניים
(13)	-	-	-	7	(4)	-	(16)	- בינמימרי
755	2	-	9	87	14	137	506	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי								
58	-	-	1	9	-	5	43	
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
605	5	-	16	52	16	92	424	- מחיצוניים
1	-	-	-	-	-	-	1	- בינמימרי
91	(3)	-	(8)	26	(2)	40	38	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות								
37	(1)	-	(2)	10	(1)	16	15	
רווח (הפסד) נקי:								
54	(2)	-	(6)	16	(1)	24	23	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	1	-	1	-	-	(1)	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
54	(1)	-	(5)	16	(1)	23	22	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾								
6.8%	-	-	-	4.1%	-	27.9%	6.9%	
52,745	234	-	401	29,307	-	4,780	18,023	יתרה ממוצעת של נכסים
30,413	-	-	31	-	-	-	30,382	יתרה ממוצעת של התחייבויות
40,883	137	-	383	18,371	-	4,788	17,204	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,807	-	1	-	-	2,806	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
2,759	-	27	-	-	2,732	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
53,144	221	-	437	29,295	-	4,811	18,380	יתרת אשראי לציבור
29,692	-	-	29	-	-	-	29,663	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר משקי הבית ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-58 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני. מנגד, גידול בהוצאות התפעוליות המשייכות למיגזר, כאמור להלן, קיזז עלייה זו.

הכנסות המימון ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-545 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-470 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 16.0%, נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק.

ההכנסות התפעוליות ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-291 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-285 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-84 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-661 מיליון ש"ח בהשוואה ל-606 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 9.1%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-58.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-57.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 2.1% שנבע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור.

האשראי לדיור בישראל ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-32.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-31.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בכ-31.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה בכ-5.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטורים בתחום ההלוואות לדיור

ראה פרק "הרכב והתפתחות בנכסי והתחייבות קבוצת הבנק - אשראי לציבור" לעיל.

מיגזר הבנקאות הפרטית

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
(150)	-	34	59	5	4	(252)
מחיצוניים	-					
444	-	10	(49)	-	-	483
בינמימרי	-					
294	-	44	10	5	4	231
סך-הכל	-					
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
402	48	38	2	175	74	65
מחיצוניים	-					
(58)	(2)	-	-	(47)	-	(9)
בינמימרי	-					
638	46	82	12	133	78	287
סך ההכנסות	-					
23	-	(3)	-	-	7	19
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-					
הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת והפחתות):						
523	49	75	3	83	51	262
מחיצוניים	-					
6	-	-	-	-	-	6
בינמימרי	-					
86	(3)	10	9	50	20	-
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	-					
31	(1)	4	3	18	7	-
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	-					
רווח (הפסד) נקי:						
55	(2)	6	6	32	13	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	-					
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾						
18.4%	-	14.6%	5.9%	-	26.2%	-
24,556	-	5,554	8,917	-	3,076	7,009
יתרה ממוצעת של נכסים	-					
109,614	-	19,534	-	-	-	90,080
יתרה ממוצעת של התחייבויות	-					
19,122	-	4,963	4,988	-	2,911	6,260
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	-					
35,102	1,495	-	-	33,607	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות	-					
1,177	920	-	-	257	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	-					
103,950	29,655	-	-	74,295	-	-
יתרה ממוצעת של נירות-ערך במשמרת	-					
24,951	-	5,637	9,159	-	2,981	7,174
יתרת אשראי לציבור	-					
108,991	-	20,439	-	-	-	88,552
יתרת פקדונות הציבור	-					

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותזונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			סך-הכל	
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
1,084	-	185	141	6	9	743	- מחיצוניים
(808)	-	(147)	(131)	-	-	(530)	- בינמימרי
276	-	38	10	6	9	213	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
421	44	41	2	182	77	75	- מחיצוניים
(53)	1	-	1	(48)	-	(7)	- בינמימרי
644	45	79	13	140	86	281	סך ההכנסות
1	-	-	-	-	3	(2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
595	65	89	5	88	66	282	- מחיצוניים
(1)	-	-	-	-	-	(1)	- בינמימרי
49	(20)	(10)	8	52	17	2	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
17	(8)	(3)	3	18	6	1	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
רווח (הפסד) נקי:							
32	(12)	(7)	5	34	11	1	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	-	-	-	(2)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
30	(12)	(7)	5	34	9	1	המיוחס לבעלי מניות הבנק
23,932	-	5,393	8,373	-	3,110	7,056	יתרת אשראי לציבור
107,266	-	20,827	-	-	-	86,439	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותזונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
1,195	-	147	10	4	4	1,030
(965)	-	(115)	(3)	-	-	(847)
230	-	32	7	4	4	183
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
390	48	34	1	180	67	60
(54)	(2)	(1)	1	(45)	-	(7)
566	46	65	9	139	71	236
11	-	6	1	-	1	3
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
477	51	72	4	74	46	230
5	-	-	-	-	-	5
73	(5)	(13)	4	65	24	(2)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
29	(2)	(4)	2	25	9	(1)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
רווח (הפסד) נקי:						
44	(3)	(9)	2	40	15	(1)
המיוחס לבעלי מניות הבנק						
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾						
14.0%	-	(20.8%)	2.1%	-	26.9%	(0.7%)
יתרה ממוצעת של נכסים						
20,611	-	5,819	5,902	-	2,694	6,196
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
109,564	-	23,038	-	-	-	86,526
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						
17,850	-	5,555	3,681	-	2,699	5,915
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
31,733	1,582	-	-	30,151	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
1,295	1,023	-	-	272	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						
101,826	32,847	-	-	68,979	-	-
יתרת אשראי לציבור						
20,280	-	5,349	5,902	-	2,713	6,316
יתרת פקדונות הציבור						
106,730	-	22,344	-	-	-	84,386

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ברבעון הראשון של 2011 ב-55 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני ובהכנסות התפעוליות. מנגד, גידול בהוצאות התפעוליות המשויכות למיגזר, כאמור להלן, קיזז עלייה זו.

הכנסות המימון ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-294 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-230 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק. ההכנסות התפעוליות של המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-344 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-336 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול, בשיעור של 2.4%, הנובע מעלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של 2011 ב-529 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-482 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.8% אשר נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-25.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. גידול בשיעור של 4.3% אשר נבע בעיקר מעלייה באשראי לדיור.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בכ-109.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-107.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. הגידול בשיעור של 1.6% נבע בעיקר מעלייה בהיקף הפקדונות, כחלק ממיקוד אסטרטגי בתחום, שנקט הבנק.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה בכ-145.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-143.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום הלוואות לדיור

ראה פרק "הרכב והתפתחות בנכסי והתחייבות קבוצת הבנק - אשראי לציבור" לעיל.

מיגזר עסקים קטנים

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011				
פעילות בישראל				
סך-הכל	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:				
276	19	1	8	- מחיצוניים
(23)	(13)	-	-	- בינמימרי
253	6	1	8	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
110	-	14	26	- מחיצוניים
(12)	-	(4)	-	- בינמימרי
351	6	11	34	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
6	-	-	2	
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
216	1	9	18	- מחיצוניים
(10)	-	-	-	- בינמימרי
139	5	2	14	רווח מפעילות רגילות לפני מיסים
50	2	1	5	הפרשה למיסים על הרווח מפעילות רגילות
רווח נקי:				
89	3	1	9	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
28.6%	4.3%	-	35.7%	
יתרה ממוצעת של נכסים				
17,243	2,972	-	1,092	
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
20,640	-	-	2,031	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
18,636	3,378	-	1,253	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
-	-	3,136	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
-	-	19	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת				
-	-	9,813	-	
יתרת אשראי לציבור				
17,456	3,082	-	1,058	
יתרת פקדונות הציבור				
20,229	-	-	-	

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
499	68	1	11	419	- מחיצוניים
(225)	(63)	-	-	(162)	- בינמימרי
274	5	1	11	257	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
162	1	15	28	118	- מחיצוניים
(15)	-	(4)	-	(11)	- בינמימרי
421	6	12	39	364	סך ההכנסות
27	-	-	1	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
271	2	12	22	235	- מחיצוניים
(15)	-	-	-	(15)	- בינמימרי
138	4	-	16	118	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
47	1	-	6	40	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח נקי:					
91	3	-	10	78	המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,384	2,792	-	1,103	17,489	יתרת אשראי לציבור
20,216	-	-	-	20,216	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותונוים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*				
פעילות בישראל				
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:				
372	6	1	6	359
-	-	-	-	-
-	(131)	-	-	(129)
241	4	1	6	230
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
134	1	15	24	94
-	-	(4)	-	(11)
360	5	12	30	313
22	-	-	1	21
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
217	1	9	14	193
-	-	-	-	(15)
136	4	3	15	114
53	2	1	6	44
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
רווח נקי:				
83	2	2	9	70
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
22.8%	3.9%	-	37.1%	24.2%
19,153	1,956	-	956	16,241
20,939	-	-	1,864	19,075
20,660	2,461	-	1,059	17,140
2,539	-	2,539	-	-
16	-	16	-	-
7,972	-	7,972	-	-
19,570	1,998	-	963	16,609
18,432	-	-	-	18,432

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר העסקים הקטנים ברבעון הראשון של שנת 2011, הסתכם ב-102 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של 22.9%, נבע בעיקר מעלייה בהכנסות המימון ובהכנסות התפעוליות, כאמור להלן. מנגד, העלייה בהוצאות התפעוליות קיזזה גידול זה.

הרווח מפעולות מימון ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-268 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-241 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 11.2% נבע כתוצאה מגידול במרווחים הפיננסים על האשראי המשוויך למיגזר, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק. ההכנסות התפעוליות של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-134 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-234 מיליון ש"ח בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.8%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-21.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-21.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בכ-20.2 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2010.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטורים בתחום הלוואות לדיור

ראה פרק "הרכב והתפתחות בנכסי והתחייבות קבוצת הבנק - אשראי לציבור" לעיל.

המיגזר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:				
315	8	33	79	195
(136)	(6)	(14)	(20)	(96)
179	2	19	59	99
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
47	-	1	10	36
(6)	-	-	-	(6)
220	2	20	69	129
54	1	4	7	42
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
95	1	8	13	73
3	-	-	-	3
68	-	8	49	11
25	1	3	18	3
רווח מפעילות רגילות לפני מיסים				
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
רווח (הפסד) נקי:				
43	(1)	5	31	8
(2)	-	(2)	-	-
41	(1)	3	31	8
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
8.5%	(15.1%)	11.9%	18.8%	2.8%
22,969	571	2,108	7,718	12,572
12,914	13	162	1,888	10,851
26,994	648	2,542	8,426	15,378
1,654	-	-	-	1,654
13	-	-	-	13
9,878	-	-	-	9,878
22,636	527	1,775	7,834	12,500
11,473	15	133	2,006	9,319

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31 בדצמבר 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
297	-	(9)	71	235	- מחיצוניים
(121)	2	24	(23)	(124)	- בינמיזרי
176	2	15	48	111	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
46	-	1	9	36	- מחיצוניים
(6)	-	-	-	(6)	- בינמיזרי
216	2	16	57	141	סך ההכנסות
(8)	(2)	(9)	(6)	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
104	1	-	14	89	- מחיצוניים
7	-	-	1	6	- בינמיזרי
113	3	25	48	37	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
34	1	9	13	11	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח נקי:					
79	2	16	35	26	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	(1)	6	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
84	1	22	35	26	המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,575	506	1,515	6,702	12,852	יתרת אשראי לציבור
11,113	23	169	1,570	9,351	יתרת פקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותונוים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:				
231	6	27	45	153
-				מחיצוניים
(65)	(3)	(8)	1	(55)
-				בינמימרי
166	3	19	46	98
סך-הכל				
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
41	-	1	7	33
-				מחיצוניים
(6)	-	-	-	(6)
-				בינמימרי
201	3	20	53	125
סך ההכנסות				
57	5	20	8	24
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
81	1	12	9	59
-				מחיצוניים
9	-	-	1	8
-				בינמימרי
54	(3)	(12)	35	34
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
22	-	(2)	10	14
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות				
רווח (הפסד) נקי:				
32	(3)	(10)	25	20
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
2	-	2	-	-
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
34	(3)	(8)	25	20
המיוחס לבעלי מניות הבנק				
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
8.1%	-	(26.5%)	20.3%	7.6%
יתרה ממוצעת של נכסים				
20,968	332	2,147	6,717	11,772
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
11,746	24	115	1,221	10,386
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
24,246	373	2,510	6,460	14,903
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
863	-	-	-	863
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
16	-	-	-	16
יתרה ממוצעת של נירות-ערך במשמרת				
7,079	-	-	-	7,079
יתרת אשראי לציבור				
20,482	346	1,729	6,700	11,707
יתרת פקדונות הציבור				
9,806	83	291	1,230	8,202

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר המסחרי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-41 מיליון ש"ח בהשוואה ל-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה ברווח המימוני. מנגד, גידול בהוצאות התפעוליות, כאמור להלן, קיזז עלייה זו. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של פעילות המיגזר בישראל ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-39 מיליון ש"ח בהשוואה ל-45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאה בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות, כאמור להלן. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של פעילות המיגזר בחו"ל ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-2 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי המיוחס לפעילות הבנק בתורכיה. הרווח מפעולות מימון של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-179 מיליון ש"ח בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי של המיגזר כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק. ההכנסות התפעוליות של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-41 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-54 מיליון ש"ח בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מפעילות המיגזר בחו"ל. מנגד, בפעילות ישראל, נרשם גידול בהוצאה בגין הפסדי אשראי, בעיקר כתוצאה מהפרשה קבוצתית, לאור הגידול בתיק האשראי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של 2011 ב-98 מיליון ש"ח בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק, וכן, מגידול במספר המשרות של עובדי המיגזר בעקבות פתיחת הסניפים העסקיים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-22.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-21.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 4.9% אשר נבע מתת-מיגזר בנייה ונדל"ן.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בכ-11.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-11.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 3.2%.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר העסקי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:				
972	28	58	479	407
(395)	(12)	(23)	(312)	(48)
577	16	35	167	359
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
172	-	30	11	131
(1)	-	-	-	(1)
748	16	65	178	489
(155)	-	(1)	(55)	(99)
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
182	8	48	22	104
22	-	-	5	17
699	8	18	206	467
247	2	7	74	164
רווח מפעילות רגילות לפני מיסים				
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
רווח נקי:				
452	6	11	132	303
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
22.2%	19.0%	16.2%	16.6%	26.6%
יתרה ממוצעת של נכסים				
98,572	2,707	6,870	36,609	52,386
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
61,517	22	3,340	5,851	52,304
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
118,568	3,072	8,285	40,407	66,804
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
6,553	-	-	-	6,553
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
27	-	-	-	27
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת				
542,443	-	-	-	542,443
יתרת אשראי לציבור				
97,950	2,634	6,105	35,393	53,818
יתרת פקדונות הציבור				
52,473	21	3,386	6,340	42,726

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31 בדצמבר 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
570	24	54	212	280	- מחיצוניים
103	(12)	(17)	30	102	- בינמימרי
673	12	37	242	382	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
138	-	34	15	89	- מחיצוניים
(1)	-	-	-	(1)	- בינמימרי
810	12	71	257	470	סך ההכנסות
(17)	-	8	162	(187)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
202	9	54	26	113	- מחיצוניים
22	-	-	5	17	- בינמימרי
603	3	9	64	527	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
220	1	4	21	194	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח נקי:					
383	2	5	43	333	המיוחס לבעלי מניות הבנק
96,760	2,641	6,636	35,440	52,043	יתרת אשראי לציבור
55,109	26	3,338	6,373	45,372	יתרת פקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותונוים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
112	13	66	(89)	122	- מחיצוניים
502	-	(17)	277	242	- בינמיזרי
614	13	49	188	364	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
142	-	43	13	86	- מחיצוניים
-	-	-	(1)	1	- בינמיזרי
756	13	92	200	451	סך ההכנסות
151	-	(1)	75	77	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
182	7	61	20	94	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיזרי
403	6	32	101	264	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
152	3	11	39	99	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח נקי:					
251	3	21	62	165	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
13.1%	10.5%	31.2%	9.4%	14.3%	
96,245	2,860	9,086	34,811	49,488	יתרה ממוצעת של נכסים
61,707	144	3,874	5,718	51,971	יתרה ממוצעת של התחייבויות
114,451	3,217	10,623	33,424	67,187	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,926	-	-	-	2,926	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
128	-	-	-	128	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
487,238	-	-	-	487,238	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
95,938	3,664	7,648	35,053	49,573	יתרת אשראי לציבור
51,152	238	3,844	5,311	41,759	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר העסקי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-452 מיליון ש"ח בהשוואה ל-251 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מהכנסה בסעיף הפסדי אשראי מול הוצאה שנרשמה אשתקד ומגידול בהכנסות התפעוליות. מנגד, קיטון ברווח המימוני, קיזז עלייה זו.

הרווח מפעולות מימון של המיגזר בישראל ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-526 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-552 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בסכום הכנסות הריבית בגין חובות פגומים אשר ניתן להכיר בהם, עקב יישום הוראות בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מנגד, שיפור ברווח השוטף בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק, קיזז ירידה זו.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-171 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של 20.4%, נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מטיפול באשראי כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות. ברבעון הראשון של שנת 2011 נרשמה בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסה בסך של 155 מיליון ש"ח, אשר נבעה מגביית חובות שנרשמה הפרשה בניגוד בעבר, וכן כתוצאה מעלייה בשווי הבטוחות שבידי הבנק. מגמה זו קוזזה בעקבות הפרשה קבוצתית בהתאם להחלט הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ברבעון הראשון של שנת 2010 נרשמה הוצאה בסך של 151 מיליון ש"ח בגין הפסדי אשראי.

הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב-204 מיליון ש"ח בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות השכר בישראל, כתוצאה מהפרשות לתגמול עובדים בעקבות שיפור ברווחי הבנק. מנגד, ירידה בהוצאות המיגזר בחו"ל, קיזזה עלייה זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 מרץ 2011 הסתכם בכ-98.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-96.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 1.2%.

פקדונות הציבור ליום 31 מרץ 2011 הסתכמו בכ-52.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-55.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 מרץ 2011 הסתכמה בכ-547.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-546.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות הפעולות של מיגזר הניהול הפיננסי:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.10	31.12.10	*31.03.10	31.12.10	31.03.11	
ב-%		במיליוני ש"ח			
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
(117.2%)	(107.4%)	(732)	(1,701)	126	- מחיצוניים
(65.5%)	(86.1%)	763	1,890	263	- בינמיזרי
1154.8%	105.8%	31	189	389	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
28.6%	(65.4%)	14	52	18	- מחיצוניים
804.4%	68.9%	45	241	407	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
16.0%	(11.5%)	106	139	123	- מחיצוניים
(565.6%)	178.4%	(61)	102	284	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(520.0%)	176.3%	(25)	38	105	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
(597.2%)	179.7%	(36)	64	179	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(50.0%)	(85.7%)	2	7	1	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח (הפסד) נקי:					
(629.4%)	153.5%	(34)	71	180	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(25.0%)	(78.6%)	4	14	3	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(710.0%)	115.3%	(30)	85	183	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-183 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מפעילות מימון המיוחס למיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-389 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שהסתכמו בהכנסה בסך של 222 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 280 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010. מנגד, חלה ירידה ברווח מאגרות-חוב, המיוחס למיגזר זה, שהסתכם ברבעון הראשון של 2011 בסך של 2 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות התפעוליות ואחרות ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו בסך של 18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול ברווח מהשקעות במניות המיוחסות למיגזר זה.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: בנקאות להשקעות, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, פעילות בעסקי נאמנות, פעילות שוק ההון אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים ופעילות בכרטיסי אשראי בערבות בנקים אחרים. כמו-כן, נכללות במיגזר זה ההכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מסגרת זו ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-12 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נבע בעיקר מהפסקת מתן שירותי מחשב, כאמור להלן.

הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתיירות נכנסת הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בעקבות הפסקת מתן שירותי מחשב לבנקים אשר היו בקבוצת הבנק בעבר, חלה ירידה בהכנסות משירותים אלה מ-23 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010 ל-12 מיליון ש"ח ברבעון המדווח.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-3.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.0 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים

כרטיסי אשראי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק איגוד; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגיד הכולל B2B - Business to Business) העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה ותווי קניה. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים. בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי. מספר הכרטיסים ליום 31 במרץ 2011 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.3 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.2 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2010.

ברבעון הראשון של שנת 2011 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-22.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-21.2 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו, החל מחודש יוני 2007 של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה) אשר הוביל להפחתת העמלות ולהחרפת התחרות. נכון למועד הדוחות הכספיים, קבוצת ישראלכרט היא היחידה הסולקת עסקות בכרטיסי "ישראלכרט", שהינו מותג פרטי בבעלותה וכן של כרטיסי "אמריקן אקספרס". במהלך חודש אפריל 2010 חתמה קבוצת ישראלכרט על הסכם להארכת ההתקשרות בין החברות לתקופה של שבע שנים נוספות, עד ליום 31 במרץ 2017. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל, לקבוצת ישראלכרט פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי ההוצאות המתייחסות), הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-366 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-342 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-7.0% שנבע בעיקר מגידול בהיקף העסקות.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
27	4	8	2	-	4	45
- מחיצוניים						
131	74	26	3	2	130	366
הכנסות תפעוליות ואחרות						
158	78	34	5	2	134	411
סך-הכל הכנסות						
13	7	2	-	-	-	22
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
106	51	18	2	1	117	295
הוצאות תפעוליות ואחרות						
39	20	14	3	1	17	94
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
14	7	5	1	-	6	33
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
רווח נקי:						
25	13	9	2	1	11	61
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
(1)	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
24	13	9	2	1	11	60
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
5,458	3,076	1,092	198	99	3,910	13,833
יתרה ממוצעת של נכסים						
-	-	2,031	1,904	8,760	158	12,853
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
5,166	2,911	1,253	170	90	-	9,590
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
25	9	11	4	-	-	49
- מחיצוניים						
139	77	28	3	2	135	384
הכנסות תפעוליות ואחרות						
164	86	39	7	2	135	433
סך-הכל הכנסות						
6	3	1	-	-	-	10
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
135	66	22	3	-	129	355
הוצאות תפעוליות ואחרות						
23	17	16	4	2	6	68
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
8	6	6	2	1	2	25
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
רווח נקי:						
15	11	10	2	1	4	43
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
-	(2)	-	-	-	-	(2)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
15	9	10	2	1	4	41
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
18	4	6	2	-	1	31
- מחיצוניים						
119	67	24	3	2	127	342
הכנסות תפעוליות ואחרות						
137	71	30	5	2	128	373
סך-הכל הכנסות						
5	1	1	-	-	-	7
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
92	46	14	2	1	117	272
הוצאות תפעוליות ואחרות						
40	24	15	3	1	11	94
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
16	9	6	1	-	4	36
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
רווח נקי:						
24	15	9	2	1	7	58
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
(1)	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
23	15	9	2	1	7	57
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
4,780	2,694	956	174	87	3,818	12,509
יתרה ממוצעת של נכסים						
-	-	1,864	1,747	8,038	113	11,762
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
4,788	2,699	1,059	120	70	-	8,736
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

פעילות שוק ההון

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה). הבנק חבר גם במסלוקת המעו"ף (לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים לשנת 2010) וכן בניירות-ערך זרים (הבנק חבר במסלוקת ה-Euroclear). פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן שירותי נאמנות הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

"רפורמת בכר"

ביום 25 ביולי 2005 חוקקה הכנסת שלושה חוקים אשר קבעו שינויים מבניים מהותיים בשוק ההון ובפעילות הבנקאית, והידועים בשם "רפורמת בכר". על-פי חוקים אלה, נאסר על הבנק לנהל קופות-גמל וקרנות להשקעה משותפת בנאמנות ולהחזיק יותר מ-10% במבטח. ביום 28 בינואר 2009 העניק הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לבנק רישיון יועץ פנסיוני.

ייעוץ פנסיוני

עם קבלת הרישיון לעיסוק בייעוץ פנסיוני, הותר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. בעקבות זאת הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני בקרב לקוחותיו בסניפי הבנק. בשלב הראשון ניתן הייעוץ רק בחלק מהסניפים ורק לחלק מהלקוחות. בהתאם למתוכנן מספרם של הסניפים בהם יינתן ייעוץ פנסיוני ופריסת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהושכרו לכך יורחב בעתיד בהדרגה. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-25 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה.

על-אף היערכות הבנק כמפורט לעיל, קיימים קשיים בהענקת ייעוץ ללקוחות, בעיקר כנובע מהיעדר הסדרה של היחסים בין הפועלים בשוק (קרי - היועצים, הגופים המוסדיים המציעים את המוצרים והמעבידים) בכל הקשור להעברת המידע מגורמים אלו ישירות ליועץ הפנסיוני באופן שוטף ויעיל. קושי נוסף, במישור התפעולי, עניינו סליקת פעולות הכספיות בין הגורמים המנויים לעיל אשר נובע מהיעדרה של מערכת סליקה מרכזית לפעולות אלו. בחודש יולי 2009 פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר הודעה בדבר פעילות להקמת מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספית בתחום החיסכון הפנסיוני על מנת להתמודד עם חלק מהקשיים האמורים לעיל. על-פי ההודעה הנ"ל הוצע נוסח מזכר הבנות לחברות במסלוקה האמורה. בהתאם למזכר הוקמה חברה בע"מ שייעודה להקים מסלוקה למוצרי חסכון פנסיוני. החברה היא בבעלות הגופים המוסדיים והמפיצים שנתנו הסכמתם לכך. בדירקטוריון החברה מכהנים נציגי הבעלים בחברה לרבות נציגי הבנק. בסוף שנת 2010, הוגשה על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה"), הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביועץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 ("חוק הייעוץ"), כך שיכלול פרק בדבר פיקוח הממונה על הפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בהתאם להצעת החוק, הפעלת מערכת סליקה מרכזית תהיה מותנית בקבלת רישיון מהממונה ותהיה נתונה לפיקוחו. הפיקוח יחול על מערכת הסליקה המרכזית בלבד ולא על מנהלי הסדרים הפעילים היום. מערכת הסליקה הפנסיונית המרכזית תחוייב לתת שירות גם לעמיתים ולא רק לחברי המסלוקה. בהתאם להצעת החוק יותר למסלוקה לסלוק כספים רק אחרי שתסלוק מידע במשך 12 חודשים. עוד נקבע כי לא יותר למשתמש במסלוקה לרבות הבנק, להחזיק ביותר משיעור מסוים של אמצעי שליטה באותה מסלוקה. הצעת החוק התקבלה והחוק פורסם ברשומות בחודש מרץ 2011. נכון למועד עריכת הדוח, טרם ניתן להעריך מתי תחיל לפעול מסלוקה מרכזית פנסיונית ומה תהיה תרומתה לבנקים כיועצים פנסיונים.

מכשול נוסף במתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות נוגע להפצת מוצרי ביטוח. נכון למועד עריכת הדוח, טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. קיימת טיטוט תקנות בלבד. בשל כך, לא נחתמו הסכמי הפצה בין הבנק לבין חברות הביטוח ולא נקבעו הסדרים בין היתר, בדבר העברת מידע (בנוסף לבעיית המידע הקיימת בתחום הייעוץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, בתחום מוצרי ביטוח מתחדדת הבעיה הנובעת מהיעדר פרמטר קבוע לדירוג המוצרים השונים וסטנדרטיזציה שלהם באופן המאפשר השוואה בין המוצרים השונים והתאמתם ללקוח) ושירותים הנדרשים לצורך מתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. בנוסף, קיימת בעייתיות בבחינת ובזיהוי מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות. כל אלו עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת בבנק למתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח.

בנובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. התוכנית פורסמה כמצגת וכהודעה לעיתונות. בהמשך לכך פירסם הממונה טיוטות בקשר עם יישום התוכנית. אולם, טרם חוקקו תיקוני החקיקה ולא תוקנו התקנות וההוראות הדרושים ליישומה.

בהתאם להודעת הממונה, התוכנית כוללת בין היתר:

קביעת עמלת הפצה אחידה ליועץ פנסיוני עבור מוצרי החיסכון הפנסיוני. עמלת ההפצה המרבית לבנק בגין ייעוץ תהיה בגובה של 0.2% בלבד מהצבירה ו-2% מההפקדות השוטפות (במקום השיעור המרבי של 0.25% מהצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם). קביעה כי גוף מוסדי לא ישלם עמלה ליותר ממפיץ אחד במועד מסוים לרבות בעקבות מעבר לקוח בין מפיצים שונים. תותר תשלום עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת ההפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר.

בנוסף נקבע בתוכנית מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני והפחתתם, תינתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נילווים לחיסכון פנסיוני, תוגבר השקיפות בעת שינוי דמי ניהול כך שעל כל שינוי תימסר הודעה מראש הן ללקוח והן ליועץ עימו הוא קשור. תיאסר העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים לפחות, תינתן זכות לעובד לבחור סוכן ללקוח בנוסף לבחירת המוצר הפנסיוני, יצירת מסמך משולב של הנמקה המחשה וגילוי נאות ללקוח, מיכון והאחדה של טפסים בתהליכי ייעוץ פנסיוני. כולל קביעת נוסח מאוחד ומקוצר. בהתאם להודעה, בכוונת הממונה ליישם את התוכנית במהלך שנת 2011. אולם מאחר שיישומה של התוכנית בחלקה תלוי בתהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לא ניתן להעריך בשלב זה מתי ייושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני.

להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפועלות בתחום:

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות השתלמות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קרנות השתלמות, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קרנות השתלמות, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה

עם קבלת רישיון היועץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נילווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. לפרטים נוספים, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 31 במרץ 2011 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 10.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

אגף שירות למנהלי נכסים פיננסיים, במסגרת חטיבת נכסי לקוחות, מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה ומנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. פעילות האגף כוללת תפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ומתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות יומיות וחודשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות. הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בסוף חודש מרץ 2011 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-92.8 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק האגף שירותים נילווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של 33.7 מיליארד ש"ח.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
15	-	8	-	1	5	1
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
361	32	70	5	14	223	17
- מחיצוניים						
	66	(8)	(1)	(4)	(49)	(4)
- בינמיגזרי						
376	98	70	4	11	179	14
סך-הכל הכנסות						
298	98	41	-	9	132	18
הוצאות תפעוליות ואחרות						
78	-	29	4	2	47	(4)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
28	-	10	1	1	17	(1)
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
רווח (הפסד) נקי:						
50	-	19	3	1	30	(3)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
130,969	81,813	6,553	1,654	3,136	35,102	2,711
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,236	-	27	13	19	1,177	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
669,316	-	542,443	9,878	9,813	103,950	3,232
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
16	-	8	-	1	6	1
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
382	31	86	5	15	226	19
- מחיצוניים						
-	66	(9)	(2)	(4)	(47)	(4)
- בינמיגזרי						
398	97	85	3	12	185	16
סך-הכל הכנסות						
328	97	47		12	153	19
הוצאות תפעוליות ואחרות						
70	-	38	3	-	32	(3)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
23	-	13	1	-	10	(1)
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
רווח (הפסד) נקי:						
47	-	25	2	-	22	(2)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010*						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
13	-	7	-	1	4	1
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
375	26	84	5	15	228	17
- מחיצוניים						
-	65	(9)	(1)	(4)	(47)	(4)
- בינמיגזרי						
388	91	82	4	12	185	14
סך-הכל הכנסות						
293	89	54	-	9	125	16
הוצאות תפעוליות ואחרות						
95	2	28	4	3	60	(2)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
36	1	10	2	1	23	(1)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
רווח (הפסד) נקי:						
59	1	18	2	2	37	(1)
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
108,870	68,002	2,926	863	2,539	31,733	2,807
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,411	-	84	16	16	1,295	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
606,874	-	487,238	7,079	7,972	101,826	2,759
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

* סווג מחדש, כמפורט בפרק "תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות" בדוח הדירקטוריון לשנת 2010.

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאינן בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאינן בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-102 מיליון ש"ח, בדומה לרבעון המקביל אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה ב-14.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-14.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010.

חברות בת ישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראלכרט

הקבוצה כוללת את החברות: ישראלכרט בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראלכרט מימון בע"מ, ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיסי אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים). הרווח הנקי של קבוצת ישראלכרט הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-47 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 9.3%.

תרומת קבוצת ישראלכרט לתוצאות הפעילות של הבנק, לאחר מיסים, ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-47 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראלכרט הסתכמה ביום 31 במרץ 2011 ב-1,426 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,429 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010. בהמשך להסדר בין ישראלכרט לבין הממונה על ההגבלים העסקיים לפיו הכרזת ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי החיוב ישראלכרט ומסטרקארד תבטל ובמסגרת מינוי המומחה שיקבע מה הם הרכיבים הנכללים בעקרונות שנקבעו לעניין חישוב עמלה צולבת אשר נקבעו על-ידי בית הדין בהליך אחר שבין חלק מחברות כרטיסי האשראי, ואשר ישראלכרט לא היתה צד בו כמפורט בביאור 19(ג)10 בדוחות הכספיים של שנת 2010, המומחה הגיש את חוות דעתו ביום 23 במאי 2011 ועתה עתידים להתקיים דינים בבית הדין. כמו-כן, כמוזכר בביאור 19(ג)10 בדוחות הכספיים של שנת 2010, בחודש פברואר 2011 הונחה על שולחן הכנסת ועברה בקריאה ראשונה הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, באפשרות שהמפקח יורה על סליקה צולבת במומחים בעלי נתח שוק של 10% ומעלה ובתחום רישוי סליקת כרטיסי אשראי. דיון נוסף בנושא אמור להתקיים בוועדת הכלכלה בתחילת חודש יוני 2011. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה מהותית לרעה על הבנק, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה. לפרטים נוספים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור ג'1 בדוחות הכספיים של שנת 2010. לפרטים בדבר תביעות משפטיות, ראה ביאור ג'6 בדוחות הכספיים.

פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשני תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל וההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במיגזר הטכנולוגיה. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: יעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, יעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) - פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי יעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 4 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 31 במרץ 2011 ב-631 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-629 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות גופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראד' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים.

הרווח הנקי של פועלים סהר ותרומתה לתוצאות הפעילות של הבנק הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך השקעת הבנק בפועלים סהר הסתכמה ביום 31 במרץ 2011 ב-235 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-227 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגזר הבנקאות הפרטית ובמיגזר העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם יותר מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים").

במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים וזרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה לישראל והשקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן.

אסטרטגיית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה הן בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking) והן בפעילות העסקית בסניפי לונדון וניו-יורק. בנוסף, נבחן כיום הפוטנציאל לפעילות עסקית באסיה, תוך התמקדות במתן שירותי בנקאות לחברות ישראליות הפועלות באזור על בסיס פלטפורמה קיימת.

הבנק שאף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ואו פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון עצמי, החזקת נכסים מזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי בשנת 2008. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון והכר את הלקוח. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאושרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה.

ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הבנק פועל לקיום התחייבותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. נשכרו שירותיה של חברת ייעוץ חיצונית המתמחה בייעוץ לבנקים בהליכי אכיפה והודקו הליכי הפיקוח וקציני הציות של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פקדונות, הנפקת אגרת-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום		
31.12.10	31.03.11	
במיליוני דולר		
נכסים		
6,264	7,164	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,341	2,282	ניירות-ערך
5	1	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
4,872	4,954	אשראי לציבור, נטו
1	1	השקעות בחברות כלולות
32	31	בנינים וציוד
***207	209	נכסים בגין מכשירים נגזרים
***164	158	נכסים אחרים
13,886	14,800	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
9,412	8,890	פקדונות הציבור
2,331	3,747	פקדונות מבנקים
109	123	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
402	378	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
***314	330	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
***313	306	התחייבויות אחרות
12,881	13,774	סך-כל ההתחייבויות
81	81	זכויות שאינן מקנות שליטה**
924	945	אמצעים הוניים
13,886	14,800	סך-כל ההתחייבויות וההון

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות ויחוס חלקם של זכויות בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה.

** כולל הון חיובי מחושב בסך של 164 מיליון דולר (31 בדצמבר 2010: בסך של 158 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות המצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוים ההוגן.

*** הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוספת.

ב. נכסי לקוחות

יתרה ליום		
31.12.10	31.03.11	
במיליוני דולר		
9,814	9,268	פקדונות הציבור ואגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,050	9,124	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
18,864	18,392	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומת שלוחות הבנק בחו"ל*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.10	31.03.11	
במיליוני דולר		
55	50	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
8	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
47	50	רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
38	37	הכנסות תפעוליות ואחרות
67	68	הוצאות תפעוליות ואחרות
18	19	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
9	6	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
		רווח (הפסד) נקי:
9	13	המיוחס לבעלי המניות בבנק

* מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית. לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק, הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל. מספרי ההשוואה לשנת 2010 סווגו מחדש בהתאם.

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

ליום 31 במרץ 2011:

שם החברה	יתרת השקעה ליום 31.11.11 ⁽¹⁾	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2011 בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ברבעון הראשון של שנת 2011 ⁽³⁾	הפרשי שער על השקעה ברבעון הראשון של שנת 2011	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2011 כולל הפרשי שער*
	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סניפי ארצות-הברית	-		16	-	16
סניף לונדון	-		12	-	12
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,389	4.3%	14	5	19
קבוצת פוזיטיף	682	1.5%	3	(11)	(8)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	100	0.0%	-	(2)	(2)
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	48	(19.4%)	(3)	(1)	(4)
שלוחות אחרות	375		2	(1)	1
סך-הכל	-		44	(10)	34

ליום 31 במרץ 2010:

שם החברה	יתרת השקעה ליום 31.10.10 ⁽¹⁾	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2010 בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ברבעון הראשון של שנת 2010 ⁽³⁾	הפרשי שער על השקעה ברבעון הראשון של שנת 2010	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2010 כולל הפרשי שער*
	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סניפי ארצות-הברית	-		10	-	10
סניף לונדון	-		12	-	12
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,203	5.0%	15	(55)	(40)
קבוצת פוזיטיף	827	(0.8%)	(2)	(21)	(23)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	103	8.0%	2	(2)	-
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	66	(16.5%)	(3)	(1)	(4)
שלוחות אחרות	399		(2)	(16)	(18)
סך-הכל	-		32	(95)	(63)

- * מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר על-פי הנחיית המפקח על הבנקים כשקל חדש, לפיכך נזקפים הפרשי השער על ההשקעה לדוח רווח והפסד. הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות מטבע-החוץ הנובעות מההשקעה בחברות בנות בחו"ל באמצעות גיוס מקורות באותם מטבעות. גידור זה אינו מהווה גידור חשבונאי ולכן הפרשי השער על מקורות אלה אינם מיוחסים לתוצאות הפעילות של החברות הבנות.
- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק. יתרת ההשקעה בסניפי הבנק בארצות-הברית ובלונדון מייצגת את האמצעים ההוניים הכוללים את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפים על-ידי הבנק בישראל במועד הקמת הסניפים בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוויים ההוגן.
 - (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתרגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בגין הפחתת עודפי העלות על ההשקעה בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 8 מיליון ש"ח (רבעון מקביל אשתקד: 10 מיליון ש"ח).
 - (3) תשואת החברות מחושבת על בסיס שנתי על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	31.03.10*	31.03.11	
השינוי	במיליונים		
3.0	3.8	**6.8	סניפי ארצות-הברית - דולר
(1.0)	4.3	**3.3	סניף לונדון - לישיט
(0.2)	5.8	5.6	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. - פר"ש
3.8	(0.3)	3.4	קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית
(0.2)	0.3	0.1	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
0.3	(1.2)	(0.9)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר
-	0.4	0.4	שלוחות אחרות - דולר

* הוצג מחדש.

** לסניפי הבנק בארצות-הברית ובלונדון יתרת הפסדים להעברה, אשר בדוחות הכספיים שלהם לא נוצרו בגינם מיסים נדחים ולפיכך שיעור המס המקומי האפקטיבי נמוך. בחישוב המס בישראל נכללת השלמה בגין סניפים אלה.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות 40 מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאות, סניפים, נציגויות, וחברות בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות ארבעה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובגינבה, אחד בלוקסמבורג ואחד בסינגפור, באמצעות נציגויות בתל-אביב, בהונג-קונג ובמוסקבה וכן באמצעות חברה לניהול תיקים בהונג-קונג. הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 בכ-6 מיליון פרנק שוויצרי בדומה לרבעון המקביל אשתקד. התחזקות הפרנק השוויצרי מול המטבעות השונים הביאה לשחיקת הרווח. השחיקה ברווח מותנה על-ידי תקבול חד פעמי בגין מכירת נייר-ערך שהופחת בעבר.

תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב-14 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך-כל ההון של הפועלים שוויץ ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-368 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-365 בסוף שנת 2010.

סך-כל המאזן של הפועלים שוויץ ליום 31 במרץ 2011 הסתכם לכ-2,901 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-2,891 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2010.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB - לפרטים נוספים אודות פעילות סניף ניו-יורק, ראה להלן. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

Poalim Asset Management (Ireland) Ltd.-I Poalim Asset Management (UK) Ltd.

Pam Holdings Ltd. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה, שיווק ומתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 31 במרץ 2011 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.4 מיליארד דולר לעומת 2.2 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2010. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) Ltd. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישונו ראשי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

פעילות בינלאומית במיגזר העסקי

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית, הכולל: אשראי, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים. מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-95% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's או Standard & Poor's).

מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. הרווח הנקי של סניף ניו-יורק ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-7 מיליון דולר בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. תיק האשראי של הסניף ליום 31 במרץ 2011 הסתכם לכ-1.8 מיליארד דולר בהשוואה לכ-1.9 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2010. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 31 במרץ 2011 לסך של כ-2.0 מיליארד דולר בדומה לסוף שנת 2010.

סך האמצעים ההוניים של סניף ניו-יורק ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-95 מיליון דולר לעומת 90 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2010. סך-כל המאזן של סניף ניו-יורק ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-6.3 מיליארד דולר בהשוואה ל-5.5 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2010.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקוריטיס")

חברת Dealer-Broker (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-(NASDAQ) National Association of Securities Dealers ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל. החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

סניף לונדון מתמקד בשלושה תחומי פעילות:

פעילות אשראי עסקי, אשר במסגרתה מספק הסניף שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות באירופה ולחברות מקומיות, כולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות מקומיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף לונדון.

בתחום חדר העסקות, מעניק הסניף ללקוחותיו שירותי מסחר בעסקות עתידיות ובאופציות, ומהווה חלק מפעילות חדר העסקות הגלובלית של הבנק.

במסגרת פעילות מחלקת הבנקאות הפרטית מעניק הסניף שירותים ללקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה (High Net Worth) וחברות שבבעלותם, כולל אשראי עסקי, ניהול חשבון שוטף ומוצרי השקעה.

הרווח של סניף לונדון ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב-3 מיליון ליש"ט בהשוואה ל-4 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד. סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-35 מיליון ליש"ט לעומת 34 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2010. סך-כל המאזן של סניף לונדון ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-1,076 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-1,037 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2010.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה ובקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת JSC Bank Pozitiv בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. בכוונת בנק פוזיטיף להרחיב את פעילותו, וזאת הן בתחום הבנקאות העסקית והן בתחום הבנקאות הקמעונאית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%.

לבנק פוזיטיף אין היתר לניהול פקדונות מהרגולטור התורכי והוא פועל להשגתו.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף.

הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם בכ-3.4 מיליון לירות תורכיות (כ-2.2 מיליון דולר) בהשוואה להפסד של 0.3 מיליון לירות תורכיות (כ-0.2 מיליון דולר) ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע עקב ירידה בסעיף הוצאות להפסדי אשראי שהסתכמו בסך של 2.5 מיליון לירות תורכיות בהשוואה לסך של 11.5 מיליון לירות תורכיות ברבעון המקביל אשתקד. כמו-כן, ברבעון המקביל אשתקד נרשמה הכנסה חד פעמית בסך של כ-7 מיליון לירות תורכיות שקיזזה גידול זה.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2011 היתה חיובית והסתכמה ב-3 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של 2 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך-כל ההון של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-414 מיליון לירות תורכיות (כ-268 מיליון דולר) בהשוואה לכ-417 מיליון לירות תורכיות (כ-278 מיליון דולר) בסוף שנת 2010.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2011 הסתכם בכ-1.77 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.15 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.68 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.12 מיליארד דולר) בסוף שנת 2010.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה ב-682 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-712 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010 כתוצאה מירידה בשער החליפין של הלירה התורכית בהשוואה לשקל.

מידע כללי ונושאים נוספים

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של בנק ישראל

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לשבוע ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
- פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות.
- הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2011 על שיעור שנתי של 2.0%, עלתה לשיעור של 3.0% בתחילת חודש אפריל 2011. להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:
- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-127 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק אגרות-החוב הממשלתי - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתי.
- הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.

בסוף חודש ינואר 2011 פרסם בנק ישראל הנחיות חדשות בשוקי הכספים:

- חובת דיווח על עסקות בנגזרים במטבע-חוץ מעל 10 מיליון דולר, וחובת דיווח על עסקות באגרות-חוב של ממשלת ישראל (עד שנה), ומלווה קצר מועד, של תושבי חוץ ומתווכים פיננסיים מעל 10 מיליון ש"ח.
- הטלת חובת נזילות בשיעור 10% על עסקות של תושבי חוץ מסוג עסקות החלף ועסקות המרה עתידית שקל/ מטבע-חוץ.

בתחילת חודש מאי 2011 הודיע האוצר על ביטול הפטור ממס לתושבי חוץ על השקעות באגרות-חוב מסוג מק"מ ואגרות-חוב ממשלתית לטווח הקטן משנה (ביטול הפטור יכנס לתוקף מיום 7 ביולי 2011).

בסוף שנת 2010 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-84 מיליארד ש"ח.

בנק ישראל הקטין את הנפקות המקימ נטו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 בכ-5 מיליארד ש"ח.

הבנק המרכזי ממשיך להתערב בשוק מטבע-חוץ, מדי פעם, ומזרים שקלים נוספים למערכת הבנקאית. בתקופה ינואר-מרץ 2011 קנה הבנק המרכזי כ-2 מיליארד דולר.

רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף חודש מרץ 2011 בסך של כ-82 מיליארד ש"ח.

מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות ובוחן השקעת חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים.

הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סניפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתחייבות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הן על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

יתרת אגרות-החוב וכתבי ההתחייבות ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה ב-28.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-27.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010. לפרטים נוספים בדבר אגרות-החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2010.

יתרת הסכומים שגייס הבנק נכון ליום 31 במרץ 2011 כולל כתבי התחייבות נדחים שיתרתם 6.4 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של 3.7 מיליארד ש"ח.

בנוסף, מגייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובחו"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת ההנפקה בבנק.

ליום 31 במרץ 2011 יתרת כתבי ההתחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-13.2 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות החוב עומדת על כ-8.7 מיליארד ש"ח.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011 גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך כולל של כ-0.8 מיליארד ש"ח שקוזזו מפירעון אגרות-חוב.

לאחר תאריך המאזן, בחודש אפריל 2011, גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הנבחנת ומעודכנת מדי שנה. בסוף שנת 2010 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכנית העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2011 על בסיס התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות מהמשבר החריף שפקד את שוקי ההון וכלכלות העולם בתקופה שבין המחצית השנייה של שנת 2007 למחצית השנייה של שנת 2009, והמפנה שהחל במחצית השנייה של שנת 2009.

הבנק צופה כי בשנת 2011 תימשך מגמת השיפור בפעילות הכלכלית הגלובלית ובמשק הישראלי. עם זאת, הבנק ער לסיכונים שעדיין נותרו במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובמרבית כלכלות אירופה ולעובדה שישנה עוד דרך ארוכה לעבור עד לחזרה לתעסוקה מלאה בשווקים המפותחים ולירידת סיכונים אי הוודאות במערכת הפיננסית לרמה של טרום המשבר. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. בכך היא תאפשר שמירה על תוואי של צמיחה בהכנסות ושיפור ברווחיות, כפי שהחל בשנת 2010 ותייצב את הבנק, בטווח הארוך, על תשואה דו-ספרתית על ההון - Low to mid teens ROE.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על מקצוענות והיכרות מיטבית של הבנק את צורכיהם, במגמה לחזק את מובילות השוק של הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מציאות תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולת לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה, כפי שהוגדרו מעלה, תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמציאות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל לדרישות הלקוח באמצעות הרחבה מושכלת של תחום האשראי והמימון לדיוור, בדגש ללקוחות קיימים של הבנק, במקביל לחיזוק יכולות ניהול הסיכונים. בין היתר יפעל הבנק לבסס את אחיזתו בפלחי הלקוחות השונים, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ופתיחה של סניפים בפורמטים וכן על-ידי חיזוק הצעת הערך וחווית הלקוח הרב-ערוצית לטובת ביסוס מובילות הבנק בערוצים הישירים. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצורכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המיגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במיגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במיגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים שאותה ימשיך הבנק לפרוס בשנה הקרובה ושיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מיגזר זה.

בתחום ה-Treasury, המרכז בחטיבת ה-Global Treasury, ימשיך הבנק לפעול ליישום תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. בהקשר זה, חשוב לציין כי לאור השינויים בשווקים הפיננסיים בעולם, הבנק מקדיש תשומת לב וחשיבות יתר למיקוד עבודת ה-Treasury הגלובלי בפעילות מול ועבור לקוחות. הבנק יפעל גם לחזק את אופן ניהול התיק הבנקאי (נוסטרו) של הבנק בדגש לניהול תמהיל מושכל של התיק לצד ניהול הסיכון.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הגלובלית. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים.

הבנק יפעל לחיזוק הקשר בין פעילותו הבינלאומית לפעילות לקוחותיו בישראל, על מנת למצות סינרגיות אפשריות מליווי לקוחות הבנק בפעילות בנקאית בחו"ל. הבנק יציע ללקוחותיו שירותי בנקאות פרטית גלובלית במרכזים העוסקים בכך ושירותים עסקיים, בעיקר במרכזים הפיננסיים בשוויץ, ניו-יורק ולונדון. במקביל, הבנק עוקב אחר השינויים בשוקים המתפתחים על מנת לנצל הזדמנויות להתרחבות בעיקר דרך תמיכה בפעילות סחר והשקעות של חברות ישראליות.

השאפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך ליעל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית. יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון, שלמרות אינדיקטורים להתאוששות בכלכלה הריאלית והעליות בשוקי ההון, בישראל ובעולם, במהלך שנת 2010, ישנה עדיין אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות.

יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי ולהונו מחמת אי ודאות לגבי זמינות המקורות. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר ההנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת ההנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ענת לוין. בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. בגין הסיכון התפעולי הוחלה דרישה להלימות הון רגולטורית מסוף שנת 2009.

סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי/ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציית ניהול הסיכונים. כמו-כן, הבנק נערך ליישום הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם מיום 11 ביוני 2009.

ניהול הסיכונים מתבצע בראייה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסינפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המותוות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

לפרטים בדבר תיאבון הסיכון וניהול ההון, ראה פרק "באזל 2" בדוחות הכספיים לשנת 2010.

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום באזל 2 – בבנק פועלת ועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים ויישום באזל 2. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

הוועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונוהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל – ברבעון הראשון של שנת 2011 הוקם צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל שנועד, בין היתר, לחזק ולבסס את הציות בבנק ולשם טיפול בנושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר ד. קולר, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל 2 והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכוני אשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכוני שוק ונזילות; (3) יחידת קצין ציות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת ציות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לציות ולאיסור הלבנת הון; ו- (4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות; מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות; מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצונית בחטיבה לניהול סיכונים; מעגל זה גם אחראי על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים.

סיכונים פיננסיים

א. סיכוני אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים ו/או ענפים ו/או מוצרים במיגזרי הפעילות השונים.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגיים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להערך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק. מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים.

כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרת עקרון זה למנוע ניגודי עניינים ולהבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכד'. פעילות לקוחות וקבוצות מנהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיטורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

מעגלי בקרה

התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה. המעגלים יוצגו להלן על-פי מידת אי התלות שלהם בגורם המקצועי האחראי ללקיחת הסיכון:

1. מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות;
 2. מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות;
 3. מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצוניות בחטיבה לניהול סיכונים ובחטיבה הפיננסית, מעגל זה גם אחראי על הצגת התמונה הכוללת של הסיכונים ועל קביעת המתודולוגיה.
- נוסף על שלושת המעגלים, הביקורת הפנימית פועלת באופן בלתי תלוי ואובייקטיבי.
- הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכוני אשראי המדווחת על חשיפות האשראי, הסיכון בתיק, מגמות ושינויים בתיק, אירועים מיוחדים, תרחישי קיצון ומדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם להנהלת הבנק ולדירקטוריון.
- בנוסף נבחן התיק באמצעות ניתוח סיכון ריכוזיות וכן באמצעות תרחישי קיצון.

זיהוי סיכון האשראי

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות.

זיהוי הסיכון במוצרים חדשים נסמך על נוהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה בקרה וגידור הסיכון.

על מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מיגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו וישמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהלקוח יקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מנגנונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
2. מערכת מגבלות אשר כוללות מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
3. מדיניות מחירים הלוקחת בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק, המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון. במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן. הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נייד ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות שבהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית. בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו בשנים 2008-2009, נקט הבנק בצעדים למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית או תקופתית המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement).

על רקע היציאה מן המשבר שהחלה להסתמן במהלך שנת 2009 בעולם ובארץ, שינה הבנק בהדרגה ובזהירות את מדיניות החשיפה המחמירה (שננקטה עקב המשבר) כלפי בנקים. הוגדלו מסגרות וכן הוארכו תקופות החשיפה לקבוצה נבחרת של בנקים. בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ואכן בעקבות המשבר הכלכלי שפקד בשנה האחרונה מספר מדינות באירופה צומצמו או הוקפאו החשיפות למדינות הללו בהתאם להתפתחויות בכל מדינה ומדינה.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 במרץ 2011 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
3,338	1,712	5,050	AAA עד AA-
5,812	301	6,113	A+ עד A-
151	508	659	BBB+ עד BBB-
285	17	302	BB+ עד B-
18	-	18	פחות מ-B
236	32	268	ללא דירוג**
9,840	2,570	12,410	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
69	-	69	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
69	-	69	מזה: יתרת חובות פגומים
28	-	28	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
9,812	2,570	12,382	סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
5	3	8	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2010 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
4,212	1,382	5,594	AAA עד AA-
6,188	312	6,500	A+ עד A-
202	503	705	BBB+ עד BBB-
129	12	141	BB+ עד B-
21	-	21	פחות מ-B
284	33	317	ללא דירוג**
11,036	2,242	13,278	סך-הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים*
49	-	49	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד לשנת 2010 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

יתרה ליום	פקדונות בבנקים זרים
31.12.10	31.3.11
6	-

- * היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
- ספרד - סך חשיפה של כ-133 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה (סך החשיפה בסוף שנת 2010 היה 129 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה).
 - אירלנד - סך חשיפה של כ-15 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA, 3 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך של 4 מיליון ש"ח ללא דירוג (סך החשיפה בסוף שנת 2010 היתה כ-16 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA, 5 מיליון ש"ח בדירוג A-, 2 מיליון ש"ח בדירוג BBB, והיתרה בסך 1 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 - פורטוגל - סך חשיפה של כ-3 מיליון ש"ח בדירוג BBB.
- ביון החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
- ** מזה מסלקות בחו"ל המהווים 26% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.10: 24% מהיתרה).
- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
 - (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 - (3) בעיקר ערבבויות והתחייבויות למתן אשראי. סיכון האשראי החוץ-מאזני הנוכחי אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 - (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 - (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-Fitch, Moody's. הדירוג מעודכן ליום 5 במאי 2011. (31.12.10: הדירוג מעודכן ליום 1 במרץ 2011).

החשיפה הכוללת של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2011 בכ-12.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010. הירידה נבעה מקיטון בפקדונות ואשראים של כ-1 מיליארד ש"ח ומקיטון של 0.2 מיליארד ש"ח מפרעונות של אגרות-חוב שחלקו התקזז על-ידי גידול בהתחייבויות למתן אשראי בסך כ-0.3 מיליארד ש"ח לבנקים זרים בשכבת דירוג A- ומעלה. כ-90% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-82% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 11% במוסדות פיננסיים אחרים, 5% בקרנות פנסיה ו-2% בחברות ביטוח. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (46%) ובמדינות מערב אירופה (45%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכוני השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
- היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.

הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Summit, Opics ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכוני השוק הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים על אודות המתודולוגיה למדידת סיכוני השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו. ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 31 במרץ 2011 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A+ עד A-	AAA עד AA-	
בנקים מחוץ לישראל:				
865	-	147	718	ארצות-הברית ⁽¹⁾
603	8	194	401	אנגליה
452	-	452	-	גרמניה
568	-	338	230	צרפת
333	-	326	7	שוויץ
78	-	44	34	אחר
60	-	23	37	גוש האירו - אחר
2,959	8	1,524	1,427	סך-הכל בבנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל				
505				
בורסות				
211				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
469				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
954				שירותים פיננסיים
99				תחבורה ואחסנה
306				חשמל ומים
60				בינוי ונדל"ן
971				אחר
2,390				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
6,534				סך-הכל*

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. הסכומים המוצגים בטבלה זו הינם לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן.
 (1) מזה גיי. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 708 מיליון ש"ח.
 (2) מזה גולדמן זאקס, יתרה בסך 328 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח - בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-443 מיליון ש"ח, מזה כ-269 מיליון ש"ח כמשקיע במכשירי איגוח וכ-174 מיליון ש"ח קווי אשראי לתאגידים העוסקים באיגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P, Moody's, Fitch, בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 31 במרץ 2011 הסתכמה ב-33.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-28.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 במרץ 2011 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	9,775	10,633	20,408	29%
שוויץ	4,225	4,051	8,276	14%
אנגליה	4,079	9,822	13,901	12%
גרמניה	1,969	3,087	5,056	6%
צרפת	1,692	4,830	6,522	5%
אירלנד*	147	176	323	0%
ספרד**	207	335	542	1%
פורטוגל	5	-	5	-
יוון	1	1	2	-
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	7,114	1,926	9,040	21%
תורכיה	3,100	935	4,035	9%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	915	988	1,903	3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	33,229	36,784	70,013	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	4,762	11,483	16,245	16%
שוויץ	4,479	3,746	8,225	15%
אנגליה	4,303	8,565	12,868	15%
גרמניה	2,189	3,432	5,621	8%
צרפת	1,628	4,377	6,005	6%
אירלנד	215	178	393	1%
ספרד	186	115	301	1%
יוון	2	1	3	0%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	7,536	1,766	9,302	25%
תורכיה	2,757	1,197	3,954	10%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	743	668	1,411	3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	28,800	35,528	64,328	100%

* החשיפה באירלנד כוללת - 15 מיליוני ש"ח לבנקים באירלנד.

** החשיפה לספרד כוללת - 25 מיליוני ש"ח לממשלת ספרד, 463 מיליוני ש"ח לבנקים ו-54 מיליוני ש"ח ללקוחות. מתוך סך החשיפה לבנקים כ-330 מיליוני ש"ח מהווה סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין נגזרים כפי שחושבו לצורך מגבלות לווה. החבות החוץ-מאזנית כוללת בין היתר 10% מיתרות הקרן המושגות ומיתרות עסקות עתידיות. יצוין כי נגזרים אלה נעשו עם צדדים עמם נחתם הסכם קיזוז (CSA) לתיחום ולמצער סיכונים האשראי בפעילות בנגזרים.

(1) לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלווחות הבנק בחו"ל.

(2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים מהם. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בליווי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את סיכון האשראי בהתאם לכללי הוראות בנק ישראל (פגום, נחות והשגחה מיוחדת) ורושם הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.

לגבי אשראי המסווג כ - "פגום", ההפרשה להפסדי אשראי נגזרת מבחינה פרטנית של הסכום הניתן לגבייה מהלקוח (תזרימי מזומנים ו/או מימוש ביטחונות צפוי), ולאחר היוון הסכומים בהתאם לצפי מועדי המימוש. חובות שלא צפוי לגבותם בזמן סביר, נמחקים חשבונית, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי וודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כנ"ל, בכל רבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה. לגבי אשראי תקין או בעייתי (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם להיסטוריית הפסדי אשראי של ענף המשק אלו משוין הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח רבעוני של היסטוריית הפסדי האשראי וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל. לגבי לווים במיגזר מימון לדיר, מחושבת גם הפרשה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך ששכלל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק. במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון לכללי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישה המתקדמת בבאזל 2, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראות חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון, אחראיות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלוויים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לווים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלוויים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

ב. סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – הינו סיכון להפסד הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסויים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי

הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן:

סיכון ריבית – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית חסרת סיכון אשראי במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינויי שער חליפין או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

לשינויים בשערי החליפין השפעה של שיעור המס האפקטיבי הואיל והפרשי השער בגין ההשקעות בחו"ל אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון ומכאן חוסר הסימטריה בגין הפרשי השער. הבנק מבצע חיטוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערכן עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד על כ-2,232 מיליון ש"ח ועל כ-73 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת בקשר עם גיוס המקורות.

סיכון הנזילות בבנק מוגדר כיכולת של הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותו במועד פירעון. המטרה המרכזית של הבנק בניהול סיכון הנזילות הינה להבטיח את יכולת הפירעון של ההתחייבויות במועדן מבלי לפגוע ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך ובמסגרת תוכנית העבודה שלו.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל המסחר (בחדרי העסקות ובתיקי אגרות-חוב נוסטרו) נעשה תחת אחריות ה-Global Treasurer ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדר העסקות בחטיבת ה-Global Treasury בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון. הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת ה-Global Treasury, לפי העניין, הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית: המחלקה לניהול חשיפות בחטיבת ה-Global Treasury והמחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבת ניהול סיכונים.

נוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה על-ידי יחידת הביצוע והבקרה בחטיבת ה-Global Treasury. בקרה זו הינה תפעולית ויעודה הינו בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דוח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק. דהיינו, רמת הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והועדה לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנידונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון הממוצעות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכוני שוק רבעוני.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכוני השוק וסיכון הנזילות מותווית ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לוועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת ה-Global Treasury והשני בראשות מנהל אגף נ"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכוני שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין.

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. אמידה ובקרה של סיכוני שוק ונזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית. החשיפה לסיכוני שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכוני השוק

בניהול סיכוני שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נ"ה-התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("Trade"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכוני השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נ"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ALM - מערכת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק. בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול התוכנית העסקית.

הבנק יישם תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התוכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי ביתוחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת ה-Global Treasury.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לייבוש מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.

רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), שבה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאריך, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הנה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" ו-"סימולציה מונטה-קרלו"). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן. אמידת הסיכון של פעילות כלל הבנק מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש. בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל. באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה - ראה פרק זה בדוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 במרץ 2011:

מקסימום ברבעון הראשון של שנת 2011	מינימום ברבעון הראשון של שנת 2011	ליום 31 במרץ 2011	תרשיש
(22)	(32)	(22)	ירידה של 1% במדד
במיליוני ש"ח			

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 31 במרץ 2011:

התחזקות של 10%	התחזקות של 5%	החלשות של 5%	החלשות של 10%	מטבע
124	55	(29)	(54)	דולר
30	11	(9)	(25)	יין יפני
9	6	(5)	(12)	אירו
24	(11)	-	6	לירה שטרלינג
(10)	(2)	(5)	(7)	פרנק שוויצרי
במיליוני ש"ח				

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידי) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 במרץ 2011:

מינימום ברבעון הראשון של שנת 2011		מקסימום ברבעון הראשון של שנת 2011		31 במרץ 2011			
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							תרשי
							תזוזה בריבית צמודה למדד:
(156)	149	(241)	224	23	(241)	224	בבנק
(156)	149	(239)	223	23	(239)	222	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	(2)	2	-	(2)	2	בתיק למסחר
							תזוזה בריבית לא-צמודה:
(330)	318	(343)	331	34	(343)	331	בבנק
(322)	316	(343)	335	32	(322)	316	מזה: בתיק הבנקאי
12	15	(21)	(17)	2	(21)	15	בתיק למסחר
							תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
19	(15)	38	(30)	(3)	19	(27)	בבנק
2	(9)	31	(21)	(1)	2	(10)	מזה: בתיק הבנקאי
(3)	3	17	(17)	(2)	17	(17)	בתיק למסחר

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2010:

מינימום בשנת 2010		מקסימום בשנת 2010		31 בדצמבר 2010			
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							תרשי
							תזוזה בריבית צמודה למדד:
(149)	145	(424)	381	15	(149)	145	בבנק
(147)	143	(422)	380	15	(147)	143	מזה: בתיק הבנקאי
2	(2)	(2)	2	-	(2)	2	בתיק למסחר
							תזוזה בריבית לא-צמודה:
(249)	236	(370)	363	32	(335)	317	בבנק
(250)	241	(365)	357	33	(334)	326	מזה: בתיק הבנקאי
3	12	(19)	(14)	(1)	(1)	(9)	בתיק למסחר
							תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
(2)	14	35	(25)	(2)	31	(15)	בבנק
1	12	34	(20)	(2)	34	(18)	מזה: בתיק הבנקאי
7	(7)	(8)	8	-	(3)	3	בתיק למסחר

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הון המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שאירע בתחילת השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011, הרגישות כאמור לא עלתה על 703 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 במרץ 2011 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
305,359	10,891	10,086	44,369	57,673	182,340	נכסים פיננסיים*
426,230	30,288	41,089	204,170	6,504	144,179	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחץ-מאזניים***
286,028	7,052	13,967	60,394	46,023	158,592	התחייבויות פיננסיות*
429,339	34,614	37,337	188,692	16,377	152,319	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחץ-מאזניים***
16,222	(487)	(129)	(547)	1,777	15,608	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2010 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
310,694	10,964	10,017	40,842	58,727	190,144	נכסים פיננסיים*
368,023	28,646	30,603	186,724	6,787	115,263	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחץ-מאזניים***
288,045	7,290	13,776	62,897	45,375	158,707	התחייבויות פיננסיות*
371,854	32,761	26,883	165,469	16,219	130,522	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחץ-מאזניים***
18,818	(441)	(39)	(800)	3,920	16,178	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים הפוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 במרץ 2011:

סך-הכל	סך-הכל	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****			שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים		שינוי בשיעורי הריבית		
		מטבע-חוץ**	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי				
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	במיליוני ש"ח	ב-%
15,873	2,141	(523)	(111)	(494)	16,886	664	4.1%	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
15,632	1,807	(547)	(129)	(488)	16,275	53	0.3%	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
15,355	1,445	(577)	(157)	(482)	15,584	(638)	(3.9%)	קטון מידי מקביל של אחוז אחד	

להלן השפעת שינויים הפוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2010:

סך-הכל	סך-הכל	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****			שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים		שינוי בשיעורי הריבית		
		מטבע-חוץ**	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי				
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	במיליוני ש"ח	ב-%
16,466	4,170	(767)	(43)	(443)	19,383	565	3.0%	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
16,205	3,945	(797)	(39)	(442)	18,872	54	0.3%	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
15,866	3,707	(848)	(30)	(440)	18,255	(563)	(3.0%)	קטון מידי מקביל של אחוז אחד	

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים חץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה.
 סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזרי הצמדה.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישם לרבות בתרחיש קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בבנק, בחדרי העסקות ובתיק נירות-ערך למסחר. תיאור מפורט לגבי ניהול סיכוני השוק בפעילות למסחר מופיע בדוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 31 במרץ 2011:

ליום	מחצות ברבעון	מקסימום	מינימום
31 במרץ 2011	הראשון של שנת 2011	ברבעון הראשון של שנת 2011	הראשון של שנת 2011
	במיליוני ש"ח		
מסחר באגרות-חוב	0.9	1.6	0.5
מסחר בחדרי העסקות	19.9	28.7	13.5
סך-הכל מסחר	20.8		18.2

נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות

בתחילת שנת 2011 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכוני שוק ונזילות. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2011 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת ה-Global Treasury לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו כחלק מניהול התיק הבנקאי. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות ניהול גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 31 במרץ 2011:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
כלל הבנק	אומדן סיכון כולל (VaR)	950
	רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:	
	שקל צמוד מדד	500
	שקל לא-צמוד	620
	מטבע-חוץ	370
	רגישות הנגזרים לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית*:	
	שקל צמוד מדד	350
	שקל לא-צמוד	200
	חשיפות בסיס במיגזר:	
	שקל צמוד מדד	+/- 100
	מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ	+/- 30
	רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	500
מסחר (כלול בספרי הבנק)	אומדן סיכון כולל (VaR)	200
	חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ	+/- 10
	רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	200
	חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800

* בשנת 2011 הוחלפה רגישות ההכנסה של התיק הבנקאי לשינויים בריבית במגבלה על רגישות הנגזרים בתיק הבנקאי.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת ה-Global Treasury.

סיכונים תפעוליים ומשפטיים

א. הסיכונים התפעוליים

כללי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרת תהליכים, שרידות והתאוששות ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות / מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ולישום הוראות באזל 2;
- צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל;
- צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. בנוסף, פרסם בנק ישראל הנחיות תקינה בנושא Sound Practices for Management and Supervision of Operational Risk. ומסגרת בקרה פנימית, בהתאמה להמלצות ועדת באזל. ההנחיות הכלולות במסמכים הנ"ל נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010.

לצורך העמידה בהוראות ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2, מתנהלים בבנק פרויקטים כדלקמן:

- מעקב אחר עמידה בדרישות ה-Sound Practice של הגישה הסטנדרטית של באזל 2 לבין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי. תהליך סגירת הפערים בוצע בהדרגה בשנים האחרונות, תוך מעקב תקופתי של ההנהלה והדירקטוריון. בשנת 2009 הושלמה למעשה היערכות הבנק למילוי כל הדרישות של הגישה הסטנדרטית של באזל 2. התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות.
- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות משנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע ומידע על אודות אירועים תפעוליים.

- איסוף מידע על אירועי נזק תפעולי שהתרחשו בפועל. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהבנק חשוף אליהם.
- מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקורות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכוני מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. בשנת 2010 בוצעו ניתוחי עומק של סיכונים בתתי תהליכים ובמוצרים/תהליכים חדשים. כמו-כן, בוצע מעקב אחר סטטוס יישום ההמלצות שעלו בסקר סיכונים מקיף, שנערך בשנת 2009. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/פעילויות חדשים.
- מטרת הפרויקטים לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים ולהוסיף בקורות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.
- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי, "באזל 2 - פמל"ה", הוטמעה ביחידות הבנק. המערכת פועלת בתחומים של איסוף נזקים, מיפוי והערכת הסיכונים, נושאים לטיפול ודיווחים. בהמשך מתוכננים יישומים נוספים התומכים בניהול סיכונים תפעוליים בקבוצת הבנק.
- בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגיית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע.

היערכות לחירום - במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק לאחר אירוע של אסון או תקלה, ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכות לחירום הבנק ביצע מהלך רחבי של עדכון המדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי תהליכים קריטיים ועדכון התוכניות על בסיס מתודולוגיות מקובלות בנושא ובנוסף מספר תרגילי חירום בהשתתפות יחידות הבנק השונות, לרבות הנהלת הבנק.

ביטוח - לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני נזק ללקוח כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור). בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ב. יחידת קצין ציות ראשי

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק, מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, ושל הממונה על איסור הלבנת הון מכוח חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת שתי יחידות נוספות שיעבדו לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוכפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת תיאום, תפעול ומעקב שתסייע בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות.

כמו-כן, עם הקמת יחידת קצין הציות הראשי קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ציות קבוצתית חדשה לבנק. המדיניות החדשה קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל.

מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור

מחלקת איסור הלבנת הון אחראית לקיום החובות המוטלות על התאגיד הבנקאי ולפיקוח על מילויין. כן, אחראית המחלקה לוודא כי מדיניות הבנק ונוהליו מיושמים על בסיס קבוצתי. מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מקיימת מעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. המעקב הקפדני, השיפור במערכות הבקרה הממוחשבות ופעולות ההדרכה וההטמעה הביאו, בשנתיים האחרונות, בין היתר, לגידול בכמות הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. המחלקה אחראית לביצוע הדרכות לעובדי הבנק בתחום. תיאור מפורט של פעילות המחלקה מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

קצין ציות

קצין הציות מסייע להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים שבאחריותו, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד. מחלקת הציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה ו/או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות ויישומם בבנק. תיאור מפורט של פעילות המחלקה מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

ג. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהיעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או היעדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים בני ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה בייעוץ משפטי, או בייעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות היעדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלוגית, שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו. במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
 - הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
 - בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
 - הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.
- לגבי חברות בארץ ובחול, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

פגיעה במוניטין הקבוצה כמוסד פיננסי יציב ואמין אצל הלקוחות, בעלי המניות, המשקיעים, השותפים העסקיים והגופים הרגולטוריים עלולה להביא להסטה של פעילות הלקוחות לספקי שירותים פיננסיים אחרים, תוך פגיעה בפעילות וברווחיות הקבוצה. הסיכון נאמד בהשוואה לקבוצות ייחוס שונות במיגזר הפיננסי בארץ ובחול.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ, ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. צעדים להתמודדות עם הלחץ התחרותי הינם נדבך חשוב בתוכנית האסטרטגית ובתוכנית העבודה, כך שאנו מניחים כי בטווח הקצר-בינוני לא צפויה השפעה מהותית מעבר לזו הקיימת בבסיס התכנון.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות.

כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנינוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק ראשי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו ראשי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה.

דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

לאור האירועים הכלכליים האחרונים בגוש האירו, הבנק מנתח בתדירות גבוהה את המצב והשפעותיו על הבנק כאשר הניתוחים כוללים גם תרחישי החמרה במצב. כתוצאה מכך, הבנק מבצע עדכונים במדיניות החשיפות והגביר את הבקרה על מיגזרים העשויים להיות מושפעים מאירועים אלה.

סיכון פוליטי-ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית/פוליטית בישראל. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מלווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מלווים אלה.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי. ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכוני שוק, סיכוני אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על-ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק. בהמשך למכתב המפקח על הבנקים, הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק אישרו עקרונות ולוחות זמנים ליישום הקמת מערך לניהול סיכונים סביבתיים.

באזל 2

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. במהלך חודש מאי 2011 הוגש מסמך ה-ICAAP לשנת 2010.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה הלימות הון:

ביום 30 במרץ 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "עדכון דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל 2" אשר מעדכן את דרישות הגילוי של נדבך 3 לגבי חשיפות איגוח. חוזר זה יחול על הדוח שנתי לשנת 2011 ואילך. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הבנק.

גילוי בהתאם לנדבך 3:

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי כמותי	נושא
מספר עמוד	
103	מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון
104	הלימות ההון
105	חשיפות סיכון אשראי
109	הפחתת סיכון האשראי
112	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
113	חשיפות איגוח
113	דרישות ההון בגין סיכון שוק
113	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
93	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר 2010	31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2011	
פרופורמה*	מדיוח		
בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח			
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
21,923	22,779	22,840	הון ליבה
24,251	25,107	25,193	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,968	13,968	14,506	הון רובד 2, לאחר ניכויים
38,219	39,075	39,699	סך-כל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
251,208	252,064	257,003	סיכון אשראי
5,483	5,483	5,493	סיכויי שוק
19,154	19,154	19,665	סיכון תפעולי
275,845	276,701	282,161	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון			
7.95%	8.23%	8.09%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.79%	9.07%	8.93%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.86%	14.12%	14.07%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
13.90%		13.80%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.90%		13.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%		9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.08%		21.32%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.08%		21.32%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%		8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיסיף			
27.49%		25.22%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
24.35%		22.85%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%		12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים וכן מספר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) שאומצו על-ידי הפיקוח על הבנקים. נתוני הפרופורמה מייצגים את יחס ההון של הבנק אילו היה מיישם הוראות אלו ביום 31 בדצמבר 2010. השפעת היישום על ההון ליום 1 בינואר 2011 הסתכמה בכ-856 מיליוני ש"ח.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2011	
במיליוני ש"ח		
הון רובד 1		
8,147	8,117	הון מניות רגילות נפרע
14,327	14,326	עודפים
337	327	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
86	185	מכשירים הוניים אחרים
(118)	(115)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
22,779	22,840	סך-הכל הון ליבה
2,328	2,353	מכשירים מורכבים חדשניים
25,107	25,193	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,662	3,567	הון רובד 2 עליון
10,359	10,992	הון רובד 2 תחתון
(53)	(53)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
13,968	14,506	סך-הכל הון רובד 2
39,075	39,699	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 בתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי ליום 31 במרץ 2011:

31 בדצמבר 2010		31 במרץ 2011		
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
142	1,575	140	1,556	חובות של ריבנויות
271	3,006	263	2,919	חובות של ישויות סקטור ציבורי
554	6,154	554	6,157	חובות של תאגידים בנקאיים
10,106	112,294	10,328	114,757	חובות של תאגידים
4,988	55,426	5,075	56,386	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,114	34,603	3,058	33,979	חשיפות קמעונאיות ליחידים
525	5,834	523	5,811	הלוואות לעסקים קטנים
2,160	23,999	2,268	25,196	הלוואות לדיוור
8	91	8	91	איגוח
817	9,082	914	10,151	נכסים אחרים
22,685	252,064	23,131	257,003	סך-הכל בגין סיכון אשראי
493	5,483	494	5,493	סיכוי שוק
1,724	19,154	1,770	19,665	סיכון תפעולי
24,902	276,701	25,395	282,161	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	39,075		39,699	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	8.23%		8.09%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
	9.07%		8.93%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	14.12%		14.07%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾:

31 במרץ 2011											
רובוניות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת
ציבורי	בנקאיים	בנקאיים	נדל"ן	ליחידים	קטנים	לדיוור	לדיוור	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
מסחרי								ברוטו ⁽²⁾	ברוטו ⁽²⁾	ברוטו	ממוצעת
במיליוני ש"ח											
39,821	3,826	5,499	89,253	44,529	43,823	8,157	44,528	-	-	279,436	274,555
19,286	1,309	1,408	2,639	102	-	-	-	269	-	25,013	23,137
67	530	6,266	5,247	522	6	1	24	-	-	12,663	12,566
חשיפות											
חוץ-מאזניות											
688	830	1,601	59,049	37,413	45,953	3,582	4,927	174	-	154,217	147,642
אחרות											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,396	12,396	11,718
נכסים אחרים ⁽⁶⁾											
59,862	6,495	14,774	156,188	82,566	89,782	11,740	49,479	443	12,396	483,725	469,618
סך-הכל											

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וצויד.

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לאחר הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2010											
רובוניות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת
ציבורי	בנקאיים	בנקאיים	נדל"ן	ליחידים	קטנים	לדיוור	לדיוור	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
מסחרי								ברוטו ⁽²⁾	ברוטו ⁽²⁾	ברוטו	ממוצעת
במיליוני ש"ח											
42,573	4,041	5,911	83,982	43,461	43,724	7,946	41,757	-	-	273,395	263,520
21,075	1,307	1,673	2,533	111	-	-	-	262	-	26,961	22,796
1	513	6,249	4,794	298	3	-	25	-	-	11,883	11,988
חשיפות											
חוץ-מאזניות											
562	708	1,531	60,510	35,366	45,119	3,501	5,125	177	-	152,599	146,052
אחרות											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,295	12,295	11,211
נכסים אחרים ⁽⁶⁾											
64,211	6,569	15,364	151,819	79,236	88,846	11,447	46,907	439	12,295	477,133	455,567
סך-הכל											

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את איגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וצויד.

ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בהתאם לדרישות הגילוי לפי נדבך 3 של באזל 2 הוצגו ליום 31 במרץ 2011 חשיפות האשראי ברוטו לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות בגין הפסדי אשראי (על בסיס פרטי וקבוצתי). נתוני חשיפות האשראי ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים. לפיכך, הנתונים ליום 31 במרץ 2011 אינם בני השוואה לנתונים ליום 31 בדצמבר 2010.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי; ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 31 במרץ 2011 הסתכמו בסך של כ-483.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-488 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. קיטון בסך של כ-4.3 מיליארד ש"ח. ירידה זו נבעה בעיקר בשל קיטון בפקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך 2.7 מיליארד ש"ח, קיטון באגרות-חוב ממשלתיים בסך של כ-1.8 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפות לתאגידים בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח וקיטון בחשיפות לבנקים בסך של כ-0.6 מיליארד ובחשיפות לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח. ירידה זו קוזזה בעיקר בשל עלייה בחשיפה בגין הלוואות לדירור בסך של כ-2.4 מיליארד ש"ח.

כ-32% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח החשיפה. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-19% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה קמעונאית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדירור, המהווה כ-10% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%.

חשיפת האשראי לריבונות, המהווה כ-12% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 במרץ 2011				
עד שנה	משנה עד 5 שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
131,710	64,445	83,281	-	279,436
9,853	5,666	9,494	-	25,013
4,932	2,451	5,280	-	12,663
20,760	126,541	6,916	-	154,217
2,458	-	-	9,938	12,396
169,713	199,103	104,971	9,938	483,725

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאית ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (On-Add) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשיות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 בדצמבר 2010				
עד שנה	משנה עד 5 שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
132,312	60,524	80,559	-	273,395
10,774	5,636	10,551	-	26,961
5,172	2,022	4,689	-	11,883
20,262	126,077	6,260	-	152,599
3,230	-	-	9,065	12,295
171,750	194,259	102,059	9,065	477,133

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשיות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן מידע על הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי הצד הנגדי:

31 במרץ 2011				
יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	
במיליוני ש"ח				
4	-	-	-	סקטור ציבורי
5	-	58	-	תאגידים בנקאיים
1,090	1,541	1,344	4,280	תאגידים
697	517	1,730	5,066	בביטחון נדל"ן מסחרי
365	448	457	795	קמעונאיות ליחידים
53	150	136	109	עסקים קטנים
360	-	414	13	הלוואות לדיור
2,574	2,656	4,139	10,263	סך-הכל

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק. להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים:

לפני הפחתת סיכון אשראי

31 במרץ 2011								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
ריבנויות	59,862	-	877	-	281	-	3,396	55,308
סקטור ציבורי	6,491	-	36	-	6,335	-	120	-
תאגידים בנקאיים	14,769	56	443	-	4,153	-	10,117	-
תאגידים	153,557	1,089	147,391	-	3,923	-	1,154	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	81,352	1,421	79,931	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	88,969	102	92	88,775	-	-	-	-
עסקים קטנים	11,537	15	14	11,508	-	-	-	-
הלוואות לדיוור	49,119	-	10,005	14,021	-	25,093	-	-
איגוח	443	-	-	-	9	-	434	-
אחרים	12,396	539	9,343	-	-	-	-	2,514
סך-הכל	478,495	3,222	248,132	114,304	14,701	25,093	15,221	57,822

31 בדצמבר 2010								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
ריבנויות	64,211	-	881	-	261	-	3,604	59,465
סקטור ציבורי	6,569	-	37	-	6,436	-	96	-
תאגידים בנקאיים	15,364	2	598	-	3,396	-	11,368	-
תאגידים	151,819	1,019	146,785	-	3,440	-	575	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	79,236	991	78,245	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	88,846	229	178	88,439	-	-	-	-
עסקים קטנים	11,447	24	31	11,392	-	-	-	-
הלוואות לדיוור	46,907	396	8,955	13,961	-	23,595	-	-
איגוח	439	-	-	-	10	-	429	-
אחרים	12,295	400	8,607	-	-	-	-	3,288
סך-הכל	477,133	3,061	244,317	113,792	13,543	23,595	16,072	62,753

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

31 במרץ 2011								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
59,873	-	877	-	280	-	3,426	55,290	ריבנויות
6,554	-	36	-	6,334	-	120	64	סקטור ציבורי
28,676	56	443	-	16,049	-	12,128	-	תאגידים בנקאיים
151,270	1,088	145,105	-	3,923	-	1,154	-	תאגידים
78,423	1,418	77,005	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
74,909	102	92	74,715	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
9,731	15	14	9,702	-	-	-	-	עסקים קטנים
49,117	-	10,005	14,020	-	25,092	-	-	הלוואות לדיוור
443	-	-	-	9	-	434	-	איגוח
12,396	539	9,343	-	-	-	-	2,514	אחרים
471,392	3,218	242,920	98,437	26,595	25,092	17,262	57,868	סך-הכל

31 בדצמבר 2010								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
64,230	-	881	-	261	-	3,623	59,465	ריבנויות
6,568	-	37	-	6,435	-	96	-	סקטור ציבורי
29,289	2	598	-	15,224	-	13,465	-	תאגידים בנקאיים
149,763	1,017	144,731	-	3,440	-	575	-	תאגידים
76,538	989	75,549	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
74,728	227	178	74,323	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
9,678	24	31	9,623	-	-	-	-	עסקים קטנים
46,905	396	8,955	13,959	-	23,595	-	-	הלוואות לדיוור
439	-	-	-	10	-	429	-	איגוח
12,295	400	8,607	-	-	-	-	3,288	אחרים
470,433	3,055	239,567	97,905	25,370	23,595	18,188	62,753	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

31 במרץ 2011						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון אשראי נטו ⁽³⁾	סך-הכל סכומים שנוספו	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים
במיליוני ש"ח						
59,862	-	59,873	11	-	-	-
6,491	(1)	6,554	64	-	-	-
14,769	-	28,676	13,953	(46)	-	(46)
153,557	(1,928)	151,270	-	(359)	-	(359)
81,352	(2,849)	78,423	-	(80)	-	(80)
88,969	(1,458)	74,909	-	(12,602)	-	(12,602)
11,537	(865)	9,731	-	(941)	-	(941)
49,119	(2)	49,117	-	-	-	-
443	-	443	-	-	-	-
12,396	-	12,396	-	-	-	-
478,495	(7,103)	471,392	14,028	(14,028)	-	(14,028)

31 בדצמבר 2010						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון אשראי נטו ⁽³⁾	סך-הכל סכומים שנוספו	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים
במיליוני ש"ח						
64,211	-	64,230	19	-	-	-
6,569	(1)	6,568	-	-	-	-
15,364	-	29,289	13,925	-	-	-
151,819	(1,831)	149,763	-	(225)	-	(225)
79,236	(2,626)	76,538	-	(72)	-	(72)
88,846	(1,410)	74,728	-	(12,708)	-	(12,708)
11,447	(830)	9,678	-	(939)	-	(939)
46,907	(2)	46,905	-	-	-	-
439	-	439	-	-	-	-
12,295	-	12,295	-	-	-	-
477,133	(6,700)	470,433	13,944	(13,944)	-	(13,944)

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי.
 (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
 (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקטון בחשיפות אשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%.
 חשיפות אשראי בסך של כ-14 מיליארד ש"ח קיבלו משקל סיכון מופחת של 20%-50 על-ידי שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים.
 בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת האשראי
 הכוללת בסך של כ-7.1 מיליארד ש"ח.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרץ 2011					
סך-הכלל ⁽¹⁾	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
6,534	11	6	224	3,556	2,737
שווי הוגן ברוטו חיובי					
6,129	39	11	102	4,544	1,433
ערכי Add On					
12,663	50	17	326	8,100	4,170
חשיפת אשראי, נטו					

31 בדצמבר 2010					
סך-הכלל ⁽¹⁾	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
6,495	8	30	239	2,959	3,259
שווי הוגן ברוטו חיובי					
5,388	14	12	245	3,812	1,305
ערכי Add On					
11,883	22	42	484	6,771	4,564
חשיפת אשראי, נטו					

(1) לא כולל שווי הוגן בגין נגזרי אשראי (CDS).

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

31 במרץ 2011			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
בתיק הבנקאי			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	
602	572	30	נגזרי אשראי

31 בדצמבר 2010			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	
609	579	30	נגזרי אשראי

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מהחזקה באגרות-חוב של גופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service-י Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקלות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2010		31 במרץ 2011		משקל סיכון	
דרישת ההון	סכום החשיפה	דרישת ההון	סכום החשיפה		
במיליוני ש"ח					
8	429	8	434	20%	AAA עד AA-
-	10	-	9	50%	A+ עד A-
-	-	-	-	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-	מנוכה מההון	B+ ומטה או ללא דירוג
8	439	8	443		סך-הכל

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2010			31 במרץ 2011			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
176	126	50	199	150	49	סיכון ריבית
12	6	6	14	7	7	סיכון מניית
305	305	-	281	281	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
493	437	56	494	438	56	סך-הכל

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2010		31 במרץ 2011		
דרישות הון	ערך במאזן ושוי הון	דרישות הון	ערך במאזן ושוי הון	
במיליוני ש"ח				
(1)12	64	(1)14	73	השקעות המסוגלות בתיק למסחר
200	2,221	201	2,232	השקעות המסוגלות בתיק הזמין למכירה
212	2,285	215	2,305	סך-הכל השקעות במניות
	1,752		1,766	מזה: נסחר בבורסה
	533		539	מוחזק באופן פרטי
	224		215	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רובד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2010. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה". מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם. ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאוות היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

ככלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותת פועלים בקהילה (עיר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך. "פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים. ברבעון הראשון של שנת 2011 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך. באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2011 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-8.1 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק. להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם ברבעון הראשון של שנת 2011, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" - "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2010 וכן ברבעון הראשון של שנת 2011. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיטופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי - "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצוינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נילווה - הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נילווה מדי שנה. ברבעון הראשון של שנת 2011 תרם הבנק כ-567 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נילווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" - הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים הפרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור - ללא תשלום - באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2011.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות - מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצוינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מלגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופות של שלוש וחמש שנים בהתאמה. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" - הבנק נרתם, עם הטכניון - באמצעות ארגון בוגרי הטכניון ואגודת דורשי הטכניון ובשיתוף רשת אורט, לסייע לתלמידים מיישובים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד. הירתמותו של הבנק, אפשרה את השתתפותם בפרויקט של כ-2,000 תלמידים ב-22 יישובים בשנת הלימודים 2010.

"מתן - משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") - מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בוועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

הבנק אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו במסגרת התפישה האסטרטגית שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלותו הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה.

להלן סדרה של הישגים לדוגמה בתחום הקיימות והאחריות החברתית:

משנת 2008 ישנו חסכון מצטבר של כ-2,000 טון נייר לשימוש פנימי בבנק (שווה ערך ל-30,000 עצים); התייעלות אנרגטית של 11.6% למ"ר; מעל ל-300,000 מנוי דואר נט החוסכים הפקה של כ-13 מיליון דפי הודעות בשנה; קליטה של 1,837 עובדי חברות כ"א כעובדי בנק בין השנים 2008-2010; עדכון והטמעה של קוד אתי התנהגותי גלובלי; 111 סניפים הנגישים לאנשים עם מוגבלויות, ועוד 64 סניפים לקראת סיום תהליכי הנגשה; 6,000 תלמידים מיותר מ-20 ישובי פרפריה השתתפו בפרויקט "משלוש לחמש" לשיפור בלימודי המתמטיקה; התנדבות בפרויקטים קהילתיים שונים של עובדים בכל יחידות הבנק; הבנק הינו הראשון בין הארגונים העסקיים בתרומה לקהילה בתחומי החינוך, הרווחה והתרבות עם דגש על טיפוח מצוינות בחינוך, מתוך רצון לטפח את היתרון היחסי של החברה הישראלית, הטמון בהון האנושי של המדינה.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. דוח זה, כמו קודמיו, דורג על-ידי הארגון הבינלאומי Global Reporting Initiative בדירוג הגבוה ביותר, A+.

הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ ששלושת דוחותיו הראשונים קיבלו את הדירוג המרבי.

הבנק ממשיך בפיתוח מגוון רחב של יוזמות ופעילויות ברובדים השונים של הקיימות והאחריות החברתית. כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלו לסייע במעבר לשימוש באנרגיה ממשאבים שאינם מתכלים, מוביל הבנק מהלך נרחב לקידום הענף הסולארי במדינה ומציע מכלול פתרונות מימוניים בתחום לכל מיגזרי האוכלוסייה.

ברבעון הראשון של שנת 2011 הבנק המשיך לבחון ולטפל בעסקות במיגזר משקי הבית (עד 15 קילוואט) ומתקנים בינוניים (עד 5 מגה וואט) ומתקנים גדולים. ביום 1 בספטמבר 2010 התפרסמה הסדרה חדשה למתקנים קטנים עד 50 קילוואט כדלקמן:

- מכסה בלתי מוגבלת למתקנים פרטיים (עד 15 קילוואט) עד סוף שנת 2011 בתעריף של 1.67 ש"ח לקילוואט.
- זאת בנוסף למכסה הקיימת שעדיין לא מוצתה, בסך של כ-8 מגה וואט בתעריף של 2.04 ש"ח לקילו וואט.
- מכסה מוגבלת של 120 מגה וואט למתקנים עסקיים. לסוף הרבעון הראשון של שנת 2011 מכסה זו כמעט מוצתה.

הבנק התארגן מבעוד יום לפרסום הסדרה זו ונערך ביחידותיו לספק שרות מקצועי מותאם לסוגי הלקוחות השונים. כמו-כן, במגמה לסייע בהצמחת השוק הסולארי הבנק מקיים קמפיין מתמשך בנושא במגוון ערוצים. הבנק מממן כ-50% ויותר מהשוק הסולארי.

כחלק מתפישת הקיימות, ראיית מחזור החיים הכולל של הלקוחות ועידוד תרבות היסכון לטווח ארוך של הלקוחות, הבנק הכריז על שלב חדש במהלך "תכנון פיננסי לחיים", שנועד להקנות ללקוחות ידע וכלים לניהול אחראי וחכם של עתידם הפיננסי, והשיק מחדש את התוכנית המיתולוגית לילדים "דן חסכן", כמסגרת לסדרת תוכניות היסכון והשקעה לטווח של עד 15 שנה.

נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2011 נפתחו קרוב ל-150 אלף תכניות היסכון בסכום מצטבר של למעלה מ-700 מיליון ש"ח. כמו-כן, חולקו 520,000 קופות דן חסכן בקרב ילדים ובני נוער במטרה לקדם את תרבות היסכון במדינה מגיל צעיר.

בסוף הרבעון הראשון של שנת 2011 הבנק צורף למדד העולמי FTSE4Good, הנחשב למדד מוביל בעולם בקיימות ובהשקעות אחראיות. הבנק זכה על-פי דירוג ה-FTSE4Good לציון המרבי (100).

מדד FTSE4Good, שהושק בלונדון לפני כעשר שנים, מעריך חברות הנסחרות במדד FTSE All World Index (הכולל גם את החברות הגדולות הנסחרות בבורסה בתל-אביב) ובוחר מביניהן את החברות שעומדות בדרישות הסף בניהול של תחומי הסביבה, החברה והממשל התאגידי. זוהי השנה הראשונה שבה הוחלט לצרף חברות ישראליות גם למדד FTSE4Good.

הערכת הבנק עבור ה-FTSE בוצעה על-ידי Greeneye, השותפה הישראלית של חברת EIRIS, הנחשבת חברה מובילה בעולם במחקר לצורכי השקעות אחראיות ומנתחת מדי שנה את הביצועים של כ-3,000 חברות גדולות בעולם בתחומי סביבה, חברה וממשל תאגידי.

עניינים אחרים

ביום 29 בנובמבר 2004 הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים למשרדי ההנהלה הראשית של הבנק ונטלו מסמכים שונים. הרשות לא מסרה לבנק מה העילה לנטילת המסמכים ומהו נושא חקירתה. כפי שפורסם בעיתונות, באותו יום הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים גם למשרדי ההנהלה של בנק לאומי ונטלו מסמכים. סמוך לאחר מכן בוצעה פעילות דומה במשרדי ההנהלה של בנק דיסקונט ובנק מזרחי טפחות, בחודש יולי 2005, ואחר כך התבקש הבנק להמציא לרשות חומר נוסף וכמו-כן הוזמנו כמה מעובדי הבנק לחקירה במשרדי הרשות.

ביום 19 במרץ 2008 קיבל הבנק הודעה מטעם רשות ההגבלים העסקיים, אשר לפיה, הממונה על הגבלים עסקיים בוחנת אפשרות להפעיל את סמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ולקבוע כי התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות. הבנק הגיש לממונה את עמדתו, המגובה חוות-דעת כלכלית, ואשר בה הדגיש, כי אין כל מקום לייחס לו הסדרים כובלים עם בנקים אחרים. לאחר שהבנק הגיש את טיעונו בכתב, התקיים דיון בין באי-כח כל הבנקים נשואי מכתבה הנ"ל לבין הממונה ובמהלכו הציעה הממונה לבנקים, כי ישולם על-ידיהם סכום מצרפי של 290 מיליון ש"ח (מזה 80 מיליון ש"ח על-ידי הבנק) ויעוגנו כללי התנהגות עתידיים בצו מוסכם לפי סעיף 45' או 50' לבנין לחוק ההגבלים העסקיים. הבנק דחה הצעה זו וככל הידוע לו, כך נהגו גם הבנקים האחרים.

ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על ההגבלים העסקיים קביעה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים, ובה קבעה כי עד לשנת 2004 התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. בקביעת הממונה נאמר כי העברות מידע שנעשו בין הבנקים כמפורט בקביעה הינן הסדר כובל. בדעת הבנק להגיש ערר על קביעה זו לבית הדין להגבלים עסקיים. בהתאם להוראות סעיף 43 לחוק ההגבלים, קביעה זו יכולה לשמש כראיה לכאורה בכל הליך משפטי אחר.

ביום 6 במרץ 2005 נפתחה חקירה גלויה של משטרת ישראל בקשר לחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון. במסגרת החקירה לקחה המשטרה מסמכים ותיעוד ממשרדים שונים של הבנק וממשרדי חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"). המשטרה זימנה לחקירה עובדים של הבנק ושל החברה לנאמנות, ובהם נושאי משרה.

כמו-כן הוקפאו חשבונות של לקוחות מסוימים, שמקצתם משמשים בטוחה לאשראי.

בהמשך לחקירה זו, הוגשו כתבי אישום בעבירות על החוק לאיסור הלבנת הון כדלקמן: בחודש פברואר 2006 כתב אישום כנגד שני עובדים בדרגי-ביניים באחד מסניפי הבנק; בחודש דצמבר 2009 החליט בית המשפט המחוזי לזכות שני עובדים אלה מכל אשמה. פרקליטות המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון על זיכוייה של עובדת אחת מהשניים; ביום 18 במאי 2011 מחק בית המשפט העליון את ערעור פרקליטות המדינה וזיכוייה של העובדת הינו סופי; בחודש דצמבר 2008 הוגש כתב אישום נוסף כנגד שני עובדים נוספים בדרגי ביניים באותו סניף; ביום 22 באוגוסט 2010 זיכה בית המשפט המחוזי את שני העובדים האלה מכל אשמה לגופו של עניין וכמו-כן, הורה לבטל את כתב האישום על בסיס "הגנה מן הצדק"; בחודש אוקטובר 2009 הוגש כתב אישום נגד החברה לנאמנות, נגד מי שהיו יו"ר מועצת המנהלים והמנכ"ל של החברה לנאמנות, נגד עורך דינה וכמו-כן, נגד עובדת הבנק.

להערכת הבנק, לפי מידע שבידיו בשלב זה, החשיפה בגין הנושאים שחקירתם ידועה לו אינה מהותית לעסקי הבנק. עם זאת, בשלב זה אין הבנק יכול לאמוד את תוצאות האישומים והשלכותיהם.

ביום 3 במרץ 2010 פרסם דובר המשטרה הודעה כמפורט להלן:

"המשטרה חוקרת את דן דנקנר בקשר לתפקידו כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בשנים 2009-2005, לאור חשדות לכאורה לביצוע עבירות פליליות מתחום טוהר המידות. החקירה מלווה על-ידי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה".

לאחר פרסום ההודעה הני"ל פרסמה דוברת הבנק את ההודעה הבאה:

"החקירה שבה מדובר אינה מתנהלת נגד הבנק. הבנק ממשיך להתנהל בהתאם לתוכניות הרגילות ואין בחקירה כדי להפריע לפעילותו, והוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם".

גם דובר בנק ישראל פרסם הודעה שבה מסר:

"הפיקוח על הבנקים מבקש להבהיר כי יש לו אמון בבנק הפועלים וכי הוא עוקב אחר ההתפתחויות בנושא".

הבנק קיבל שני מכתבי דרישה בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשמ"ט-1999, (להלן: "הדרישות"), בקשר עם התקשרותה של תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ (להלן: "תרשיש"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בשנת 2005 בהסכם (להלן: "הסכם הרכישה") לרכישת שליטה בבנק תורכי הידוע כיום בשם בנק פוזיטיף קרדי וקלקימנה בנקאסי אי.אס. (להלן: "בנק פוזיטיף"), כאשר לפי הסכם הרכישה היתה גם קרן השקעות זרה בשם RP EXPLORER MASTER FUND (להלן: "RP"), זכאית להשקיע בהון בנק פוזיטיף במחיר זהה למחיר ההשקעה של תרשיש ולקבל הקצאה של 7.45% מהון המניות המוקצה שלו. לפי הסכמה נוספת בין הבנק ל-RP קיבלה זו מהבנק אופציה לרכוש ממנו, בתנאים ובמועדים מוסכמים, מניות נוספות של בנק פוזיטיף עד לתקרה של כ-7.45% נוספים מהון בנק פוזיטיף, בתנאי שאחזקת תרשיש בבנק פוזיטיף לא תפחת מ-50.1% מההון המונפק שלו.

קרן RP לא ביצעה השקעה כלשהי בבנק פוזיטיף וזאת גם בשים לב להבנות מאוחרות שהושגו עימה. בהמשך לאותן הבנות, אישר הדירקטוריון בשנת 2008 תשלום סכום של 25 מיליון דולר ל-RP לסילוק כל תביעותיה.

אליבא דמגישי הדרישות הני"ל, התשלום האמור ל-RP לא היה ראוי והיה נגוע בעניין אישי של מר דן דנקנר, שכיהן בכל המועדים הרלוונטיים כדירקטור בבנק, שנמנה על קבוצת השליטה בבנק בשנת 2005 וכיהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק בשנת 2008. לפי הטענה האחת, עניינו של מר דנקנר פוסל את הסכם הרכישה מעיקרו; ולפי הטענה השנייה, פוסל עניינו האישי של מר דנקנר את התשלום שעליו הוחלט בשנת 2008. בדרישות נדרש הבנק לתבוע החזר של הסכום האמור של 25 מיליון דולר, בתוספת ריבית, וזאת מאת RP, מר דן דנקנר ומאת דירקטורים נוספים של הבנק (בחלקם דירקטורים שפרשו בינתיים מהדירקטוריון).

הדירקטוריון של הבנק קיים דיונים על שתי הדרישות והחליט לדחותן; לאחר שקבע, בין היתר, כי היענות לכל אחת מהן לא תהיה לטובת הבנק, וזאת גם בשים לב לכך, שספק אם יש סיכוי טוב לזכות בתביעה מעין זו.

לאחר שנדחתה הדרישה הראשונה, פנה בעל המניות אשר הגיש את הדרישה, בבקשה לבית המשפט להתיר לו להגיש תובענה נגזרת בשם הבנק כנגד מר דן דנקנר, כנגד מי שכיהנו כחברי הדירקטוריון של הבנק בדצמבר 2005 וכנגד RP (להלן ביחד "הנתבעים").

בבקשה לאישורה של התובענה הנגזרת נטען כי הנתבעים, ביחד ולחוד, הסבו לבנק נזק בסכום של 88 מיליון ש"ח וכי עליהם לפצות את הבנק בסכום זה. כנגד מר דן דנקנר טוען התובע, כי הסכם הרכישה והתשלום האמור ל-RP היו נגועים בעניינו האישי ולא אושרו כדין. כנגד RP טוען התובע, כי ידעה על עניינו האישי של מר דנקנר ועל העדר האישור וכנגד הדירקטורים האחרים נטען, כי לא קיימו את חובת הזהירות שלהם לבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שכיהנו כדירקטורים בחודש פברואר 2008, תרשיש החזקות והשקעות פועלים בע"מ (להלן "תרשיש") שהינה חברת בת של הבנק ו-RP (להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליון ש"ח. עניינין של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הנ"ל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליון דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

ביום 19 באוקטובר 2010 החליטה נשיאת בית המשפט העליון לאחד את הדיון בשתי הבקשות.

ביום 31 בינואר 2011 זומן מנכ"ל הבנק, מר ציון קינן, לחקירה תחת אזהרה במשטרה, וזאת בקשר עם אישור הלוואה שניתנה בעבר על-ידי הבנק למר דן דנקנר בעת שכיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק.

ביום 17 בפברואר 2011 פרסם הבנק הודעה כמפורט להלן:

"בעקבות פרסום הודעת דובר משטרת ישראל בדבר העברה לפרקליטות של חומר חקירה הנוגע למנכ"ל הבנק, קיים הדירקטוריון של הבנק דיון ושמע סקירה מאת יו"ר הדירקטוריון, יאיר סרוסי, על מגעים שקיים במהלך היום בעקבות הודעת המשטרה".

בתום הסקירה פרסם הדירקטוריון את ההודעה הבאה:

"לאחר ששמע את סקירת היו"ר וחוות דעתם של היועצים המשפטיים ועל סמך המידע שהתפרסם והמצוי בידו, אימץ הדירקטוריון את המלצת היו"ר, להמשיך ולפעול בתאום מלא עם בנק ישראל, באופן שיבטיח, המשך פעילותו העסקית השוטפת של בנק הפועלים. הדירקטוריון מביע אמון במנכ"ל הבנק, ציון קינן, ומביע תקוותו כי בדיקת הפרקליטות תושלם במהירות מירבית ותעלה כי אין מקום להליכים משפטיים כנגדו".

ביום 21 במרץ 2011 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יוסף ירום כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים), בתוקף מיום 21 במרץ 2011.

ביום 1 באפריל 2011 נכנס מר צבי נגן לתפקיד מנהל חטיבת טכנולוגיה ומחשוב, במעמד משנה למנכ"ל, במקומו של מר דוד לוזון אשר פרש מהבנק בתום תקופת חוזה העבודה שלו, בסוף חודש מרץ 2011.

דירקטוריון הבנק קיים 9 ישיבות בתקופה ינואר-מרץ 2011.

ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 62 ישיבות בתקופה ינואר-מרץ 2011.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת בתדירות רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף כל שנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת "עוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך שימוש במודל הבקרה של Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה שנתית של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות. במהלך שנת 2011 יבצע הבנק, בסיוע חברת הייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2011. עדכון התיעוד ובחינת האפקטיביות הנ"ל מבוצעים בבנק על-פי תוכנית עבודה שנקבעה, כשעל-פי המתוכנן, החלה פעילות זו ברבעון הראשון של השנה ועיקרה יושלם בסוף הרבעון השלישי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרץ 2011 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במסגרת יישום הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי החל מהרבעון הראשון של שנת 2011, הופעלה על-ידי הבנק מערכת ממוחשבת התומכת בטיפול החשבונאי הנגזר מההוראה. יישום ההוראה החדשה חייב שינויים בנהלי העבודה הקשורים לאיתור וסיווג חובות בעייתיים, קביעת הפרשות להפסדי אשראי וכמו-כן שינויים בבקורות הקיימות בתהליכים אלו לרבות קביעת בקורות מפצות בשל היישום לראשונה של ההוראה. פרט לכך, במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.



ציון קינן
מנהל כללי



יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במאי 2011

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2010				2011			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
מטבע ישראלי לא-צמוד							
3.82	1,501	159,384		4.35	1,979	184,941	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		535	79,505		(91)	107,995	נגזרים משובצים ו-ALM
3.45		2,036	238,889	2.60	1,888	292,936	סך-הכל נכסים
(0.84)		(288)	(138,321)	(1.58)	(593)	(150,910)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(700)	(85,398)		129	(117,425)	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.78)		(988)	(223,719)	(0.69)	(464)	(268,335)	סך-הכל התחייבויות
1.67	2.98			1.91	2.77		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
1.02	143	56,422		7.82	1,080	56,841	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(9)	4,887		(30)	6,451	נגזרים משובצים ו-ALM
0.88		134	61,309	6.80	1,050	63,292	סך-הכל נכסים
(0.52)		(56)	(43,167)	(7.66)	(775)	(41,600)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(122)	(16,483)		5	(15,738)	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.20)		(178)	(59,650)	(5.48)	(770)	(57,338)	סך-הכל התחייבויות
(0.32)	0.50			1.32	0.16		פער הריבית

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית של הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מכשירים נגזרים מגדירים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- היתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 בסך של 43 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 82 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 21 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של 181 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 191 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
(6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2010				2011			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
	*(11.90)	(2,331)	*74,717	(0.54)	(87)	63,738	נכסים⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		170	10,583		21	12,310	נגזרים מגדרים
		(2,376)	156,190		(119)	177,212	נגזרים משובצים ו ALM
	(7.31)	(4,537)	*241,490	(0.29)	(185)	253,260	סך-הכל נכסים
	*13.32	3,113	*(88,640)	1.30	273	(83,617)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(71)	(10,592)		(13)	(12,615)	נגזרים מגדרים
		1,942	(140,275)		345	(157,803)	נגזרים משובצים ו ALM
8.07		4,984	*(239,507)	0.95	605	(254,035)	סך-הכל התחייבויות
0.76	*1.42			0.66	0.76		פער הריבית

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית של הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנת.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 בסך של 43 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 82 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 21 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של 181 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 191 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2010				2011			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
סך-הכל							
(0.94)	(687)	*290,523		3.95	2,972	305,520	נכסים כספיים שהניבו
							הכנסות מימון ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
	170	10,583			21	12,310	נגזרים מגדרים
	(1,850)	240,582			(240)	291,658	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.74)	(2,367)	*541,688		1.82	2,753	609,488	סך-הכל נכסים
							התחייבויות כספיות שגרמו
	4.04	2,769	* (270,128)		(1.60)	(1,095)	הוצאות מימון ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
	(71)	(10,592)			(13)	(12,615)	נגזרים מגדרים
	1,120	(242,156)			479	(290,966)	נגזרים משובצים ו-ALM
2.89	3,818	* (522,876)		(0.43)	(629)	(579,708)	סך-הכל התחייבויות
1.15	3.10			1.39	2.35		פער הריבית

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית של הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 בסך של 43 מיליוני ש"ח (3 במרץ 2010: 82 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 21 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 64 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 181 מיליוני ש"ח (3 במרץ 2010: 191 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע-ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
2010		2011	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
(70)		(6)	
בגין אופציות			
40		(27)	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משבצים שהופרדו) ⁽²⁾			
334		163	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
(3)		(2)	
הוצאות מימון אחרות			
1,752		2,252	
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(299)		(14)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
1,453		2,238	
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
סך-הכל			
*290,523		305,520	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^{(4)(3)**}			
*5,330		6,567	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
3,158		1,667	
נכסים כספיים אחרים ⁽⁴⁾			
(1,098)		(4,414)	
הפרשה להפסדי אשראי***			
*297,913		309,340	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
*(270,128)		(276,127)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
*(7,677)		(9,456)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
(3,921)		(6,042)	
התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁴⁾			
*281,726		(291,625)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
16,187		17,715	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
*5,829		5,973	
נכסים לא-כספיים			
*(1,279)		(797)	
התחייבויות לא כספיות			
20,737		22,891	
סך-כל האמצעים ההוניים			

* סווג מחדש.

** לפני ניכוי הפרשה פרטנית וקבוצתית להפסדי אשראי ולאחר מחיקה חשבונאית. בשנת 2010 לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

*** בשנת 2010 הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים.

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי: בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית של הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משבצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 בסך של 43 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 82 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 21 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של 181 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 191 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראל צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2010				2011			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	מימון ⁽¹⁾	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	מימון ⁽¹⁾
במיליון דולר של				במיליון דולר של			
ארצות-הברית				ארצות-הברית			
%	%	%	%	%	%	%	%
מטבע חוץ (לרבות מטבע							
ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
פעילות מקומית⁽⁴⁾							
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾							
	*(1.42)	(71)	*19,842	5.19	225	17,680	
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		47	2,853		8	3,372	נגזרים מגדרים
		(673)	42,044		1,159	49,150	נגזרים משובצים ו-ALM
(4.24)		(697)	*64,739	8.17	1,392	70,202	סך-הכל נכסים
התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾							
	4.05	239	*(23,265)	(1.24)	(71)	(22,940)	השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(20)	(2,857)		(4)	(3,455)	נגזרים מגדרים
		518	(37,697)		(972)	(44,220)	נגזרים משובצים ו-ALM
4.54		737	*(63,819)	(6.06)	(1,047)	(70,615)	סך-הכל התחייבויות
0.30	*2.63			2.11	3.95		פער הריבית

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי: בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית של הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושכ אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רוחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2011 בסך של 43 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 82 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 21 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מודד, בסך של 181 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2010: 191 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2011

תוספת 2

מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
4,835	3,237	7,040	12,923	8,527	142,718
7,461	4,901	17,702	33,147	42,117	32,643
	1	4	2,070	1,431	2,434
12,296	8,139	24,746	48,140	52,075	177,795
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
3,085	4,156	6,640	9,287	10,343	124,627
9,337	4,740	18,774	30,055	49,380	32,190
-	-	11	2,882	1,714	2,963
12,422	8,896	25,425	42,224	61,437	159,780
מכשירים פיננסיים, נטו					
(126)	(757)	(679)	5,916	(9,362)	18,015
13,007	13,133	13,890	14,569	8,653	18,015

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מחדש מיתרות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2010.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (5) רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2010 בדצמבר 31			2010 במרץ 31			2011 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	
0.36	5.12	190,144	0.34	4.81	⁽¹⁾ 162,980	0.40	5.92	182,340	2,819	-	241
0.83		109,893	0.62		97,587	0.89		138,239	11	28	229
0.18		5,370	0.34		⁽¹⁾ 5,112	0.18		5,940	-	-	-
**0.53		305,407	**0.44		265,679	**0.61		326,519	2,830	28	470
0.46	3.99	158,707	0.30	3.11	⁽¹⁾ 139,792	0.45	4.39	158,592	38	-	416
0.87		124,622	0.74		107,123	0.96		144,749	-	-	273
0.28		5,900	0.25		⁽¹⁾ 4,134	0.28		7,570	-	-	-
**0.63		289,229	**0.49		251,049	**0.68		310,911	38	-	689
		16,178			14,630			15,608	2,792	28	(219)
								15,608	12,816		12,788

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2011

תוספת 2 (המשך)

מעל דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל שנה עד 3 חודשים
מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
9,864	10,990	19,869	9,249	2,113	1,812	נכסים פיננסיים*
2,818	762	1,503	755	655	11	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
12,682	11,752	21,372	10,004	2,768	1,823	סך-הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
11,030	12,141	12,163	4,641	1,467	1,396	התחייבויות פיננסיות*
5,767	2,054	4,851	1,839	1,518	348	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
16,797	14,195	17,014	6,480	2,985	1,744	סך-הכל שווי הוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
(4,115)	(2,443)	4,358	3,524	(217)	79	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר
1,186	5,301	7,744	3,386	(138)	79	החשיפה המצטברת במיגזר

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2010.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגורם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2010 בדצמבר 31			2010 במרץ 31			2011 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח			
3.40	3.12	58,727	3.36	3.52	57,040	3.31	3.53	57,673	1,277	273	2,226
4.07		6,787	2.05		5,963	4.59		6,504	-	-	-
**3.47		65,514	**3.24		63,003	**3.44		64,177	1,277	273	2,226
4.25	2.19	45,375	4.21	2.84	44,189	4.18	2.07	46,023	-	38	3,147
3.92		16,219	3.43		16,539	3.79		16,377	-	-	-
**4.02		61,594	**3.79		60,728	**4.08		62,400	-	38	3,147
		3,920			2,275			1,777	1,277	235	(921)
								1,777	1,777	500	265

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2011

תוספת 2 (המשך)

מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע-חוץ***					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
3,598	2,714	5,286	6,316	10,372	36,187
נכסים פיננסיים*					
16,594	7,466	21,593	53,795	95,042	62,243
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
15	69	31	5,464	4,574	5,214
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
20,207	10,249	26,910	65,575	109,988	103,644
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
1,182	1,381	3,526	15,438	14,285	41,971
התחייבויות פיננסיות*					
18,520	8,204	22,667	44,579	82,200	70,206
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
9	32	26	4,674	4,291	4,686
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
19,711	9,617	26,219	64,691	100,776	116,863
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
496	632	691	884	9,212	(13,219)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור					
(1,304)	(1,800)	(2,432)	(3,123)	(4,007)	(13,219)
החשיפה המצטברת במיגור					

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 (1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסווג מחדש מיתרות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2010.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגירם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2010 בדצמבר 31			2010 במרץ 31			2011 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	
1.05	3.94	61,823	0.89	2.99	⁽¹⁾ 70,973	1.07	3.87	65,346	296	72	505
1.15		228,904	1.03		207,469	1.14		260,180	-	1,171	2,276
0.24		17,069	0.33		⁽¹⁾ 17,624	0.27		15,367	-	-	-
**1.08		307,796	**0.96		296,066	**1.09		340,893	296	1,243	2,781
1.58	1.88	83,963	1.41	1.67	⁽¹⁾ 86,522	1.39	1.86	81,413	141	1,171	2,318
1.01		208,631	0.91		189,919	0.97		246,925	8	83	458
0.22		16,482	0.35		⁽¹⁾ 18,583	0.24		13,718			
**1.12		309,076	**1.02		295,024	**1.04		342,056	149	1,254	2,776
		(1,280)			1,042			(1,163)	147	(11)	5
								(1,163)	(1,310)	(1,299)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2011

תוספת 2 (המשך)

מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
18,297	16,941	32,195	28,488	21,012	180,717
נכסים פיננסיים***					
26,873	13,129	40,798	87,697	137,814	94,897
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
15	70	35	7,534	6,005	7,648
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
45,185	30,140	73,028	123,719	164,831	283,262
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
15,297	17,678	22,329	29,366	26,095	167,994
התחייבויות פיננסיות*					
33,624	14,998	46,292	76,473	133,098	102,744
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
9	32	37	7,556	6,005	7,649
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
48,930	32,708	68,658	113,395	165,198	278,387
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(3,745)	(2,568)	4,370	10,324	(367)	4,875
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור					
12,889	16,634	19,202	14,832	4,508	4,875
החשיפה המצטברת במיגור					

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 *** כולל מניות המוצגות בטרור "ללא תקופת פירעון".
 (1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסווג מחדש מתירות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2010.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגירם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2010 בדצמבר 31			2010 במרץ 31			2011 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח			
1.05	4.67	312,979	1.05	4.41	⁽¹⁾ 292,552	1.07	5.33	307,664	6,697	345	2,972
1.11		345,584	0.92		311,019	1.11		404,923	11	1,199	2,505
0.23		22,439	0.33		⁽¹⁾ 22,736	0.24		21,307	-	-	-
**1.05		681,002	**0.96		626,307	**1.07		733,894	6,708	1,544	5,477
1.38	2.96	288,045	1.30	2.79	⁽¹⁾ 270,503	1.32	3.04	286,028	179	1,209	5,881
1.09		349,472	0.98		313,581	1.08		408,051	8	83	731
0.23		22,382	0.33		⁽¹⁾ 22,717	0.25		21,288	-	-	-
**1.19		659,899	**1.10		606,801	**1.15		715,367	187	1,292	6,612
		21,103			19,506			18,527	6,521	252	(1,135)
								18,527	12,006	11,754	

ליום 31 במרץ 2011							
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*				
בסיכון אשראי לציבור נכלל:							
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי מסחרי בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾
41	2	4	87	154	2,618	638	1,980
1,281	(19)	(5)	1,838	2,839	41,349	21,951	19,398
1,135	2	(36)	3,811	4,864	69,319	29,384	39,935
24	-	-	63	67	4,825	1,866	2,959
408	6	127	387	830	24,651	8,445	16,206
97	2	(5)	417	455	7,239	1,380	5,859
32	1	(8)	71	98	7,732	1,863	5,869
116	1	(49)	78	492	10,504	3,803	6,701
298	-	(67)	1,498	2,347	34,828	15,036	19,792
152	4	-	120	185	13,656	4,368	9,288
74	1	26	99	298	8,588	2,013	6,575
354	-	(1)	-	-	46,947	4,860	42,087
919	58	29	936	-	73,893	34,307	39,586
4,931	58	15	9,405	12,629	346,149	129,914	216,235
294	-	(1)	858	1,499	43,597	17,856	25,741
5,225	58	14	10,263	14,128	389,746	147,770	241,976
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:							
49	-	4	376	575	4,486	1,244	3,242
9	-	-	-	35	4,919	530	4,389

- * סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור, וכספים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 234,628, 3,757, 573.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,803 מיליוני ש"ח).
 - (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.
 - (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
 - (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-371 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,718 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ליום 31 במרץ 2010					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה רבעונית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור*	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
153	2	2,471	616	1,855	חקלאות
2,804	82	39,000	21,341	17,659	תעשייה
5,349	84	**63,712	**23,872	39,840	בינוי ונדל"ן
4	-	4,626	2,044	2,582	חשמל ומים
806	5	22,422	8,265	14,157	מסחר
715	2	6,531	1,037	5,494	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
102	(32)	7,681	1,943	5,738	תחבורה ואחסנה
281	(5)	9,118	4,987	4,131	תקשורת ושירותי מחשב
1,351	39	33,255	15,886	17,369	שירותים פיננסיים
262	11	10,649	3,138	7,511	שירותים עסקיים אחרים
257	1	8,245	1,570	6,675	שירותים ציבוריים וקהילתיים
855	6	**38,290	**3,913	34,377	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
737	78	68,680	32,421	36,259	אנשים פרטיים - אחר
13,676	273	314,680	121,033	193,647	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
1,742	31	46,915	19,597	27,318	בגין פעילות לווים בחו"ל
15,418	304	**361,595	**140,630	220,965	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
622	-	5,010	1,454	3,556	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
-	-	279	279	-	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

* נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק הוצגו מחדש כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, וההסתמכות על נתונים אלה לצורך קביעת ההפרשה הקבוצתית. כחלק מהיערכות זו, ביצע הבנק מהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק. להלן נתונים בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור כפי שפורסם ליום 31 במרץ 2010 לענפי המשק העיקריים שהוצגו מחדש: בענף שירותים עסקיים אחרים - כ-18.7 מיליארד ש"ח (מזה: בגין פעילות לווים בישראל כ-17.3 מיליארד ש"ח), בענף מסחר - כ-18.2 מיליארד ש"ח (מזה: בגין פעילות לווים בישראל כ-16.6 מיליארד ש"ח), בענף בינוי ונדל"ן - כ-65.6 מיליארד ש"ח (מזה: בגין פעילות לווים בישראל כ-57.7 מיליארד ש"ח), בענף תעשייה - כ-48.4 מיליארד ש"ח (מזה: בגין פעילות לווים בישראל כ-43.1 מיליארד ש"ח).

** נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללתן של כ-3.4 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.

(1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 2,142,287, 4,281 ו-2,397 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,214 מיליוני ש"ח).

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

(4) קבוצים ומושבים, ארגונים אזויים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתם.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי חשק – מאוחד תוספת 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2010					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
157	(6)	2,544	641	1,903	חקלאות
2,231	231	40,972	23,073	17,899	תעשייה
5,074	320	67,744	28,460	39,284	בינוי ונדל"ן ⁽⁶⁾
64	-	4,613	1,738	2,875	חשמל ומים
683	109	23,903	8,018	15,885	מסחר
498	(10)	6,866	1,373	5,493	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
258	(39)	8,001	2,164	5,837	תחבורה ואחסנה
537	(9)	10,332	4,159	6,173	תקשורת ושירותי מחשב
1,979	46	32,424	14,093	18,331	שירותים פיננסיים
144	46	12,687	3,924	8,763	שירותים עסקיים אחרים
164	6	8,474	1,767	6,707	שירותים ציבוריים וקהילתיים
733	-	44,544	4,684	39,860	אנשים פרטיים - הלוואות כדיר
914	355	72,756	33,598	39,158	אנשים פרטיים - אחר
13,436	1,049	335,860	127,692	208,168	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
1,459	53	43,497	18,198	25,299	בגין פעילות לווים בחו"ל
14,895	1,102	379,357	145,890	233,467	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי החשק השונים:					
666	(23)	4,459	1,270	3,189	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
37	-	4,508	248	4,260	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 4,180, 226,320 ו-2,967 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח).
- יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- קבוצים ומושבים, ארמנים אזורים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
- לרבות תאגידים בשליטתם.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-363 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,690 מיליוני ש"ח, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

תוספת 4

חלק א' – מידע בדבר סך-כך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 31 במרץ 2011													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית											
		חשיפה מאזנית חוץ-מאזנית ⁽²⁾						חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזנית אשראי מסחרי חוץ-מאזני בעייתית ⁽⁴⁾	סך חשיפה	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתית ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
										לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽³⁾	
1,629	1,404	113	10,633	109	404	9,775	6,742	7,380	14,122	1,734	1,298	1	א. ארצות-הברית
333	704	-	4,051	-	-	4,225	3,188	-	3,188	478	559	-	ב. שוויץ
2,180	1,129	10	9,822	-	30	4,079	770	322	1,092	1,668	1,641	-	ג. אנגליה
96	98	-	935	147	147	3,100	2,906	443	3,349	40	154	-	ד. תורכיה
1,144	825	-	3,087	9	9	1,969	-	-	-	831	953	185	ה. גרמניה
857	835	-	4,830	-	-	1,692	-	-	-	485	1,163	44	ו. צרפת
35	112	-	176	-	3	147	-	-	-	132	15	-	ז. אירלנד
139	68	-	335	-	-	207	-	-	-	49	133	25	ח. ספרד
2	3	-	-	-	-	5	-	-	-	2	3	-	ט. פורטוגל
-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	י. יוון
3,002	4,776	-	2,914	15	2	8,029	251	119	370	5,565	1,355	858	יא. אחרות
9,417	9,955	123	36,784	280	595	33,229	13,857	8,264	22,121	10,985	7,274	1,113	סך-כל החשיפות למדינות זרות
617	245	-	1,923	149	147	4,015	3,153	561	3,714	495	347	20	סך החשיפות למדינות LDC

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחסויות של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

שרת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך-כך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 במרץ 2010												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית							
		מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה				מדינה	סך-כל החשיפה המאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	למשלחות ⁽³⁾	
2,097	1,020	350	11,422	936	10,234	7,117	9,087	16,204	1,542	1,521	54	א. ארצות-הברית
166	401	-	3,473	-	4,131	3,564	-	3,564	308	259	-	ב. שוויץ
1,810	1,286	3	7,003	19	4,813	1,717	634	2,351	1,611	1,477	8	ג. אנגליה
100	92	12	960	70	3,046	2,854	213	3,067	148	43	1	ד. תורכיה
1,295	1,304	1	2,486	-	2,599	-	-	-	788	1,453	358	ה. גרמניה
558	584	-	1,679	1	1,142	-	-	-	326	624	192	ו. צרפת
48	195	-	342	20	243	-	-	-	194	49	-	ז. אירלנד
129	75	-	180	-	204	-	-	-	10	183	11	ח. ספרד
2	21	-	-	-	23	-	-	-	23	-	-	ט. פורטוגל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	י. יוון
4,545	4,460	9	2,991	38	9,293	288	5	293	4,468	3,278	1,259	יא. אחרות
10,750	9,438	375	30,536	1,084	35,728	15,540	9,939	25,479	9,418	8,887	1,883	סך-כל החשיפות למדינות זרות
312	448	12	1,500	70	3,871	3,111	216	3,327	546	204	10	סך החשיפות למדינות LDC

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה). שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC). בהוראת ניהול בנקאי תקן מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך-כך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2010												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית							
					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	למשלות ⁽³⁾	המדינה
2,074	1,097	99	11,483	413	4,762	1,591	9,529	11,120	1,729	1,441	1	א. ארצות-הברית
163	718	-	3,746		4,479	3,598		3,598	329	552	-	ב. שוויץ
1,739	1,637	4	8,565	32	4,303	927	304	1,231	1,738	1,638	-	ג. אנגליה
58	31	-	1,197	68	2,757	2,668	531	3,199	38	51	-	ד. תורכיה
961	1,228	-	3,432	9	2,189	-	-	-	838	1,173	178	ה. גרמניה
769	859	-	4,377	1	1,628	-	-	-	493	1,073	62	ו. צרפת
18	197	-	178	-	215	-	-	-	197	16	2	ז. אירלנד
100	86	-	115	-	186	-	-	-	32	129	25	ח. ספרד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ט. פורטוגל
-	2	-	1	-	2	-	-	-	1	-	1	י. יוון
3,690	4,408	-	2,434	1	8,279	181	146	327	5,124	1,822	1,152	יא. אחרות
9,572	10,263	103	35,528	524	28,800	8,965	10,510	19,475	10,519	7,895	1,421	סך-כל החשיפות למדינות זרות
419	252	-	1,865	69	3,500	2,829	676	3,505	447	208	16	סך החשיפות למדינות LDC

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה). שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חלק ב' – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

פירוט שמות המדינות:

קנדה

סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,605 מיליוני ש"ח ליום 31.3.2011 (ליום 31 במרץ 2010: 1,778 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2010: 2,235 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני מרץ 2011 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2010.

אני, ציון קינן, מצהיר כ:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

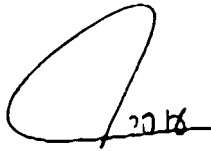

ציון קינן
מנהל כללי

תל-אביב, 30 במאי 2011

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.



עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 30 במאי 2011

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

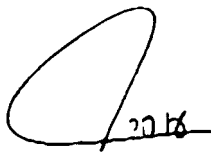
תל-אביב, 30 במאי 2011

31 במרץ		31 בדצמבר	
2010	2011	2010	2011
מבוקר	בליתי מבוקר	מבוקר	ביאור
נכסים			
50,331	47,249	50,331	מזומנים ופקדונות בבנקים
31,604	26,516	31,604	ניירות-ערך
16	16	16	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
**236,671	**224,567	**236,671	אשראי לציבור
***11,383	***11,364	***11,383	הפרשה להפסדי אשראי
225,288	213,203	225,288	אשראי לציבור, נטו
339	105	339	אשראי לממשלות
132	118	132	השקעות בחברות כלולות
3,803	3,777	3,803	בנינים וציוד
**65	**197	**65	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
**6,472	**5,465	**6,472	נכסים בגין מכשירים נגזרים
**2,826	**3,199	**2,826	נכסים אחרים
320,876	299,845	320,876	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
233,965	223,216	233,965	פקדונות הציבור
4,834	5,654	4,834	פקדונות מבנקים
1,335	1,549	1,335	פקדונות הממשלה
386	418	386	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,608	21,395	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
**10,249	**7,991	**10,249	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
**19,073	**18,083	**19,073	התחייבויות אחרות
297,450	278,306	297,450	סך-כל ההתחייבויות
23,089	21,195	23,089	הון מיוחס לבעלי המניות של הבנק
337	344	337	זכויות שאינן מקנות שליטה
23,426	21,539	23,426	סך-כל ההון
320,876	299,845	320,876	סך-כל ההתחייבויות וההון

* ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגמים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 31.3.2011 אינם בני השוואה לנתונים המסומנים ב-* בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 1 בתמצית לדוחות הכספיים.

** הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים ראה ביאור 1. כמו-כן, במספרי השוואה ליום 31.3.2010 יתרות בגין מכשיר פיננסי מסויים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.



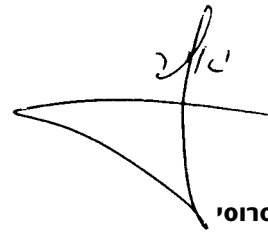
עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי



ציון קינן

מנהל כללי



יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במאי 2011

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011		2010	
	בלתי מבוקר	ביאור		מבוקר
1,752	2,252	9	7,775	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
299	14	3	1,030	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,453	2,238		6,745	רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות תפעוליות ואחרות				
*1,162	1,224		4,811	עמלות תפעוליות
15	22	10	77	רווחים מהשקעות במניות, נטו
40	29		221	הכנסות אחרות
1,217	1,275		5,109	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
1,103	1,260		4,650	משכורות והוצאות נלוות
369	369		1,518	אחזקה ופחת בניינים וציוד
**9	3		**141	הפחתות וירדת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
**447	475		**2,001	הוצאות אחרות
1,928	2,107		8,310	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
742	1,406		3,544	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
289	506		1,353	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
453	900		2,191	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
2	1		3	חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר מיסים
				רווח נקי מפעולות רגילות:
455	901		2,194	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	1		18	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
461	902		2,212	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1	1		16	רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
				רווח נקי:
456	902		2,210	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	1		18	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
462	903		2,228	המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה:				
				רווח בסיסי:
0.35	0.68		1.67	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-		0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.35	0.68		1.68	סך-הכל
רווח מדולל:				
0.35	0.67		1.66	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-		0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.35	0.67		1.67	סך-הכל

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.
** הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני IFRS מסויימים
רווח נקי
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
מימוש אופציות למניות
רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
יתרה ליום 31 במרץ 2011

* בניכוי 653,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011

סך-הכלל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה* מבוסס מניות
				התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום**	התאמות בגין גידור תזרים מזומנים	הפסדים, נטו, בגין גידור תזרים מזומנים		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
23,426	337	23,089	14,327	(24)	(110)	553	8,343	(21)	217	8,147
(816)	(9)	(807)	(807)							
(40)	(3)	(37)	(97)		110		(50)		(5)	(45)
902	(1)	903	903							
(246)	(3)	(243)				(243)				
(8)		(8)				(8)				
64	1	63				63				
13	5	8					8		8	
1		1					1		(14)	15
8		8		8						
(3)		(3)		(3)						
23,301	327	22,974	***14,326	(19)	-	365	8,302	(21)	206	8,117

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011

(המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

רווח נקי

התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות

מימוש אופציות למניות

רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 במרץ 2010

* בניכוי 700,000 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010										
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
				הפסדים, נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום**	התאמות בגין זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
20,948	350	20,598	12,099	(46)	(110)	442	8,213	(19)	154	8,078
456	(6)	462	462							
224		224				224				
(55)		(55)				(55)				
(50)		(50)				(50)				
8		8					8		8	
1		1					1		(22)	23
10		10		10						
(3)		(3)		(3)						
21,539	344	21,195	12,561	(39)	(110)	561	8,222	(19)	140	8,101

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011 (המשך)

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
	רווח נקי
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	מימוש/פקיעה אופציות למניות
	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה בת
	גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה
	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

* בניכוי 653,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.
** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010										
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
				רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מתרגום**	התאמות בגין זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
20,948	350	20,598	12,099	(46)	(110)	442	8,213	(19)	154	8,078
2,210	(18)	2,228	2,228							
216		216				216				
(77)	7	(84)				(84)				
(22)	(1)	(21)				(21)				
126		126					126		126	
4		4					4	(2)	(63)	69
33		33		33						
(11)		(11)		(11)						
(4)	(4)									
3	3									
23,426	337	23,089	14,327	(24)	(110)	553	8,343	(21)	217	8,147

תמצית דוח על תזרימי מזומנים – מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
2,228	462	903	רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:
-	(2)	-	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
(18)	(6)	(1)	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
715	175	174	פחת על בניינים וציוד
151	11	6	הפחתות
1,030	299	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(433)	*398	(27)	הפסד (רווח) ממימוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפידיון
(52)	(9)	1	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(12)	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
114	8	8	שניו בהטבה בשל עסקות תשלום מבוטס מניות
37	18	186	פיצויי פרישה-גידול בעודף העתודה על היעודה
49	(1)	(141)	מיסים נדחים, נטו
372	*89	43	הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
4,181	*1,442	1,166	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים לפעילות בנכסים			
477	(8,830)	(208)	פקדונות בבנקים, נטו
(137)	(80)	(200)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
112	52	81	תמורה מפידיון אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
(13,282)	(1,225)	(1,147)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
9,485	*3,439	2,978	תמורה ממימוש ניירות-ערך זמינים למכירה
904	(867)	732	ניירות-ערך למסחר, נטו
(16)	(16)	(51)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו
(10,602)	2,346	(5,694)	אשראי לציבור, נטו
(121)	113	28	אשראי לממשלות, נטו
(18)	-	-	רכישת זכויות בחברות כלולות
-	(2)	-	השקעה בחברה כלולה
-	-	3	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(687)	(107)	(121)	רכישת בניינים וציוד
26	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(1,132)	(483)	159	נכסים אחרים, נטו
(14,991)	*5,660	(3,440)	מזומנים, נטו, לפעילות בנכסים

* סווג מחדש.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים – מאוחד

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2010	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון			
1,972	(8,777)	(2,196)	פקדונות מהציבור, נטו
(1,621)	(801)	799	פקדונות מבנקים, נטו
(216)	(2)	(108)	פקדונות מהממשלה, נטו
(408)	(376)	42	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
6,155	65	934	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(2,031)	*(1,871)	(290)	פידיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,608	1,283	(1,222)	התחייבויות אחרות, נטו
4	1	1	הנפקת מניות ואופציות
(4)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
8,459	*(10,478)	(2,040)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון
(2,351)	(14,696)	(4,314)	קיטון במזומנים
51,625	51,625	49,274	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
49,274	36,929	44,960	יתרת מזומנים לסוף התקופה

* סווג מחדש.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2011 נערכה לפי כללי החשבונאות המקובלים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם ל- IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יישמו בעיקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010 למעט המפורט בסעיף ג' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 והביאורים הנלווים להם.

ב. סיווג מחדש עקב יישום לראשונה של תקני חשבונאות

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ג' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכתרות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש: פריטים שנכללו בתמצית מאזן מאוחד:

- נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין בסך של 197 מיליוני ש"ח ושל 65 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 31 במרץ 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת סעיף נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 31 במרץ 2011 בשורה נפרדת.
- נכסים בגין מכשירים נגזרים בסך של 5,465 מיליוני ש"ח ושל 6,472 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 31 במרץ 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 31 במרץ 2011 בשורה נפרדת.
- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסך של 7,991 מיליוני ש"ח ושל 10,249 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 31 במרץ 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת התחייבויות אחרות, הוצגו במאזן ליום 31 במרץ 2011 בשורה נפרדת.
- נתוני אשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 סווגו מחדש כדי להתאים להצגה בסכום ברוטו החל מיום 1 בינואר 2011. פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:
- הוצאות בגין הפחתות וירידות ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין בסך של 9 מיליוני ש"ח סווגו מחדש מהוצאות אחרות והוצגו בשורה נפרדת לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2010. כמו-כן, סכום של 141 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

1. בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה ונילו של חובות פגמים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. העקרונות המנחים שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הקודמות בנושא סיווג ומדידה של חובות בעייתיים, המפורטות בביאור (ז) בדוחות הכספיים לשנת 2010.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון, פקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך ששאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת-ערך (כגון, אגרות-חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

הפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה, הבנק נדרש לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה נאותה, על-מנת לכסות הפסדי אשראי צפויים, בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבוביות.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו-כן, הבנק בוחר את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות ששך יתרתם החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשה להפסדי אשראי וביטחונות), מקובצות ברמת הלקוח, הינה מעל 1 מיליון ש"ח. בנוסף, מזהה הבנק לצורך בחינה פרטנית, חובות מסוימים בעלי מאפייני בעייתיות אחרים וכן חובות לקוחות בארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר ההפרשה לירידת-ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי נבחנת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו-כן, כל חוב שנתאי שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיר בבנק למשכנתאות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששוועד להבטחת אותו חוב.

ההפרשה הפרטנית הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי ASC 450 Contingencies (טיפול חשבונאי בתלויות).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזהוים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיר לגביהם חשבה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450 ובהתאם להוראת המפקח על הבנקים, בהתבסס על שיעור הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בתקופות שלאחר מועד היישום לראשונה, תוך התחשבות בנתונים נוספים, לרבות נגזרות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כלכלית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, מגולם בשיעור המס.

ביאור 1

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הפרשה מזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי הפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. במועד תחילת יישום ההוראה החדשה, נכנס לתוקף תיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 314, חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק, למשכנתאות, המרחיב את תחולת חישוב הפרשה לפי נוסחת עומק הפיגור לכלל הלוואות לדיור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים והלוואות הממנות פעילות בעלת אופי עסקי. בנוסף, בהתאם להנחית הפיקוח על הבנקים, מחושבת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור שניתנו החל משנת 2009 ואילך, ואשר היחס בין החוב לבין שווי הנכס המשועבד במועד העמדת הלוואה (LTV) גבוה מ-60%.

בהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, ההפרשה הקבוצתית הנדרשת בהתייחס לסיכון אשראי חוץ-מאזני מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ-מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקן מספר 203, מדידה והלימות הון וסיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות. הפרשה זו לא מנוכה מסעיף אשראי לציבור והיא נכללת בסעיף התחייבויות אחרות במאזן.

בהתאם להוראה, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ-מאזני הבעייתיים בסיווגים: פגום (כמפורט לעיל), נחות או השגחה מיוחדת. סיכון אשראי נחות, כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני שאינו מוגן באופן מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששוועבד, אם קיים. לסיכון אשראי שסווג כאמור נדרש שתהינה חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב, שכן קיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים, אם הליקויים לא יתוקנו. סיכון אשראי חוץ-מאזני יסווג כנחות אם קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית לכך שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החוץ-מאזני תתמשש, ובנוסף - החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתמששות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג של חובות נחותים.

סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת, כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בעל חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם לא יטופלו, התוצאה של חולשות פוטנציאליות אלו עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון של האשראי או במעמד של התאגיד הבנקאי כנושה בתאריך עתידי מסוים. סיכון אשראי חוץ-מאזני יסווג בהשגחה מיוחדת אם קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית לכך, שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החוץ-מאזני תתמשש, ובנוסף - החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתמששות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג של חובות בהשגחה מיוחדת.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש, ובכל מקרה לא תוכרנה הכנסות מימון על יתרת חוב מחוקה חשבונאית (ראה להלן). כמו-כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. עם זאת, חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבוצע בהתאם לתנאיו החדשים, מטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית, עד למחיקתם חשבונאית.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחרו על בסיס קבוצתי, מסווגים כחובות פגומים ומוערכים על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא יפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמץ גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים), במקרה בו מדובר בחוב אשר ההפרשה הפרטנית בגינו מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון. הבנק מוחק חשבונאית כל יתרת חוב העולה על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקת חשבונאית אינן כרוכות ביותר משפטי וכן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

השפעת היישום לראשונה

- ההוראה מיושמת החל מיום 1 בינואר 2011, בדרך של מכאן ולהבא. במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:
 - מחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים למחיקה חשבונאית;
 - סיווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עמד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש אינו חוב פגום, הבנק לא סיווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד החוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
 - ביטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים המתחייבים;
 - התאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
 - התאים את יתרת המיסים השוטפים והמיסים הנדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.
- השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 807 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2011.

ביאור 1

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי בתמצית דוחות רבעוניים מאוחדים אלו יישמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושאים המפורטים להלן והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום:
 1. IFRS 2, תשלום מבוסס מניות;
 2. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים;
 3. IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
 4. IAS 8, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
 5. IAS 10, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
 6. IAS 16, רכוש קבוע;
 7. IAS 17, חכירות;
 8. IAS 20, הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
 9. IAS 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע-חוץ;
 10. IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
 11. IAS 28, השקעות בחברות כלולות;
 12. IAS 29, דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
 13. IAS 31, זכויות בעסקות משותפות;
 14. IAS 33, רווח למניה;
 15. IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים;
 16. IAS 36, ירידת-ערך נכסים;
 17. IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים;
 18. IAS 40, נדל"ן להשקעה.

- יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי בוצע בהתאם לעקרונות שלהלן:
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית שחלים ספציפית על נושאים אלו;
 - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על-ידי המפקח;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;

להלן עיקרי המדיניות החשבונאית המיושמת בנושאים שלהלן והשפעת היישום לראשונה:

2.1 IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו-IAS 31, זכויות בעסקות משותפות

בסיס האיחוד

בשל היישום לראשונה של IFRS 3 (2008) ו-IAS 27 (2008) הקבוצה שיתנה את המדיניות החשבונאית המיושמת בטיפול בצירופי עסקים ועסקות עם זכויות שאינן מקנות שליטה.

צירופי עסקים

הבנק מיישם לגבי כל צירופי העסקים את שיטת הרכישה (acquisition method). עבור רכישות אשר תבצענה לאחר יום 1 בינואר 2011, המוניטין יוכר למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה, לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת, וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכויות הונות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על-ידי הרוכשת, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו. התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של הנכסים שהועברו לבעלים הקודמים של הנרכשת, התחייבויות שהתהוו לרוכש מול הבעלים הקודמים של הנרכשת וזכויות הונות שהונפקו על-ידי הבנק, בצירוף עסקים שהושג בשלבים, ההפרש בין השווי ההוגן למועד הרכישה של הזכויות הונות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על-ידי הבנק לבין הערך הפנקסני לאותו מועד נזקף לדוח רווח והפסד במסגרת סעיף רווח מפעולות בלתי-רגילות. כמו-כן, התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של תמורה מותנית. לאחר מועד הרכישה, הבנק מכיר בשינויים בשווי ההוגן של התמורה המותנית המסווגת כהתחייבות פיננסית בדוח רווח והפסד.

חברות בנות

חברות בנות הינן שיויות הנשלטות על-ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. בבחינת קיום השליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי. הבנק מפעיל שיקול דעת בקביעת מועד הרכישה ובאם השליטה התקבלה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על-ידי הבנק.

ביאור 1

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. זכויות שאינן מקנות שליטה, שהינן מכשירים המקנים זכות בעלות בהווה והמעניקים למחזיק בהן חלק בנכסים נטו במקרה של פירוק (לדוגמה: מניות רגילות), נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. מכשירים אחרים העומדים בהגדרה של זכויות שאינן מקנות שליטה (לדוגמה: אופציות למניות רגילות) נמדדים בשווי הוגן או לפי הוראות תקני IFRS רלוונטיים אחרים. הקצאת פריטי הרווח והרווח הכולל האחר בין בעלי המניות, רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית. עסקות עם זכויות שאינן מקנות שליטה, תוך שימור שליטה, עסקות עם זכויות שאינן מקנות שליטה, תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקות הנויות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לשינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף ישירות להון.

אובדן שליטה

בעת אובדן שליטה, הבנק גורע את הנכסים ואת ההתחייבויות של החברה הבת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברה הבת. אם נותרת השקעה כלשהי בחברה הבת לשעבר, אזי יתרת השקעה נמדדת לפי שווייה ההוגן במועד אובדן השליטה. הפרש בין התמורה ושווייה ההוגן של יתרת השקעה לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד בסעיף רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים. החל מאותו מועד, השקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי זמין למכירה, בהתאם למידת השפעה של הבנק בחברה המתחייסת.

השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות השקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הבנק. כאשר חלקה של הקבוצה בהפסדים עולה על ערך הזכויות של הקבוצה בחברה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני, הערך בספרים של אותן זכויות (כולל כל השקעה לזמן ארוך) מופחת לאפס והקבוצה אינה מכירה בהפסדים נוספים, אלא אם לקבוצה יש מחויבות לתמיכה בחברה המוחזקת או אם שילמה הקבוצה סכומים בעבורה.

אובדן השפעה מהותית

ישום שיטת השווי המאזני מפסיק החל מאותו מועד בו אבדה ההשפעה המהותית ויתרת השקעה מטופלת בהשקעה כנכס פיננסי. במועד זה, הקבוצה מודדת בשווי הוגן השקעה כלשהי שנותרה לה בחברה הכלולה לשעבר ומכירה ברווח או הפסד בסעיף "רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים" בכל הפרש בין השווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה ותמורה כלשהי ממימוש של חלק מההשקעה בחברה הכלולה לבין הערך בספרים של השקעה במועד זה. הסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווגים מחדש לרווח הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה היתה ממששת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתחייסים.

שינוי בשיעור החזקה בחברות כלולות תוך שימור השפעה מהותית

בעת עלייה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק מיישם את שיטת הרכישה רק בגין אחוזי החזקה הנוספים בעוד שההחזקה הקודמת נותרת ללא שינוי. בעת ירידה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק גורע חלק יחסי מהשקעתו ומכיר ברווח או הפסד מהמכירה במסגרת סעיף "רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים". כמו-כן, באותו מועד, חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווג מחדש לדוח רווח או הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה היתה ממששת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתחייסים.

עסקות בין חברתיות

יתרות הדדיות והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקות בין חברתיות, בוטלו ובמסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקות עם חברות כלולות, בוטלו כנגד השקעה לפי זכויות הקבוצה בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה קיימת ראייה לירידת-ערך.

השפעת היישום לראשונה

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, הבנק אימץ את ההקלה שנקבעה ב-IFRS 1, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים, ביחס לצירופי עסקים. בהתאם לכך, הוראות IFRS 3 (2008) לא יושמו למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות ורכישות של זכויות מיעוט שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011 המוניטין שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל. ליישום לראשונה של התקנים לא היתה השפעה מהותית.

2.2 IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע-חוץ

עסקות במטבע-חוץ

עסקות במטבע-חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק ושלוותיו לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע-חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. נכסים והתחייבויות לא-כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הון, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הון. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום למטבע הפעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא-כספיים המסווגים כזמינים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, הלוואות לפעילות חוץ המהוות חלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, או גידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ברווח כולל אחר. פריטים לא-כספיים הנקובים במטבע-חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הון שנוצרו ברכישה, תורגמו לשי"ח לפי שער החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לשי"ח לפי שער החליפין שבתוקף במועדי העסקות. הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2011. מועד אימוץ IAS 21, השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ, ומוצגים בהון בקרן תרגום של פעילויות חוץ (להלן: "התאמות מתרגום").

כאשר פעילות חוץ הינה חברה בת שאינה בבעלות מלאה של הקבוצה, החלק היחסי של הפרשי השער בגין פעילות החוץ מוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה.

שלוחות בנקאיות בחו"ל

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים לפני אימוץ IFRS, שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי סווגה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. בהתאם ל-IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים.
 - המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה).
 - גורמים נוספים היכולים לספק ראיה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת.
 - יחסיה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי – אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על-ידי התאגיד הבנקאי.
- הבנק ביצע בחינה מחודשת של השלוחות הבנקאיות בחו"ל, זאת בהתאם לכללי ה-IFRS והנחיות המפקח על הבנקים. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, שני סיווג של שלוחה בנקאית כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דרוש קבלת הנחיה מקדמית ממנהל יחידת דיווח כספי בפקוח על הבנקים. לאור זאת, עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור, ממשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של הבנק.

השפעת היישום לראשונה

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן היישום לראשונה, יישם הבנק את ההקלה שנקבעה ב-IFRS I, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים, ביחס להפרשי תרגום מצטברים, תוך יישום התקן בדרך של מאנא ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, קרן הון בחובה מהפרשי תרגום בסך 110 מיליוני ש"ח, סווגה ביום המעבר לתירת העודפים.

2.3 IAS 16, רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים" בדוח רווח והפסד.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נקופות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכרים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות שבבעלות הבנק אינן מופחתות.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך. הבנק יישם את התקן בדרך של יישום למפרע. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2011

ביאור 1

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2.4 IAS 17, חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושא הבנק באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגת כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. תשלומים עתידיים למימוש אופציה להארכת תקופת החכירה מול מנהל מקרקעי ישראל אינם מוכרים כחלק מהנכס וההתחייבות המתייחסת מאחר שהם מהווים דמי חכירה מותנים, הנגזרים משווי ההוגן של הקרקע במועדי היחידים העתידיים של הסכם החכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הקבוצה.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע אם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה. נכס ספציפי כפוף לחכירה אם קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים. הסדר מעביר זכות לשימוש בנכס אם הוא מעביר את הזכות לשלוט בשימוש בנכס.

השפעת היישום לראשונה

הבנק יישם את התקן בדרך של יישום למפרע. בהתאם לכך, זכויות בקרקע בחכירה מימונית מופחתות במלואן לאורך תקופת החכירה. כתוצאה מכך, השפעת יישום IAS 17 בבנק באה לידי ביטוי בהפחתת קרקעות בחכירה מימונית לאורך תקופת החכירה אשר מסתכמת בקטיון יתרת העודפים בסך של כ-37 מיליוני ש"ח.

2.5 IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים

מוניטין

למידע בדבר מדידת המוניטין בעת ההכרה לראשונה ראה סעיף 2.1 לעיל. בתקופות עוקבות מוניטין נמדד לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת-ערך שנצברו.

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על-ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך.

עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישמה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר מוכרות כהוצאה עם התהוותן.

הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי התוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי; אלא נבחנים לפחות אחת לשנה לצורך ירידת-ערך.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בבנק (כגון: תוכנות בתהליך פיתוח) אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלה נבחנים לירידת-ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בניגוד הן הוצאות. יתר העלויות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או למותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

השפעת היישום לראשונה

הבנק יישם את התקן בדרך של יישום למפרע. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.

2.6 IAS 40, נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק (על-ידי הבנק כבעלים או בחכירה מימונית) לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך:

א. שימוש בהספקת שירותים או למטרות מנהלתיות; או

ב. מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי עלות הרכישה בתוספת עלויות עסקה. בתקופות עוקבות הנדל"ן להשקעה נמדד לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך.

השפעת היישום לראשונה

הבנק יישם את התקן בדרך של יישום למפרע. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.

2.7 IAS 36, ירידת-ערך נכסים

ירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת-ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של הסכום בר ההשבה של הנכס. בתקופות העוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבוצעת אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר ההשבה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכופ יותר, אם קיימים סימנים לירידת-ערך. הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוונת הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת-ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים"). למטרת בחינת ירידת-ערך של מוניטין, יחידות מניבת מזומנים אליהן הוקצה מוניטין יקובצו כך שהרמה בה תיבחן ירידת הערך תשקף את הרמה הנמוכה ביותר בה המוניטין נתון למעקב למטרת דיווח פנימי אך לא תהיה גדולה ממגזר פעילות (לפני קיבוץ מיגזרים דומים).

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשורתיים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבת מזומנים על בסיס סביר ועקבי ובחנינים לירידת-ערך כחלק מבחינת ירידת-ערך בגין יחידות מניבות מזומנים להן הם מוקצים.

הפסדים מירידת-ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת-ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסד מירידת-ערך מוקצה בין הבעלים של החברה לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה.

הפסד מירידת-ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת-ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת-ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת-ערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת-ערך.

ירידת-ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בנוסף לסממנים לבחינת קיום ירידת-ערך שנקבעו ב-IAS 36, ירידת-ערך נכסים, בחינת קיום ירידת-ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב מתבצע גם בהתקיים הסממנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית SOP 98-1 Accounting For The Costs Of Computer Software Developed Or Obtained For Internal Use (ASC 350-40):

- 1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- 2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- 3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- 4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
- 5) לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם ויעשה בה שימוש.

באם מתקיים סימן אחד או יותר מהסימנים שצוינו לעיל, נדרש לבחון ירידת-ערך בהתאם לכללים שנקבעו ב-IAS 36, ירידת-ערך נכסים.

השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת-ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת-ערך בהתאם ל-IAS 39, מכשירים פיננסיים הכרה ומדידה, ובהתאם להחלטת רשות נירוח-ערך 4-1 קווים מנחים לבחינת הצורך בהפחתת השקעות קבע. מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה אינו מוכר כנכס נפרד ולכן אינו נבחן בנפרד לירידת-ערך. ירידת הערך נבחנת ביחס להשקעה בכללותה. במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על כך שיתכן שנפגם ערכה של ההשקעה, הבנק מבצע הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה שהינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה.

בקביעת שווי שימוש של השקעה בחברה כלולה הבנק אומדן את חלקו בערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, אשר חזוי שיופקו על-ידי החברה הכלולה, כולל תזרימי המזומנים מהפעילויות של החברה הכלולה והתמורה מימושה הסופי של ההשקעה, או את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים אשר חזוי כי ינבעו מדידינדים שיתקבלו ומהמימוש הסופי.

הפסד מירידת-ערך מוכר כאשר הערך בספרים של ההשקעה, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, עולה על הסכום בר ההשבה, ומוכר בסעיף "חלק התאגיד הבנקאי ברווחים או בהפסדים מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים" בדוח רווח והפסד. הפסד מירידת-ערך אינו מוקצה לנכס כלשהו, לרבות למוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה או בישות בשליטה משותפת. הפסד מירידת-ערך יבוטל אם ורק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של ההשקעה מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת-ערך. הערך בספרים של ההשקעה, אחרי ביטול ההפסד מירידת-ערך, לא יעלה על הערך בספרים של ההשקעה שהיה נקבע לפי שיטת השווי המאזני אילולא הוכר הפסד מירידת-ערך. ביטול הפסד מירידת-ערך יוכר בסעיף "חלק התאגיד הבנקאי ברווחים או בהפסדים מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים".

השפעת היישום לראשונה

הבנק יישם את התקן בדרך של יישום למפרע. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.

2.8 IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה

נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש המורכבות מנכסים והתחייבויות) שצפוי כי ימומשו בדרך של מכירה או חלוקה ולא בדרך של שימוש מתמשך (למעט נכסים שנתפסו בגין חובות פגומים), מסווגים כנכסים המוחזקים למכירה או חלוקה. מיד לאחר סיווגם כמוחזקים למכירה או לחלוקה, נמדדים הנכסים (או הקבוצה המיועדת לסילוק), לפי הנמוך מבין הערך בספרים והשווי הוגן, בניכוי עלויות מכירה.

בתקופות עוקבות, נכסים ברי פחת המסווגים כמוחזקים למכירה או לחלוקה אינם מופחתים הפחתה תקופתית, והשקעות בחברות כלולות המסווגות כמוחזקות למכירה אינן מטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני. כל הפסד מירידת-ערך של קבוצה המיועדת לסילוק, מיוחס לראשונה למוניטין ולאחר מכן, באופן יחסי, לנכסים ולתחייבויות הנותרים, פרט לכך שלא מיוחס הפסד לנכסים שאינם בתחולת התקן, כגון: נכסים פיננסיים ונכסי מיסים נדחים הממשיכים להימדד לפי המדיניות החשבונאית של הקבוצה. הפסדים מירידת-ערך בעת הסיווג הראשוני של נכס כמוחזק למכירה, וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש, נזקפים לרווח והפסד. רווחים מוכרים עד לסכום המצטבר של הפסד מירידת-ערך שנרשם בעבר.

פעילות מופסקת

פעילות מופסקת הינה מרכיב של עסקי הקבוצה, המייצג קו עסקים משמעותי נפרד או אזור גיאוגרפי משמעותי נפרד של פעילות שמומש, המוחזק למכירה או לחלוקה או שהינו חברה בת שנרכשה במטרה למוכרה. הסיווג כפעילות מופסקת נעשה במועד בו מומשה הפעילות או כאשר היא מקיימת את הקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה, אם הדבר קרה קודם לכן. בגין כל פעילות מופסקת הוצגו מחדש מספרי ההשוואה בדוח רווח והפסד, כאילו הופסקה הפעילות מתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר.

השפעת היישום לראשונה

יישום התקן הינו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, לא קיימת השפעה מיישום התקן לראשונה.

IFRS 2 2.9, תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנוקף כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל. עבור מענקי תשלום מבוסס מניות המותנים בתנאים שאינם תנאי הבשלה או בתנאי שהינם תנאי ביצוע המהווים תנאי שוק, הבנק מביא בחשבון תנאים אלו באמידת השווי ההוגן של המכשירים ההונניים המוענקים. לכן, הבנק מכיר בהוצאה בגין מענקים אלו ללא קשר להתקיימותם של תנאים אלה.

השווי ההוגן של הסכום המגיע לעובדים בגין זכויות לעליית ערך מניות, המסולקות בזמן, נזקף כהוצאה, כנגד גידול מקביל בהתחייבויות, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לתשלום. ההתחייבות נמדדת מחדש בכל מועד דיווח, עד מועד הסילוק. כל שינוי בשווי ההוגן של ההתחייבויות נזקף כהוצאת שכר ברווח והפסד. בעסקות בהן מעניק הבנק לעובדי חברות בנות זכויות למכשיריה ההונניים, מטפל הבנק בהענקה כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הונניים.

השפעת היישום לראשונה

הענקות הונניות שהוענקו לאחר 7 בנובמבר 2002 ולפני 15 במרץ 2005 מטופלות למפרע בהתאם ל-IFRS 2. בהתאם לכך, בוצע תיקון במדידה וברישום של תוכנית האופציות שהוענקו בתקופה האמורה. בעקבות התיקון נכללה התאמה ביתרת העודפים בסך של כ-50 מיליון ש"ח כנגד התאמה מקבילה ביתרת קרן ההון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות ופרמיה על מניות.

IAS 33 2.10, רווח למניה

הרווח הבסיסי למניה מחושב על-ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה, לאחר התאמה בגין מניות באוצר.

הרווח המדולל למניה נקבע על-ידי התאמת הרווח או ההפסד המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין מניות באוצר, בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, הכוללות כתבי אופציה למניות וכתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים. ליישום התקן לא התה השפעה על אופן חישוב הרווח למניה.

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), (FAS 159) חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו-ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

3.1 FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו-ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על-ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מוצן לקונה מוצן במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את הנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים. היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלוונטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הניזילות של שווקים ואת הרלוונטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן מחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנרגיה ופעילויות ניהול סיכונים, האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

ניירות-ערך

השווי ההוגן של ניירות-ערך למסחר וניירות-ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נציפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה).

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, הנמדדים בשווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.
- כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד הינה מהותית – הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל). בנוסף, הבנק מבצע בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע את ההתאמות המתחייבות, לפי העניין. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 להלן, בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

דרישות הגילוי

FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. בנוסף, ASU 2010-06 שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן דורש הכללת גילויים נוספים כגון גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו-כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנהפה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

השפעת היישום לראשונה

הבנק יישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2011 בדרך של מאן ולהבא. השפעת ההערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע בגין מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן, הסתכמה לסך של כ-42 מיליוני ש"ח ונכללה כחלק מהשפעת מדידת השווי ההוגן של אותם פריטים ברבעון הראשון.

3.2 FAS 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10)

FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו-כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיס מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהמפקח על הבנקים. בשלב זה, הבנק בחר שלא למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים, אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן, לפיכך ליישום התקן לא היתה השפעה.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

- הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים ביום 27 במרץ 2011 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. החוזר קובע הנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשינוי אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותקיפה וכן דרישה לתת גילוי במסגרת המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים בדבר ההשפעה הכמותית של אומדנים שונים ששימשו לצורך הערכת התחייבויות התאגיד הבנקאי לזכויות עובדים. בנוסף, קובע החוזר כי תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. במצב זה ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג דוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיוחשב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החדשי של העובד במספר שנות הוותק שלו כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון.

ביום 23 במאי 2011 פורסמה הנחיה בדבר יישום לראשונה של הנחיות לגבי מדידת הטבות צפויות מעבר לתנאים החוזיים, אשר קובע כי יישום הנחיות האמורות יבוצע ברבעון השני של שנת 2011 בדרך של יישום למפרע.

בשלב זה, טרם השלים הבנק את מלוא ההיערכות הנדרשת למדידת ההחייבויות האמורות בגין הטבות לעובדים, ואין ביכולתה של הנהלת הבנק להעריך את היקף ההשפעה הכמותית על ההון של הבנק למועד היישום לראשונה ועל תוצאותיו הכספיות בעתיד.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניהול-ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:
 - IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
 - IAS 12, מיסים על ההכנסה;
 - IAS 19, הטבות עובד;
 - IAS 23, עלויות אשראי;
 - IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.
- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוננת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית. בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים יותרו סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע בההרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים יישמר על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ידיווח.

3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על-ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק יותר ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי יחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על-ידי נותן האשראי יותר. בפרט, נכללו בההרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן היותו בריבית אפקטיבית. כמו-כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק היתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו-כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק ידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק היתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים ידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה יותר. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיכוב אינו מהותי; כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמחיר הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו-כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מיום 1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי יישומו באופן של מאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה יישם על-ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחילתו על הבנקים בארצות-הברית, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחר את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

4. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

על-פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הני"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שנונו על-ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תסופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או יפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; ו-
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר החל מ-1 בינואר 2012) ויישם באופן של מאן ולהבא לגבי עסקות חדשות ועסקות קיימות ששונות בתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם.

הבנק בוחר את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

5. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי חדשים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים: בחדש מאי 2011 פורסמה על-ידי ה-IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט האיחוד המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומחליפה למעשה את התקנה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נילווים יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בדבר יישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן ו/או ההנחיות המתייחסות אליו.

א. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים: התקן מחליף את הנחיות IAS 27, דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים ואת הנחיות SIC 12, איחוד - ישויות למטרות מיוחדות לעניין איחוד דוחות כספיים, כך שהנחיות IAS 27 ימשיכו להיות תקפות רק לעניין דוחות כספיים נפרדים. התקן מציג מודל שליטה חדש לצורך קביעה האם משקיע שולט במוחזקת ולכן עליו לאחד אותה. מודל זה נדרש להיות מיושם ביחס לכלל הישויות המוחזקות, הן ישויות המצויות כיום בתחולת IAS 27 והן ישויות מוחזקות המצויות כיום בתחולת SIC 12. בהתאם למודל, משקיע שולט במוחזקת כאשר הוא חשוף או זכאי לתשואות משתנות הנובעות ממעורבותו במוחזקת, והוא בעל יכולת להשפיע על תשואות אלו באמצעות הכוח (power) שלו באתה מוחזקת. נסיבות "דה פקטו" יובאו בחשבון לצורך הערכת שליטה, כך שהתקן כולל למעשה מודל של שליטה אפקטיבית. כלומר, אם מתקיימת שליטה אפקטיבית ידרש איחוד דוחות. בנוסף, בהערכת קיומה של שליטה, יובאו בחשבון כל זכויות ההצבעה הפוטנציאליות שהן משמעותיות, גם אם אינן ניתנות למימוש באופן מיידי. בהתייחס לזכויות הצבעה פוטנציאליות, יש לבחון את המבנה שלהן, את הסיבות לקיומן וכן את התנאים של אותן זכויות. התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן בדרך של יישום למפרע. יישום מוקדם אפשרי, בכפוף לתנן גילוי וכן בכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11 הסדרים משותפים ו-IFRS 12 גילויים בדבר זכויות בישויות אחרות.

ב. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 12, גילויים בדבר זכויות בישויות אחרות: התקן מכיל דרישות גילוי מקיפות ביחס לזכויות בחברות בנות, בהסדרים משותפים, בחברות כלולות ובישויות מובנות (structured entities) "ישויות מובנות" הן ישויות שבנויות כך שזכויות הצבעה וזכויות דומות אינן הגורם הדומיננטי בקביעה מי שולט בהן. ההגדרה של זכויות בתקן היא רחבה וכוללת מעורבות חזית ו/או לא חזית שחושפת את הבנק לשינויים בתשואות כתוצאה מביצועי הישות המוחזקת. מטרת דרישות הגילוי החדשות היא לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את המהות והסיכונים הנובעים מהזכויות של הבנק בישויות אחרות, וכן להבין את ההשפעה של אותן זכויות על המאזן של הבנק. תוצאות פעילות ותורמי המזומנים שלו. הדבר בא לידי ביטוי בדרישות גילוי נרחבות ומקיפות. בין השאר: שיקול דעת והנחות משמעותיות שבאו לידי ביטוי בקביעת מהותן של זכויות בישויות ובהסדרים, זכויות בחברות בנות, זכויות בהסדרים משותפים ובחברות כלולות וזכויות בישויות מובנות. התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי בכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11 הסדרים משותפים ו-IFRS 10 דוחות כספיים מאוחדים. יחד עם זאת, ניתן לכלול את דרישות הגילוי הנוספות הנדרשות תחת IFRS 12 באופן מוקדם מבלי ליישם באימוץ מוקדם את התקנים הנוספים. הבנק טרם החל בבחינת ההשלכות של אימוץ התקנים על הדוחות הכספיים.

6. עדכון תקנה חשבונאית ASU 2011-04, מדידת שווי הון. עדכון תקנה חשבונאית זה מעדכן את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הון שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 157 (ASU 820-10). העדכונים שנכללו ב-ASU כוללים הבהרות של ה-FASB בנוגע לכוונותיו בדבר אופן היישום של כללי מדידת שווי הון ובדבר דרישות הגילוי הקיימות כיום, וכן עדכונים אשר קובעים עקרונות או דרישות ספציפיות בדבר מדידת שווי הון ובדבר דרישות הגילוי לגבי מדידות השווי הון. בין היתר, במסגרת העדכונים נכללו הבהרות נוספות והנחיות ספציפיות בדבר מדידת השווי הון של מכשירים פיננסיים אשר מנוהלים במסגרת פורטפוליו, נקבעו כללים למדידת שווי הון של מכשירים המסווגים על-ידי הישות המדווחת בהן וכן הבהרות לגבי יישום פרמיות או ניכיונות בחישוב שווי הון של יחידה חשבונאית של נכס או התחייבות. בנוסף, דורש התקן דרישות גילוי נוספות המפורטות להלן:

- 1) לגבי מדידות שווי הון שסווגו בהיררכית השווי הון במסגרת רמה 3 (level 3): תהליך הערכה שמושם על-ידי הישות המדווחת; ניתוח רגישות של מדידת השווי הון לשינויים בנתונים לא נצפים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- 2) שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הון במאזן או כאשר שווי הון נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.
- 3) סיווג לרמות במסגרת היררכית השווי הון לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הון במאזן, אך אשר נדרש גילוי לגבי שווי הון.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2012. יישום מוקדם אינו אפשרי. העדכונים שנקבעו ב-ASU יישמו באופן פרוספקטיבי. הבנק טרם החל בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

הרכב הסעיף:

ליום 31 במרץ 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	52	-	-	52
של אחרים	861	64	-	925
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	913	64	-	977
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	20,378	155	(218)	20,378
של אחרים	3,722	126	(10)	3,722
סך-כל אגרות-חוב זמינים למכירה	24,100	281	(228)	24,100
מניות:				
של אחרים	2,232	1,755	(2)	(1)2,232
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	26,332	25,802	(2)760	(1)26,332
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	1,071	-	(6)	1,071
של אחרים	543	2	-	543
סך-כל אגרות-חוב למסחר	1,614	2	(6)	1,614
מניות:				
של אחרים	73	81	(9)	73
סך-כל ניירות הערך למסחר	1,687	1,699	(3)15	(3)1,687
סך-כל ניירות הערך ⁽⁴⁾	28,932	28,414	(245)827	28,996

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגת לפי עלות, בסך של 539 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (4) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלוים.

הערות:

(א) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב - ראה ביאור 9.
 (ב) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 10.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 במרץ 2011			
רווח כולל אחר מצטבר			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו*	רווחים שטרם מומשו*	עלות מופחתת (במניית-עלות)
269	(2)	-	271

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
אשראי שאינו לאנשים פרטיים

* נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 במרץ 2011					
סך-הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(2)	260	(2)	260	-	-

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
אשראי שאינו לאנשים פרטיים

6 מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

להלן יתרת החוב הרשומה של:

31 במרץ 2011	
50	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
36	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
86	סך-הכל יתרות חוב רשומות

ליום 31 במרץ 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
764	764	73	-	837
764	764	73	-	837
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
14,996	14,660	363	(27)	14,996
5,071	4,959	142	(30)	5,071
20,067	19,619	505	(57)	20,067
מניות:				
1,537	1,183	354	-	⁽¹⁾ 1,537
21,604	20,802	⁽²⁾ 859	⁽²⁾ (57)	⁽¹⁾ 21,604
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
3,912	3,909	7	(4)	3,912
197	196	1	-	197
4,109	4,105	8	(4)	4,109
מניות:				
39	46	2	(9)	39
4,148	4,151	⁽³⁾ 10	⁽³⁾ (13)	4,148
26,589	25,717	942	(70)	26,589

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 490 מיליוני ש"ח.

(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-2.0 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 במרץ 2010			
רווח כולל אחר מצטבר			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו*	רווחים שטרם מומשו*	עלות מופחתת (במניות-עלות)
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):			
281	(16)	-	297
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
29	-	22	7
Collateralized Debt Obligations (CDO)			
310	(16)	22	304
סך-הכל			

* נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שבינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 במרץ 2010					
סך-הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):					
(16)	265	(16)	265	-	-
אשראי שאינו לאנשים פרטיים					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2011

מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	53	-	-	53
של אחרים	740	72	-	812
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	793	72	-	865
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	21,740	221	(29)	21,740
של אחרים	4,430	120	(24)	4,430
סך-כך אגרות-חוב זמינות למכירה	26,170	341	(53)	26,170
מניות:				
של אחרים	2,221	1,724	(2)	⁽¹⁾ 2,221
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	28,391	⁽²⁾ 840	⁽²⁾ (55)	⁽¹⁾ 28,391
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	1,800	3	(1)	1,800
של אחרים	554	2	-	556
סך-כך אגרות-חוב למסחר	2,352	5	(1)	2,356
מניות:				
של אחרים	64	72	(9)	64
סך-כך ניירות הערך למסחר	2,424	⁽³⁾ 6	⁽³⁾ (10)	2,420
סך-כך ניירות הערך ⁽⁴⁾	31,604	30,823	(65)	⁽¹⁾ 31,676

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 533 מיליוני ש"ח.
 - (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 - (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (4) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 בדצמבר 2010			
רווח כולל אחר מצטבר			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו*	רווחים שטרם מומשו*	עלות מופחתת (במניית-עלות)
262	(15)	-	277

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):

אשראי שאינו לאנשים פרטיים

* נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר 2010					
סך-הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(15)	252	(15)	252	-	-

סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)

כללי
החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים. סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה המותאמת לדרישות הדיווח בהתאם להוראה כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה היתה מיושמת לראשונה בשנה זו. נתוני הפרופורמה פורסמו לראשונה בדוחות הכספיים לשנת 2010. בעקבות הבהרות שנתקבלו מהפיקוח על הבנקים ובדיקות שערך הבנק במהלך התקופה, הוצגו מחדש בנתוני הפרופורמה.

א. האשראי לציבור

נתוני פרופורמה			31 במרץ 2011			
31 בדצמבר 2010						
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	
נטו	להפסדי	רשומה	נטו	להפסדי	רשומה	
אשראי			אשראי			
מבוקר			בלתי מבוקר			
132,682	4,110	136,792	136,652	3,848	140,500	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
91,527	903	92,430	93,183	945	94,128	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
224,209	5,013	229,222	229,835	4,793	234,628	סך-הכל אשראי לציבור
377	3	380	465	4	469	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.
** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

נתוני פרופורמה			31 במרץ 2011			
31 בדצמבר 2010						
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	
נטו	להפסדי	רשומה	נטו	להפסדי	רשומה	
אשראי			אשראי			
מבוקר			בלתי מבוקר			
8,220	2,938	11,158	7,699	2,564	10,263	אשראי לציבור פגום*
370	13	383	402	12	414	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
124,092	1,159	125,251	128,551	1,272	129,823	אשראי לציבור אחר שאינו פגום**
124,462	1,172	125,634	128,953	1,284	130,237	סך-הכל אשראי לציבור שאינו פגום**
132,682	4,110	136,792	136,652	3,848	140,500	סך-הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

נתוני פרופורמה		31 במרץ 2011		31 בדצמבר 2010	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני					
אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני					
8,482	6,753	2,676	3,510	11,158	10,263
סך-הכל אשראי לציבור פגום					
3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון					
7,744	6,228	3,414	4,035	11,158	10,263
סך-הכל אשראי לציבור פגום					

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

נתוני פרופורמה					
31 בדצמבר 2010			31 במרץ 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
2,424	915	3,339	2,547	858	3,405
שאינו צובר הכנסות ריבית					
271	-	271	317	-	317
צובר הכנסות ריבית					
2,695	915	3,610	2,864	858	3,722
סך-הכל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)					

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 במרץ 2011 בסך 163 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2010: 151 מיליוני ש"ח).

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:**1. הלוואות לדיר שביגין נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:**

31 במרץ 2011							
עומק הפיגור							
בפיגור של יותר מ-90 ימים							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	חודש עד 3 חודשים
בלתי מבוקר							
207	58	140	100	14	16	10	9
48	6	42	41	1	-	-	-
מבוקר							
1,710	414	721	156	84	199	282	575
301	144	157	88	40	29	-	-
1,409	270	564	68	44	170	282	575
סכום הפיגור							
מזה: יתרת הפרשה לריבית*							
יתרת חוב רשומה							
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי**							
יתרת חוב נטו							
נתוני פרופורמה							
31 בדצמבר 2010							
עומק הפיגור							
בפיגור של יותר מ-90 ימים							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	חודש עד 3 חודשים
מבוקר							
223	59	155	101	22	22	10	9
47	5	42	41	1	-	-	-
מבוקר							
1,769	417	760	161	93	234	272	592
311	147	164	90	41	33	-	-
1,458	270	596	71	52	201	272	592

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

** לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

*** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה, שטרם הגיע מועד פרעון.

- ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך):
 2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר הפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי

31 בדצמבר 2010			31 במרץ 2011			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
מבוקר			בלתי מבוקר			
111	46	157	90	53	143	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
365	37	402	410	34	444	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
48,036	459	48,495	47,690	498	48,188	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
48,512	542	49,054	48,190	585	48,775	סך-הכל

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי				
על בסיס קבוצתי*				
סך-הכל	אחר*	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	
11,589	1,032 ⁽⁴⁾	261 ⁽³⁾	10,296 ⁽²⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾ ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011 (בלתי מבוקר)				
(7,712)	-	-	(7,712)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011**
1,677	1,072	50	555	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון)**
14	260	(10)	(236)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(398)	(117)	-	(281)	מחיקות חשבונאיות
60	26	-	34	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(338)	(91)	-	(247)	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,230	2,273	301	2,656	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2011
437	345	-	92	מזה: יתרת הפרשה שלא נכתה מסעיף אשראי לציבור

- * לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
 ** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי:
 (1) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה לחובות מסופקים".
 (2) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית אחרת".
 (3) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית לפי עומק פיגור".
 (4) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה נוספת".

הערה:

בהתאם להוראות החדשות בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1.1.2011 תאגידים בנקאיים אינם נדרשים לשמור הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים.

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך):

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי*			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרץ 2011 (בלתי מבוקר):			
4,793	1,928	301	2,564
בגין אשראי לציבור			
5	5	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
432	340	-	92
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות) הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010: (נתוני פרופורמה) ⁽¹⁾ (מבוקר)			
5,013	1,764	311	2,938
בגין אשראי לציבור			
5	5	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
536	335	-	201
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
(1) המידע מוצג במידה שהתיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 היה מיושם לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2011

ביאור 4
הלימות הון

א. הלימות הון

31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2010	31 במרץ 2011	
במיליוני ש"ח			
מבוקר			
בלתי מבוקר			
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
22,779	20,761	22,840	הון ליבה
25,107	23,021	25,193	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,968	13,325	14,506	הון רובד 2, לאחר ניכויים
39,075	36,346	39,699	סך-כל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
252,064	237,056	257,003	סיכון אשראי
5,483	5,492	5,493	סיכונים שוק
19,154	19,592	19,665	סיכון תפעולי
276,701	262,140	282,161	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון			
8.23%	7.92%	8.09%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
9.07%	8.78%	8.93%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	13.87%	14.07%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
13.90%	*12.80%	13.80%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.90%	*12.90%	13.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.08%	16.85%	21.32%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.08%	16.85%	21.32%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטוף			
27.49%	**26.56%	25.22%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
24.35%	**25.42%	22.85%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	**12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש.

** הוצג מחדש, בעבר הוצג על בסיס חברת האם בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2011

(במיליוני ש"ח)

ביאור 4 הלימות הון (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2010	31 במרץ 2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1. הון רובד 1			
			הון
*23,426	*21,539	23,301	
2,328	2,260	2,353	מכשירי הון מורכבים
(65)	(197)	(62)	בניכוי: מוניטין
(529)	(522)	(346)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה וגידורי תזרים מזומנים
(53)	(49)	(53)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
-	(10)	-	בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1
25,107	23,021	25,193	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
			45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
353	361	238	הפרשה כללית לחובות מסופקים
674	679	674	מכשירי הון מורכבים
2,635	2,559	2,655	
ב. הון רובד 2 תחתון			
			כתבי התחייבות נדחים
10,359	9,784	10,992	
ג. ניכויים מהון רובד 2			
			השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
(53)	(48)	(53)	ניכויים אחרים מהון רובד 2
-	(10)	-	
13,968	13,325	14,506	סך-הכל הון רובד 2

* הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

ד. יעד הלימות ההון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון". על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון לביה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

ה. רכישה עצמית

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול לעובדים וכן לבצע רכישה עצמית נוספת של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים בהתאם לכמות המוסכמת בחוזים האישיים שנחתמו ויחתמו עם מנהלים בכירים ביחס לשלוש השנים הבאות (לפרטים נוספים ראה ביאור 15 ו-16 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010). תוכנית הרכישה אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 30 במרץ 2011.

ליום 31 במרץ 2011						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	לא-צמוד למדד	צמוד
נכסים						
46,230	-	984	500	12,208	203	32,335
מזומנים ופקדונות בבנקים						
28,932	2,305	1,482	2,236	5,138	1,781	15,990
ניירות-ערך						
67	-	2	-	-	-	65
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
229,835	197	8,447	7,251	25,794	53,965	134,181
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
311	-	-	86	223	1	1
אשראי לממשלות						
129	129	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,713	3,713	-	-	-	-	-
בנינים וציוד						
62	62	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
6,373	14	991	698	2,408	287	1,975 ⁽³⁾
נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
3,814	676	49	79	436	3	2,571
נכסים אחרים						
319,466	7,096	11,955	10,850	46,207	56,240	187,118
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
231,769	197	5,886	13,421	55,227	19,869	137,169
פקדונות הציבור						
5,633	-	141	465	2,658	832	1,537
פקדונות מבנקים						
1,227	-	-	-	132	811	284
פקדונות הממשלה						
428	-	428	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
28,295	-	398	60	855	21,448	5,534
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
9,431	-	1,020	880	2,601	2,454	2,476 ⁽³⁾
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
19,382	557	188	80	1,367	118	17,072
התחייבויות אחרות						
296,165	754	8,061	14,906	62,840	45,532	164,072
סך-כל ההתחייבויות						
23,301	6,342	3,894	(4,056)	(16,633)	10,708	23,046
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
	(3,861)	3,210	14,433	(7,706)	(6,076)	
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	44	(4)	822	-	(862)	
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	(338)	570	477	-	(709)	
סך-הכל כללי						
	6,342	(261)	(280)	(901)	3,002	15,399
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
	192	220	970	-	(1,382)	
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
	(690)	1,407	1,426	-	(2,143)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
- (2) לאחר ניכוי הוצאות בגין הפסדי אשראי - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.
- (3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוק. יתרות הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכם לסך של 42 מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגזר הלא-צמוד.

ליום 31 במרץ 2010						
סך-הכל פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		סך-הכל
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים						
47,249	-	1,454	591	16,558	191	28,455
מזומנים ופקדונות בבנקים						
26,516	1,559	1,456	2,034	5,537	3,468	12,462
ניירות-ערך						
16	-	-	-	-	-	16
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
213,203	180	8,578	7,273	26,520	50,805	119,847
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
105	-	-	-	94	10	1
אשראי לממשלות						
118	118	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,777	3,777	-	-	-	-	-
בנינים וציוד						
197	197	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
5,465	17	651	146	3,005	152	1,494
נכסים בגין מכשירים נגזרים**						
3,199	332	12	128	307	157	2,263
נכסים אחרים**						
299,845	6,180	12,151	10,172	52,021	54,783	164,538
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
223,216	180	6,194	14,274	59,873	20,720	121,975
פקדונות הציבור						
5,654	-	211	547	2,353	872	1,671
פקדונות מבנקים						
1,549	-	-	-	145	1,101	303
פקדונות הממשלה						
418	-	194	-	224	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
21,395	-	183	75	1,033	18,202	1,902
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
7,991	-	701	183	3,298	1,616	2,193
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**						
18,083	538	13	147	1,110	105	16,170
התחייבויות אחרות**						
278,306	718	7,496	15,226	68,036	42,616	144,214
סך-כל ההתחייבויות						
21,539	5,462	4,655	(5,054)	(16,015)	12,167	20,324
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(4,609)	3,937	18,512	(9,111)	(8,729)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		496	683	(1,681)	-	502
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
		(18)	360	(798)	-	456
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	5,462	524	(74)	18	3,056	12,553
סך-הכל כללי						
		763	911	(1,987)	-	313
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
		1,472	1,130	(6,333)	-	3,731
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* רבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כספי.
 ** הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים להוראות הדיווח לציבור. כמו-כן, יתרות בגין מכשיר פיננסי מסיים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הוצאות בגין הפסדי אשראי - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ליום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל לא-כספיים*	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
נכסים						
50,331	-	1,010	643	8,849	201	39,628
מזומנים ופקדונות בבנקים						
31,604	2,285	1,496	2,067	5,595	2,794	17,367
ניירות-ערך						
16	-	16	-	-	-	-
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
225,288	205	8,212	6,971	25,472	52,901	131,527
אשראי לציבור ⁽²⁾						
339	-	-	94	240	-	5
אשראי לממשלות						
132	132	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,803	3,803	-	-	-	-	-
בנינים וציוד						
65	65	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
6,472	9	947	349	2,899	281	1,987
נכסים בגין מכשירים נגזרים**						
2,826	529	33	242	253	8	1,761
נכסים אחרים**						
320,876	7,028	11,714	10,366	43,308	56,185	192,275
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
233,965	205	6,257	13,173	58,207	19,421	136,702
פקדונות הציבור						
4,834	-	37	377	2,399	631	1,390
פקדונות מבנקים						
1,335	-	-	-	132	881	322
פקדונות הממשלה						
386	-	386	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
27,608	-	459	58	886	20,296	5,909
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
10,249	-	1,240	489	3,249	2,432	2,839
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים**						
19,073	564	151	220	1,208	150	16,780
התחייבויות אחרות**						
297,450	769	8,530	14,317	66,081	43,811	163,942
סך-כל ההתחייבויות						
23,426	6,259	3,184	(3,951)	(22,773)	12,374	28,333
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(3,700)	4,032	20,832	(7,280)	(13,884)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		(315)	(139)	376	-	78
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
		181	(35)	458	-	(604)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	6,259	(650)	(93)	(1,107)	5,094	13,923
סך-הכל כללי						
		36	(210)	278	-	(104)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
		95	(586)	1,423	-	(932)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

** הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים להוראות הדיווח לציבור.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הוצאות בגין הפסדי אשראי - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאור 6

התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר 2010	31 במרץ 2010	31 במרץ 2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		יתרות החוזים*
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
1,417	1,687	2,021	(1) אשראי תעודות
6,626	7,232	6,763	(2) ערבויות להבטחת אשראי
10,067	9,234	11,369	(3) ערבויות לרוכשי דירות
16,488	16,417	18,047	(4) ערבויות והתחייבויות אחרות
29,688	28,922	30,446	(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ⁽¹⁾
36,561	**32,342	36,696	(6) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
26,433	***25,086	24,554	(7) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן
15,474	***1,900	14,677	(8) התחייבויות להוצאת ערבויות
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:			
166	140	156	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
51	86	88	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
(3) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן, לתשלום בשנים הבאות:			
108	103	112	בשנה הראשונה
108	104	112	בשנה השניה
108	104	112	בשנה השלישית
105	100	109	בשנה הרביעית
98	96	102	בשנה החמישית
610	582	622	מעל חמש שנים
1,137	1,089	1,169	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי;

** הוצג מחדש. יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללת סך של כ-3.4 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.

*** סווג מחדש.

(1) לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,803 מיליוני ש"ח (31.3.10: 10,214 מיליוני ש"ח, 31.12.10: 9,744 מיליוני ש"ח).

ג. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגילי. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 31 במרץ 2011, שאפשרות התמשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-135 מיליון ש"ח.

(א) לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19ד(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הנ"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט המפורט להלן:

1. באשר לתביעה שצויינה בביאור 19ד(א)6, שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים ביום 4 באוגוסט 2008 בגין מכירת קרנות הנאמנות על-ידי הבנק - התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, נדחו על-ידי בית המשפט המחוזי, ביום 27 במרץ 2011.
2. באשר לתביעה שצויינה בביאור 19ד(א)7, שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים ביום 4 באוגוסט 2008 בגין מכירת קופות הגמל על-ידי הבנק - התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, נדחו על-ידי בית המשפט המחוזי, ביום 27 במרץ 2011.
- (ב)** תלויה ועומדת נגד קבוצת הבנק תובענה, לרבות בקשה לאישור תובענה ייצוגית, כמפורט להלן, לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה בגינה הפרשה:

ביום 16 באוגוסט 2010 הוגשה ל-US Bankruptcy Court of the Southern District of New York תביעה על סך של כ-20 מיליון דולר ארצות-הברית נגד Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שווייץ") ונגד אחרים. התובעת, Fairfield Sentry Ltd באמצעות מפקחיה (להלן: "הקרן"), היא קרן שבה השקיעו לקוחות הפועלים שווייץ.

התביעה נגד הפועלים שווייץ היא אחת מתביעות דומות רבות שהקרו הימשה, ושבחן נדרשים הנתבעים להשיב לקרן את כל הפדיונות שמשכו מהקרן במהלך מספר שנים קודם לפירוקה.

להפועלים שווייץ יש טענות הגנה כנגד התביעה, הן בהיבטים המהותיים שלה והן בהיבטים פרוצדורליים, בין היתר לרבות עצם סמכותו של בית המשפט לדון בתביעות נגד הבנק.

התביעה נגד הפועלים שווייץ מעוררת שורה של שאלות משפטיות תקדימיות מורכבות. לאור זאת, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי התביעה.

ד. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגו שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגו. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגו כאמור לעיל ליום 31 במרץ 2011 הסתכם ב-174 מיליון ש"ח (50 מיליון דולר), בהשוואה ל-177 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010. עד ליום 31 במרץ 2011 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגו אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות משמעותיות ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגו.

ה. ביום 31 בינואר 2011 זומן מנכ"ל הבנק, מר ציון קינן, לחקירה תחת אזהרה במשטרה, וזאת בקשר עם אישור הלוואה שניתנה בעבר על-ידי הבנק למר דן דנקנר בעת שכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק.

ביום 17 בפברואר 2011 פרסם הבנק הודעה כמפורט להלן:

"בעקבות פרסום הודעת דובר משטרת ישראל בדבר העברה לפרקליטות של חומר חקירה הנוגע למנכ"ל הבנק, קיים הדירקטוריון של הבנק דיון ושמע סקירה מאת יו"ר הדירקטוריון, יאיר סרוסי, על מגעים שקיים במהלך היום בעקבות הודעת המשטרה."

בתום הסקירה פרסם הדירקטוריון את ההודעה הבאה:

"לאחר שמעמ את סקירת היו"ר וחוות דעתם של היועצים המשפטיים ועל סמך המידע שהתפרסם והמצוי בידו, אימץ הדירקטוריון את המלצת היו"ר, להמשיך ולפעול בתיאום מלא עם בנק ישראל, באופן שיבטיח, המשך פעילותו העסקית השוטפת של בנק הפועלים.

הדירקטוריון מביע אמון במנכ"ל הבנק, ציון קינן, ומביע תקוותו כי בדיקת הפרקליטות תושלם במהירות מירבית ותעלה כי אין מקום להליכים משפטיים כנגדו."

ביום 3 במרץ 2010 פרסם דובר המשטרה הודעה כמפורט להלן:

"המשטרה חוקרת את דן דנקנר בקשר לתפקידו כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בשנים 2009-2005, לאור חשדות לכאורה לביצוע עבירות פליליות מתחום טוהר המידות. החקירה מלווה על-ידי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה."

לאחר פרסום ההודעה הנ"ל פרסמה דוברת הבנק את ההודעה הבאה:

"החקירה שבה מדובר אינה מתנהלת נגד הבנק, הבנק ממשיך להתנהל בהתאם לתוכניות הרגילות ואין בחקירה כדי להפריע לפעילותו, והוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם."

גם דובר בנק ישראל פרסם הודעה שבה מסר:

"הפיקוח על הבנקים מבקש להבהיר כי יש לו אמון בבנק הפועלים וכי הוא עוקב אחר ההתפתחויות בנושא."

הבנק קיבל שני מכתבי דרישה בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשמ"ט-1999, (להלן: "הדרישות"), בקשר עם התקשרותה של תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ (להלן: "תרשיש"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בשנת 2005 בהסכם (להלן: "הסכם הרכישה") לרכישת שליטה בבנק תורכי הידוע כיום בשם בנק פוזיטיף קרדי וה קלקימנה בנקאסי אי.אס. (להלן: "בנק פוזיטיף"), כאשר לפי הסכם הרכישה היתה גם קרן השקעות זרה בשם RP EXPLORER MASTER FUND (להלן: "RP"), וזאת להשקיע בהון בנק פוזיטיף במחיר זהה למחיר ההשקעה של תרשיש ולקבל הקצאה של 7.45% מהון המניות המוקצה שלו, לפי הסכמה נוספת בין הבנק ל-RP קיבלה זו מהבנק אופציה לרכוש ממנו, בתנאים ובמועדים מוסכמים. מניות נוספות של בנק פוזיטיף עד לתקרה של כ-7.45% נוספים מהון בנק פוזיטיף, בתנאי שאחזקת תרשיש בבנק פוזיטיף לא תפחת מ-50.1% מההון המונפק שלו.

קרן RP לא ביצעה השקעה כלשהי בבנק פוזיטיף וזאת גם בשים לב להבנות מאוחרות שהושגו עימה. בהמשך לאותן הבנות, אישר הדירקטוריון בשנת 2008 תשלום סכום של 25 מיליון דולר ל-RP לסילוק כל תביעותיה.

אליבא דמגיש הדרישות הני"ל, התשלום האמור ל-RP לא היה ראוי והיה נמנע בעניין אישי של מר דן דנקנר, שכהן בכל המועדים הרלוונטיים כדירקטור בבנק, שנמנה עם קבוצת השליטה בבנק בשנת 2005 וכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק בשנת 2008. לפי הטענה האחת, עניינו של מר דנקנר פוסל את הסכם הרכישה מעיקרו; ולפי הטענה השנייה, פוסל עניינו האישי של מר דנקנר את התשלום שעליו הוחלט בשנת 2008.

בדרישות נדרש הבנק לתבוע החזר של הסכום האמור של 25 מיליון דולר, בתוספת ריבית, וזאת מאת RP, מר דן דנקנר ומאת דירקטורים נוספים של הבנק (בחלקם דירקטורים שפרשו בינתיים מהדירקטוריון).

הדירקטוריון של הבנק קיים דיונים על שתי הדרישות והחליט לדחותן; לאחר שקבע, בין היתר, כי היענות לכל אחת מהן לא תהיה לטובת הבנק, וזאת גם בשים לב לכך, שספק אם יש סיכוי טוב לזכות בתביעה מעין זו.

לאחר שנדחתה הדרישה הראשונה, פנה בעל המניות אשר הגיש את הדרישה, בבקשה לבית המשפט להתיר לו להגיש תובענה נגזרת בשם הבנק כנגד מר דן דנקנר, כנגד מי שכהנו כחברי הדירקטוריון של הבנק בדצמבר 2005 וכנגד RP (להלן ביחד: "הנתבעים").

בבקשה לאישורה של התובענה הנגזרת נטען כי הנתבעים, ביחד ולחוד, הסבו לבנק נזק בסכום של 88 מיליון ש"ח וכי עליהם לפצות את הבנק בסכום זה. כנגד מר דן דנקנר טוען התובע, כי הסכם הרכישה והתשלום האמור ל-RP היו נגועים בעניינו האישי ולא אושרו כדין. כנגד RP טוען התובע, כי ידעה על עניינו האישי של מר דנקנר ועל היעדר האישור וכנגד הדירקטורים האחרים נטען, כי לא קיימו את חובת הזהירות שלהם לבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שכינהו כדירקטורים בחודש פברואר 2008, תרשיש החזקות והשקעות פועלים בע"מ (להלן "תרשיש") שהינה חברת בת של הבנק ו-RP (להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליון ש"ח. עניינן של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הני"ל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליון דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

ביום 19 באוקטובר 2010 החליטה נשיאת בית המשפט העליון לאחד את הדיון בשתי הבקשות.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכונים אשראי
ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2011					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגן מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים*					
11,331	-	-	-	11,331	-
Swaps					
11,331	-	-	-	11,331	-
סך-הכל נגזרים מגדרים					
3,364	-	-	-	3,364	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2. נגזרי ALM**					
9,046	-	-	16	9,030	-
Futures חוזי					
176,180	1,169	49	105,496	62,215	7,251
חוזי Forward					
487	-	-	139	348	-
חוזי אופציה אחרים					
169,596	-	-	26,043	142,259	1,294
אופציות שנקנו					
355,309	1,169	49	131,694	213,852	8,545
Swaps					
71,559	-	-	-	70,720	839
סך-הכל נגזרי ALM					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
3. נגזרים אחרים*					
31,835	526	-	31,309	-	-
חוזי Forward					
13,735	-	10,761	2,974	-	-
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
13,735	-	10,761	2,974	-	-
אופציות שנכתבו					
52,717	947	4,923	30,354	16,493	-
אופציות שנקנו					
46,530	748	802	30,376	14,604	-
אופציות שנקנו					
1,038	-	433	-	605	-
Swaps					
159,590	2,221	27,680	97,987	31,702	-
סך-הכל נגזרים אחרים					
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
572	572	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב					
30	30	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
19,626	-	-	19,626	-	-
חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
546,458	3,992	27,729	249,307	256,885	8,545
סך-כל הסכום הנקוב					

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכונים אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים*

ליום 31 במרץ 2011						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגן מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים**
74	-	-	-	74	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
454	-	-	-	454	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
4,914	32	1	2,333	2,510	38	שווי הוגן ברוטו חיובי
7,627	31	1	4,302	2,994	299	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים**
1,545	20	223	1,187	115	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1,510	17	204	1,165	124	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
6,534	53	224	3,520	2,699	38	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
9,595	52	205	5,467	3,572	299	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכם לסך של 42 מיליוני ש"ח.

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגן מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
14,378	-	-	452	13,926	-	Swaps
14,378	-	-	452	13,926	-	סך-הכל
4,402	-	-	-	4,402	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM****						
11,205	-	-	33	11,172	-	חוזי Futures
141,172	1,029	40	92,931	37,914	9,258	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים						
638	-	-	269	369	-	אופציות שנקנו
133,331	-	-	22,070	111,261	-	Swaps
286,346	1,029	40	115,303	160,716	9,258	סך-הכל
60,427	-	-	-	60,427	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים**						
743	-	-	-	743	-	חוזי Futures
6,496	142	-	6,354	-	-	חוזי Forward
חוזי אופציה שנשחרים בבורסה						
*11,285	-	*9,507	*1,778	-	-	אופציות שנכתבו
*11,280	-	*9,507	*1,773	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
60,823	362	5,253	41,124	14,084	-	אופציות שנכתבו
54,654	251	810	39,765	13,828	-	אופציות שנקנו
9,036	-	442	5,535	3,059	-	Swaps
*154,317	755	*25,519	*96,329	31,714	-	סך-הכל
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
700	700	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
13,730	-	-	13,730	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
*469,471	2,484	*25,559	*225,814	206,356	9,258	סך-כל הסכום הנקוב

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.

** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
141	-	-	1	140	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
212	-	-	8	204	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM****						
4,135	26	-	1,477	2,586	46	שווי הוגן ברוטו חיובי
6,616	26	-	3,044	3,413	133	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
*1,210	10	*227	*833	140	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
*1,191	17	*210	*812	152	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
7	7	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
*5,486	36	*227	*2,311	2,866	46	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
*8,026	50	*210	*3,864	3,769	133	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
11,806	-	-	-	11,806	-	Swaps
11,806	-	-	-	11,806	-	סך-הכל
3,354	-	-	-	3,354	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM***						
9,800	-	-	16	9,784	-	חוזי Futures
129,575	1,449	38	92,353	28,495	7,240	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים						
497	-	-	142	355	-	אופציות שנקנו
152,432	-	-	23,804	127,711	917	Swaps
292,304	1,449	38	116,315	166,345	8,157	סך-הכל
65,910	-	-	-	65,097	813	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
710	-	-	-	710	-	חוזי Futures
26,993	60	-	26,933	-	-	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
10,656	-	8,741	1,915	-	-	אופציות שנכתבו
10,658	-	8,741	1,917	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
62,144	1,139	4,801	40,551	15,653	-	אופציות שנכתבו
56,019	989	700	39,699	14,631	-	אופציות שנקנו
628	-	303	-	325	-	Swaps
167,808	2,188	23,286	111,015	31,319	-	סך-הכל
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
579	579	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
24,512	-	-	24,512	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
497,039	4,246	23,324	251,842	209,470	8,157	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשתי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגן מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
						1. נגזרים מגזרים*
58	-	-	-	58	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
438	-	-	-	438	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרים ALM***
4,833	49	-	1,778	2,980	26	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,279	48	-	4,335	3,586	310	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
1,604	24	239	1,146	195	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1,600	25	229	1,145	201	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשתי
						נגזרי אשתי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
6,495	73	239	2,924	3,233	26	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
10,319	75	229	5,480	4,225	310	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשתי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7
פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכונים אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרץ 2011					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
6,534	2,375	15	469	3,464	211
6,534	2,375	15	469	3,464	211
46,154	12,957	150	3,435	29,609	3
52,688	15,332	165	3,904	33,073	214

ליום 31 במרץ 2010					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
*5,486	2,038	-	407	2,867	*174
*5,486	2,038	-	407	2,867	*174
37,675	12,286	128	3,009	22,252	-
*43,161	14,324	128	3,416	25,119	*174

ליום 31 בדצמבר 2010					
מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
6,495	2,306	-	474	3,493	222
6,495	2,306	-	474	3,493	222
40,311	11,011	42	3,126	26,130	2
46,806	13,317	42	3,600	29,623	224

- * יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.
- (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 21 מיליוני ש"ח (31.3.10: 21 מיליוני ש"ח 31.12.2010: 23 מיליוני ש"ח).
 - (2) יתרת הנכסים הינה ברוטו לפני ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן המסתכמות לסך של 140 מיליוני ש"ח.
 - (3) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לוזה.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 31 במרץ 2011				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
				חוזי ריבית
8,545	1,151	3,881	2,392	שקל-מדד
256,885	60,987	74,186	55,058	אחר
249,307	15,142	14,715	74,551	חוזי מטבע
27,729	768	4,812	464	חוזים בגין מניות וכו'
3,992	-	603	1,240	חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
546,458	78,048	98,197	133,705	סך-הכל

ליום 31 במרץ 2010				
בלתי מבוקר				
*469,471	64,215	74,950	*135,782	*194,524
סך-הכל				

ליום 31 בדצמבר 2010				
מבוקר				
497,039	74,759	75,516	104,542	242,222
סך-הכל				

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליתרות נכסים אחרים/התחייבויות אחרות.

ביאור 8
יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרץ 2011				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
46,227	46,230	43,795	2,435	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,996	28,932	913	28,019	ניירות-ערך*
67	67	-	67	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
230,858	229,835	229,835	-	אשראי לציבור, נטו
311	311	311	-	אשראי לממשלות
6,373	6,373	-	6,373	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,402	1,402	-	1,402	נכסים פיננסיים אחרים
314,234	313,150	274,854	38,296	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
233,137	231,769	225,031	6,738	פקדונות הציבור
5,882	5,633	5,633	-	פקדונות מבנקים
1,304	1,227	1,227	-	פקדונות הממשלה
428	428	-	428	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,772	28,295	28,295	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,431	9,431	-	9,431	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,702	15,702	12,881	2,821	התחייבויות פיננסיות אחרות
295,656	292,485	273,067	19,418	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות, בסך של 539 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן.

ביאור 8

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי;

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגמים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעור ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגמים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זוהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

להלן ההתאמה של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, כאמור לעיל, נכון ליום 31 במרץ 2011:

במיליוני ש"ח	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	6,534
התאמה בגין סיכון האשראי	(140)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	9,595
התאמה בגין סיכון האשראי	(98)

ביאור 8

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2011			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
20,378	-	2,927	17,451
אגרות-חוב ממשלתיות			
3,722	491	1,107	2,124
אגרות-חוב של אחרים			
1,693	-	-	1,693
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר:			
1,071	-	-	1,071
אגרות-חוב ממשלתיות			
543	-	-	543
אגרות-חוב של אחרים			
73	-	-	73
מניות סחירות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
38	-	38	-
חוזי שקל-מדד			
2,699	30	2,669	-
חוזי ריבית אחרים			
3,520	33	3,416	71
חוזי מטבע-חוץ			
224	83	1	140
חוזי מניות			
53	2	51	-
חוזי סחורות ואחרים			
949	-	-	949
אשראי בגין השאלות בין לקוחות:			
34,963	639	10,209	24,115
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
299	-	299	-
חוזי שקל-מדד			
3,572	41	3,531	-
חוזי ריבית אחרים			
5,467	21	5,375	71
חוזי מטבע-חוץ			
205	64	1	140
חוזי מניות			
52	5	47	-
חוזי סחורות ואחרים			
949	-	-	949
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות:			
10,544	131	9,253	1,160
סך-כל ההתחייבויות			

ביאור 8

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2010	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו	רכישות, הנפקות וסיכוקים נטו	העברות אל רמה 3 או ממנה	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2011	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2011
-------------------------------	---	-----------------------------	-------------------------	-----------------------------	--

נכסים

ניירות-ערך זמינים למכירה:

5 ⁽¹⁾	491	-	(105)	5 ⁽¹⁾	591	אגרות-חוב של אחרים
------------------	-----	---	-------	------------------	-----	--------------------

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

21 ⁽²⁾	30	-	2	21 ⁽²⁾	7	חוזי ריבית אחרים
- ⁽²⁾	33	-	-	- ⁽²⁾	33	חוזי מטבע-חוץ
2 ⁽²⁾	83	-	13	2 ⁽²⁾	68	חוזי מניות
1 ⁽²⁾	2	-	-	1 ⁽²⁾	3	חוזי סחורות ואחרים
27	639	-	(90)	27	702	סך-כל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

24 ⁽²⁾	41	-	6	24 ⁽²⁾	11	חוזי ריבית אחרים
1 ⁽²⁾	21	-	(1)	1 ⁽²⁾	21	חוזי מטבע-חוץ
1 ⁽²⁾	64	-	7	1 ⁽²⁾	58	חוזי מניות
1 ⁽²⁾	5	-	-	1 ⁽²⁾	4	חוזי סחורות ואחרים
25	131	-	12	25	94	סך-כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף רווח מפעילות מימון (לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי).
 (2) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף רווח מפעילות מימון (לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2011

בלתי מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 9
רווח מאוחד מפעילות
מימון לפני הוצאות בגין
הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2010	2011	
א. בגין נכסים**		
(148)	2,808	מאשראי לציבור
(2)	1	מאשראי לממשלה
(423)	(198)	מפקדונות בבנקים
(3)	146	מפקדונות בבנק ישראל ומזומנים
-	1	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(171)	226	מאגרות-חוב
(3)	5	מנכסים אחרים
(750)	2,989	
ב. בגין התחייבויות**		
*2,979	(596)	על פקדונות הציבור
-	(16)	על פקדונות הממשלה
(15)	(15)	על פקדונות מבנקים
34	1	על נירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
*(80)	(492)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
14	15	על התחייבויות אחרות
2,932	(1,103)	
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור		
(1)	(1)	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור***
(730)	239	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM****
(30)	(33)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(761)	205	
ד. אחר**		
84	100	עמלות מעסקי מימון
10	-	רווחים ממימוש אגרות-חוב מוחזקות לפידיון, נטו
94	8	רווחים ממימוש וירידת-ערך אגרות-חוב זמינות למכירה, נטו
(2)	(2)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו
148	57	הכנסות מימון אחרות
(3)	(2)	הוצאות מימון אחרות
331	161	
1,752	2,252	סך-כל הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
620	(35)	מזה: הפרשי שער, נטו
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים נגזרים על הרווח (ההפסד) מפעילות מימון		
(63)	17	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים
163	(8)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות

* סווג מחדש.
** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
*** חוסר אפקטיביות הנובע מגידור שווי הוגן.
**** מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי הגידור.

ביאור 10
רווחים מהשקעות
במניות, נטו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2010	2011	
3	11	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
11	1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
1	10	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
15	22	סך-כל הרווחים מהשקעות במניות, נטו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגזר ניהול פיננסי	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
2,252	-	126	972	315	304	(150)	685
-	-	263	(395)	(136)	(36)	444	(140)
הכנסות תפעוליות ואחרות							
1,275	179	18	172	47	150	402	307
-	97	-	(1)	(6)	(16)	(58)	(16)
3,527	276	407	748	220	402	638	836
14	-	-	(155)	54	8	23	84
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
903	12	183	452	41	102	55	58
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
16.8%	-	28.8%	22.2%	8.5%	25.2%	18.4%	7.1%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2010							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגזר ניהול פיננסי	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
1,752	-	(732)	112	231	372	1,195	574
-	-	763	502	(65)	(131)	(965)	(104)
הכנסות תפעוליות ואחרות							
1,217	198	14	142	41	134	390	298
-	88	-	-	(6)	(15)	(54)	(13)
2,969	286	45	756	201	360	566	755
299	-	-	151	57	22	11	58
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
462	26	(30)	251	34	83	44	54
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
9.2%	-	(3.5%)	13.1%	8.1%	22.8%	14.0%	6.8%

* סווג מחדש, כמפורט בביאור 32 בדוחות הכספיים לשנת 2010.

ביאור 11
מיגורי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
7,775	-	(3,146)	2,808	1,180	1,457	2,122	3,354
-	-	3,530	(140)	(491)	(439)	(1,125)	(1,335)
הכנסות תפעוליות ואחרות							
5,109	785	72	633	173	570	1,599	1,277
-	348	-	-	(25)	(58)	(207)	(58)
12,884	1,133	456	3,301	837	1,530	2,389	3,238
1,030	-	-	435	118	139	29	309
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
2,228	112	(13)	1,267	178	314	169	201
תשואה לזון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
10.3%	-	(0.5%)	14.9%	9.6%	19.0%	14.9%	6.4%